

Bundel – Ledenraadsvergadering van 22 mei 2024

- 1 Opening en mededelingen
- 2 Vaststellen agenda
- 3 Inventarisatie rondvraag
- 4 Beslispunten
- 4.a Benoeming Kamer voor het Notariaat (herbenoeming)
2024.05.22 Agendapunt 4.a. Herbenoeming Kamer voor het Notariaat
- 4.b Finance: ter advisering aan ALV: jaarwerk 2023
 - *Toelichting jaarverslag 2023 KNB*
 - *Jaarverslag KNB 2023*
 - *Jaarverslag Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat (SKN)*2024.05.22 Toelichting Jaarverslag KNB 2023
2024.05.22 Jaarverslag KNB
2024.05.22 Jaarverslag 2023 SKN
- 5 Ingekomen stukken
- 6 Mededelingen Commissie van advies
- 7 Mededelingen bestuur
- 7.a Voortgang visie 2020–2025
- 7.b Notaris ID
- 7.c Future Pro(o)f
- 7.d Update Nobilex
- 7.e Governance Voorzieningsfonds
- 7.f Pensioen
- 8 Bespreekpunten
- 8.a Wna
- 9 Verslag vorige vergaderingen
- 9.a Open verslagen
 - Verslag Ledenraadsvergadering d.d. 15 november 2023*
 - Verslag Ledenraadsvergadering d.d. 7 februari 2024*
 - Verslag Ledenraadsvergadering d.d. 6 maart 2024*
 - Verslag Ledenraadsvergadering d.d. 29 april 2024*2023.11.15 conceptnotulen Ledenraad dd 15-11-2023 – open voor LR
24.02.07 LR conceptnotulen ledenraad-open-voor LR
2024.03.06 conceptnotulen ledenraadsvergadering d.d. 6 maart 2024-open-concept
2024.04.29 Conceptnotulen extra ledenraadsvergadering d.d. 29 april 2024-open-concept
- 10 Rondvraag
- 11 Inventarisatie agendapunten volgende vergadering
- 12 Sluiting

Notitie Ledenraad

Datum : 22 mei 2024
Agendapunt : 4.a.
Onderwerp : herbenoeming Kamer voor het Notariaat
Van : Ringen ressort Amsterdam

Status : ter informatie ter bespreking ter beslissing

Verzoek aan de ledenraad

- Wil de ledenraad de heer mr. W. A. Groen per 1 juli 2024 herbenoemen als notarislid van de Kamer voor het Notariaat in het ressort Amsterdam voor een periode van vier jaar (tot en met 30 juni 2028)?

Toelichting

De heer Groen is benoemd per 1 juli 2020 als notarislid voor een periode van vier jaar. Hij komt in aanmerking voor herbenoeming.

Toelichting jaarverslag KNB 2023

KNB sorteert voor op de toekomst

Het boekjaar 2023 loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 en laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een negatief resultaat zien van € 9.868.017 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een negatief resultaat van € 9.708.467). Begroot was een negatief resultaat van € 3.720.932.

De belangrijkste positieve effecten voor het resultaat van boekjaar 2023 ten opzichte van de begroting 2023 zijn:

- het financieringsresultaat (€ 587.203)
- meer inschrijvingen in het CTR en CLTR (€ 474.761 en € 360.866)
- teruggave niet verrekenbare btw 2017-2021 (€ 233.403)
- meer ledenbijdrage congres (€ 287.879)
- lagere kosten BRP (€ 186.960)
- latere invulling vacatures juristen (€ 410.112)
- lagere projectkosten KIP (€ 368.204)
- lagere kosten informatiebeveiliging (€ 117.989)
- hogere omzet poortwachterstoelage BRP (€ 151.294)
- hogere omzet diversen (€ 150.764)
- latere invulling vacatures communicatie (€ 301.968)
- hogere omzet cursusbureau (€ 145.612)
- nog niet uitgegeven projectkosten Notarieel Portaal (€ 287.738)
- en nog niet uitgegeven projectkosten digitale akte (€ 194.780).

Hiertegenover staan:

- de hogere inkoopkosten van VIS (€ 109.397)
- meer inhuur P&O (€ 134.374)
- hogere kosten CTR (€ 103.992)
- geactiveerde kosten CRM (€ 136.685)
- hogere kosten innovatie (€ 285.402)
- hogere kosten gebruik poortwachterstoelage (€ 143.049)
- lagere inkomsten poortwachterstoelage VIS (€ 231.682)
- meer inhuur I&P (€ 128.693)
- voorziening overgenomen lening van ABN AMRO en de daarmee verband houdende borgstellingsprovisie en rente (€ 9.177.601)
- hogere kosten PEC beheer Davinci (€ 151.951)
- hogere kosten futurepro(o)f (€ 158.512)
- en vennootschapsbelasting 2022 definitieve aangifte (€ 249.761).

Vanwege de sterke koersfluctuaties en de invloed daarvan op het resultaat per segment, wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af

De KNB telde op 31 december 2023 3.449 leden. Dat zijn er 9 meer dan een jaar eerder. Het aantal notarissen nam met 5 af naar een totaal van 1.229 en het aantal kandidaat-notarissen nam

af met 5 tot 1.974. Het aantal toegevoegd notarissen nam toe met 19 en bedraagt per 31 december 2023 246. Zie bijlage "kengetallen leden".

Financieel beleid KNB

Financieel beleid – begroting komend jaar

Door voortschrijdend inzicht is de begroting voor komend jaar 2024 bijgesteld. De meest opvallende bijgestelde posten zijn: het bouwen van een digitale snelweg bij het PEC-platform, kosten voor AI opgenomen, hogere kosten innovatie, kosten voor NotarisID, activiteiten in het kader van futurepro(o)f en hogere kosten voor lobby en belangenbehartiging. Hierbij is rekening gehouden met het aantrekken van een business analist, integratie architect, verschillende functies bij lobby en belangenbehartiging en hogere kosten voor CRM en Notarieel Portaal. Gezien het negatieve weerstandsvermogen per 31 december 2023 en de verwachte uitgaven in 2024, is het bestuur in gesprek gegaan met de ledenraad over het verhogen van de ledenbijdragen en/of diensten in 2024 en 2025. In de ingelaste ledenraadsvergadering van 29 april 2024 is de ledenraad akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur om per 1 juni 2024 de poortwachterstoelagen te verhogen met € 0,82 per inlichting. Deze verhoging is in de begrotingen van 2024 en 2025 op pagina 23 verwerkt. Daarnaast stelt het bestuur voor om een nieuwe bijdrage belangenbehartiging en future pro(o)f te introduceren per 1 juli 2024 om deze activiteiten te financieren. Dit voorstel zal worden ingebracht bij de ALV van juni 2024.

Weerstandsvermogen

Het eigen vermogen (algemene reserves) van de KNB is van groot belang voor de continuïteit. Per kwartaal worden de risico's gevolgd (zie ook bijlage "weerstandsvermogen"). Het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus vaste activa) neemt ten opzichte van vorig jaar af en is per 31 december 2023 negatief ad € 350.963. Dit heeft te maken met het afnemen van de algemene reserves. Deze zijn met name gedaald vanwege het treffen van een voorziening voor het overnemen van de lening bij de ABN AMRO van Nobilex, zoals verder toegelicht op pagina 19. Om het weerstandsvermogen weer op peil te krijgen is het nodig meer inkomsten te genereren.

Opbouw begroting algemeen

De begroting van de KNB heeft – technisch gesproken – **elf segmenten: KNB Bureau, Onderwijs en Kandidatenzaken, Kwaliteitstoetsing, ICT & Procesoptimalisatie, Uitgeverij, Rechtsvragen, CTR, Public Relations, Centraal Levenstestamentregister, Onderzoek en Ontwikkelingsfonds en Ondersteuningsfonds** – met verschillende deelbegrotingen. De begroting is om twee redenen op deze manier ingericht. Ten eerste om te laten zien dat middelen worden besteed waar ze voor bedoeld zijn. Ten tweede vanwege de verschillende BTW tarieven.

Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen. De definitieve aangifte 2022 is in februari 2024 ingediend en de belastingdienst is gevraagd hierover een standpunt in te nemen.

KNB Bureau

Het resultaat van het KNB Bureau over boekjaar 2023 is positief € 27.430. De begroting ging uit van een negatief resultaat van € 1.082.669. Het resultaat is gunstig beïnvloed door de hogere inkomsten uit de algemene bijdrage en het congres, teruggave niet verrekenbare btw 2017-2021 en later ingevulde vacatures juristen en communicatie. Daar tegenover staan de hogere kosten van lobby en belangenbehartiging. Onder de kosten van de afdeling communicatie vallen onder andere de kosten van de Notaristelefoon; deze bedragen voor 2023 € 69.203.

KNB Diensten

Onderwijs en opleiding (O&K in de begroting)

Het jaarritme van het team cursussen en congressen hangt sterk samen met de tweejaarlijkse PE-verplichting. In het eerste jaar van de verplichting wordt minder gebruik gemaakt van de opleidingsmogelijkheden; in het tweede jaar wordt een inhaalslag gemaakt. Dit betekent dat het financiële resultaat het tweede jaar doorgaans beter is. Het jaar 2023 was het tweede jaar van de PE-verplichting. O&K sluit het boekjaar 2023 af met een negatief resultaat van € 22.073. (Vorig jaar met een negatief resultaat van € 87.506).

ICT & Procesoptimalisatie (I&P)

Onder de kop 'Digitaal Notariaat' en de kop 'Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat- ICT' zijn de activiteiten van deze afdeling beschreven. Het segment I&P heeft de grootste inkomsten en uitgaven binnen KNB. In het boekjaar 2023 heeft I&P meer inkomsten ontvangen uit de hogere aantallen BRP, lagere kosten BRP, lagere kosten informatiebeveiliging, lagere kosten KIP, later ingevulde vacatures, nog niet uitgegeven kosten Notarieel Portaal en nog niet uitgegeven kosten digitale akte. Hiertegenover staan de meerkosten van VIS, lagere inkomsten poortwachterstoelage VIS, meerkosten poortwachterstoelage, meer inhuur I&P, voorziening overgenomen lening van ABN AMRO aan Nobilex en de daarmee verband houdende borgstellingsprovisie en rente, hogere kosten PEC Davinci, definitieve aangifte vbp 2022, hogere kosten innovatie, geactiveerde kosten CRM en hogere kosten future pro(o)f. Per saldo heeft I&P een negatief resultaat van € 10.184.414 behaald. Begroot was een negatief resultaat van € 1.324.636.

De poortwachterstoelage wordt vanaf augustus 2019 in rekening gebracht bij elke inlichting VIS en BRP. Deze toeslag is bedoeld voor het vormgeven van de poortwachtersfunctie van het notariaat en het faciliteren van NotarisID. DOBV wordt gezien als de digitale poort naar Europa. De inkomsten uit deze toeslag zijn in 2023 aangewend om de nota's van Identiteitsvoorzieningen & Digitalisering Notariaat Holding B.V. (IDNH) te voldoen en de kosten voor de ontwikkeling van DOBV. IDNH zorgt vanaf oktober 2019 voor de uitvoering van het vormgeven van de poortwachtersfunctie en het faciliteren van NotarisID. NotarisID was gericht op twee hoofddoelstellingen: het vormgeven van een op eIDAS Hoog niveau identificatiemiddelen voor de notariële beroepsgroep en daarnaast vergelijkbare diensten voor de consumentenmarkt. Uit eigen analyse van IDNH is het afgelopen jaar gebleken dat de herziene eIDAS verordening vanuit Europa impact zou hebben op de ontwikkeling en de toekomst van NotarisID op de consumentenmarkt. Dit brengt veel onzekerheid met zich mee. De KNB neemt daarom in overweging in de komende

periode of de continuïteit in de investeringen in dit consumentenproduct voortgezet kan worden. NotarisID richt zich in de komende periode daarom in principe alleen nog op de beroepsgroep.

Centraal Levenstestamentregister (CLTR)

Het CLTR is met ingang van 1 mei 2011 van start gegaan. Het register is opgezet door de KNB en valt daarmee onder de algemene reserve. In mei 2013 is het register gedigitaliseerd. Het aantal inschrijvingen ten opzichte van vorig jaar is met bijna 14% gestegen. Er zijn in dit boekjaar 250.612 inschrijvingen geweest. Het tarief van een inschrijving is per 1 januari 2023 verlaagd naar € 5,50 per inschrijving. Ten opzichte van de begroting heeft het CLTR meer inkomsten vanwege het aantal inschrijvingen. Per saldo heeft het CLTR een positief resultaat van € 205.274 behaald.

Verzekeringen – beroepsaansprakelijkheid – nut en noodzaak

Vanaf oktober 2016 is elke notaris weer verplicht verzekerd, omdat niet iedere notaris verzekeraar bleek te zijn. Een specificatie van de verzekeringsbijdragen voor het boekjaar 2023 is opgenomen in de bijlage "collectieve verzekeringen". Door het hogere aantal notarissen is het resultaat € 159.549 positief. De bestemmingsreserve verzekeringen komt uit op € 1.297.954.

Verbonden partijen

Stichting ECH

Het bestuur van Stichting ECH wordt in 2023 gevormd door vier bestuurders, waarvan twee door KNB benoemd en twee vanuit de raad van advies.

Stichting ECH maakt gebruik van PEC en inzet van medewerkers van de KNB. Hiervoor zijn zakelijke prijsafspraken gemaakt.

Stichting Voorzieningsfonds van de KNB

Het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB bestaat uit de 3 bestuursleden die geleverd worden door de KNB; de voorzitter, de penningmeester en een lid.

Stichting Pensioenfonds Notariaat

Op grond van de statuten van Stichting Pensioenfonds Notariaat (SPN) worden de bestuursleden als volgt benoemd: drie leden op basis van voordracht door de KNB, twee leden op basis van voordracht door de Bond van Medewerkers in het Notariaat, één lid vanuit de gepensioneerden en twee leden op voordracht door het bestuur van het SPN. Per 1 juli 2014 is de pensioenraad omgevormd naar de PensioenKamer. Over en weer is er geen sprake van aansprakelijkheden en/of afgegeven garanties.

Stichting Rechtszekerheid Digitaal

Stichting Rechtszekerheid Digitaal is in 2023 opgeheven en uitgeschreven bij de KvK. De noodzaak voor het scheppen van randvoorwaarden waaraan digitale initiatieven moeten voldoen, is komen te vervallen.

Stichting Nobilex

Het bestuur van Stichting Nobilex wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of vijf natuurlijke personen. Op dit moment bestaat het bestuur van Stichting Nobilex uit drie personen, waarvan een persoon tevens bestuurslid van de KNB is. De andere twee personen zijn onafhankelijk van de KNB.

Stichting Nobilex houdt zich bezig met een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door juridische dienstverleners en is eigenaar van de Nobilex groep. Een van de

groepsmaatschappijen van de Nobilex groep, Nobilex Automatisering B.V., ontwikkelt kantoorautomatisering voor en door notariskantoren.

Nobilex Holding B.V. en Nobilex Automatisering B.V. hebben in april 2018 een financiering aangetrokken van ABN AMRO Bank N.V. ter grootte van € 8.600.000 (de ABN AMRO lening). Als voorwaarde van de ABN AMRO Bank N.V. om de ABN AMRO lening te verschaffen, heeft de KNB, naast Avisi Managed Services B.V. die zich mede borg had gesteld, zich voor Nobilex Automatisering B.V. op 11 april 2018 hoofdelijk borg gesteld. Oorspronkelijk tot een bedrag van € 4.700.000, welke bedrag in 2020 verhoogd is tot € 6.130.000. Nobilex was over dit bedrag een borgstellingsprovisie verschuldigd van 3,8%.

De borgstelling van de KNB en Avisi Managed Services B.V. was hoofdelijk. Dit betekende dat indien ABN AMRO Bank N.V. de borgstelling zou inroepen, de KNB in theorie voor het gehele bedrag van de borgstelling, inclusief die van Avisi Managed Services B.V., kon worden aangesproken.

Begin 2023 hebben stakeholders van Nobilex, waaronder de KNB als crediteur en als belanghebbende, onderzocht of en op welke wijze Nobilex voor het notariaat kon worden behouden als een strategische innovatieve notariële softwareleverancier. Op verzoek van de stakeholders heeft Nobilex haar businessplan herijkt met als doel om voor de komende drie jaar stabiliteit voor Nobilex te creëren zodat Nobilex zich kan blijven ontwikkelen en innoveren in het belang van het notariaat. Om die doelstellingen te kunnen bereiken moest Nobilex (financieel) worden geherstructureerd in 2023 en 2024. Een gedeelte van de (financiële) herstructurering is in 2023 geïmplementeerd.

Als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex die in 2023 heeft plaatsgevonden, heeft de KNB in mei 2023 de ABN AMRO lening (met de daarbij behorende gevestigde zekerheden en de borgstelling door Avisi Managed Services B.V. ter grootte van € 8.600.000 overgenomen. Tot het moment van de overname van de ABN AMRO lening door de KNB was alle uitstaande rente betaald. De overname van de ABN AMRO lening door de KNB vond plaats in het kader van de genoemde (financiële) herstructurering omdat (i) Nobilex vanaf juli 2023 de ABN AMRO lening in delen moest gaan terugbetalen en daartoe zelfstandig niet in staat zou zijn geweest, (ii) de voortdurende oplopende rente tot onnodige hoge (rente) lasten leidde bij Nobilex, (iii) de hoofdelijkheid van een borgstelling door de KNB ertoe leidde dat *de facto* het uiteindelijke financiële risico van de KNB de volledige € 8.600.000 kon bedragen en (iv) de huidige voorwaarden van de ABN AMRO lening een implementatie van een (financiële) herstructurering van Nobilex zouden hebben bemoeilijkt. Als gevolg van de overname door de KNB van de ABN AMRO lening en de gelden die de KNB aan ABN AMRO Bank N.V. heeft betaald voor de overname, is het werkkapitaal van de KNB in 2023 met € 8.600.000 gedaald. Op basis van het voorzichtigheidsbeginsel is voor de overgenomen ABN AMRO lening, de borgstellingsprovisie en rente een voorziening getroffen op de balans van de KNB voor het geheel, ter grootte van € 9.177.601. De reden voor het nemen van de voorziening voor de KNB is dat er gerede kans bestaat dat de Nobilex groep zelfstandig niet in staat zal zijn aan haar terugbetalingsverplichtingen onder de overgenomen ABN AMRO lening, rente en aanverwante kosten te voldoen.

Na balansdatum van 31 december 2023 heeft de KNB als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex en afspraken met Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services B.V. daaromtrent in februari 2024 onder meer de uitstaande vorderingen van Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services B.V. ter grootte van € 2.009.729 (hoofdsom en uitstaande rente)op Nobilex Automatisering overgenomen voor € 1. Als onderdeel van de door de KNB en Avisi Managed Services B.V. gemaakte afspraken is onder meer de borgstelling van Avisi Managed Services B.V. jegens de KNB vervallen.

Voorts heeft de KNB na balansdatum van 31 december 2023 en als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex op 30 april 2024, haar totale vordering op de Nobilex groep, zijnde € 9.344.204 (hoofdsom en uitstaande rente), overgedragen aan Stichting Nobilex voor € 1 en de verplichting van Stichting Nobilex om die vordering in te brengen in de Nobilex groep als kapitaal met als doel vermenging op de balans van Nobilex Automatisering B.V., de enige schuldenaar onder die vordering.

De commissie van advies van de ledenraad en de ledenraad in brede zin zijn op hoofdlijnen op de hoogte gehouden en geïnformeerd rondom het strategisch belang van Nobilex voor het notariaat als innovatieve notariële softwareleverancier, de positie van de KNB als (financieel) belanghebbende en de (financiële) herstructurering van de Nobilex groep.

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat is op 11 oktober 2019 opgericht. Het bestuur wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of meer bestuursleden. De Stichting heeft ten doel het direct of indirect houden van aandelen in vennootschappen die zich bezighouden met het beheer en onderhoud van een centrale infrastructuur waarbinnen WID-scanners functioneren en het ter beschikking stellen van WID-scanners aan notariskantoren. Daarnaast de verdere ontwikkeling van identificatiemiddelen en het verkrijgen en behouden van relevante certificering en andere activiteiten met het oog op de rol van de notaris met betrekking tot identificatie, ondertekening en de wettelijke poortwachtersfunctie van de notaris.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaat uit vijf tot zeven leden en is nu een personele unie met KNB bestuurders. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht. De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op de notarisambt teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

De inkomsten in 2023 zijn hoger dan begroot vanwege het grote aantal gepasseerde akten in het notariaat. De heffing van de akte in 2024 blijft gelijk. In het bestuursverslag en de jaarrekening van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden de cijfers toegelicht.

Algemene reserves

De reserve ICT & Procesoptimalisatie wordt gebruikt voor het financieren van projecten over het opzetten of overnemen van registers en/of het uitvoeren in het kader van nieuwe wetgeving.

Daarnaast is de reserve bedoeld om toekomstige investeringen in de PEC-diensten te financieren en om verkennend onderzoek naar relevante innovaties te faciliteren.

In het boekjaar 2023 is deze reserve afgenomen met name vanwege het treffen van een voorziening voor de lening, rente en borgstellingsprovisie, waardoor de reserve per 31 december 2023 negatief is en wel € 6.210.425. Hier komt nog bij dat zoals uit de gesegmenteerde begroting op pagina 23 blijkt, er de komende jaren fors geïnvesteerd wordt in ICT & Procesoptimalisatie en de negatieve reserve nog negatiever wordt. Om de doelstellingen te halen zijn meer inkomsten nodig.

De reserve Public Relations zal worden gebruikt om campagnes te voeren.

De reserve kwaliteitstoetsing valt vrij, omdat de kosten van de peer reviews vanaf 2020 door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden gedragen. Het voornemen bestaat om deze reserve toe te voegen aan de reserve afdeling rechtsvragen.

De reserve CLTR wordt gebruikt om eventuele calamiteiten in het digitaal register op te vangen en aansluitingen te bouwen voor externe partijen.

De uitgeverij zal de reserve nodig hebben wanneer in de toekomst de brochures digitaal beschikbaar worden gesteld.

Een groot weerstandsvermogen is noodzakelijk, zodat eventuele problemen met de systemen, waar de KNB en haar leden dagelijks afhankelijk van zijn, kunnen worden verholpen en eventuele risico's kunnen worden opgevangen. Om het weerstandsvermogen weer op peil te krijgen, is het nodig structureel meer inkomsten te genereren. Het bestuur is in gesprek met de ledenraad over het verhogen van de ledenbijdragen en/of diensten in 2024 en 2025. In de ingelaste ledenraadsvergadering van 29 april 2024 is de ledenraad akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur om per 1 juni 2024 de poortwachterstoelagen te verhogen met € 0,82 per inlichting. Deze verhoging is in de begrotingen van 2024 en 2025 op de verwerkt op pagina 23 en 24. Daarnaast stelt het bestuur voor om een nieuwe bijdrage belangenbehartiging en future pro(o)f te introduceren per 1 juli om deze activiteiten te financieren. Dit voorstel zal worden ingebracht bij de ALV van juni 2024 en is niet meegenomen in de begrotingen van 2024 en 2025. De totale algemene reserve (inclusief financieringsresultaat) bedraagt per 31 december 2023 € 5.574.714.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Jaarverslag 2023

Begroting 2025 & jaarrekening 2023

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Spui 184

Den Haag

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Verslag van het bestuur	
1.1. Algemeen	3
1.2. Financieel beleid KNB	12
1.3. Opbouw begroting algemeen	13
1.4. Overkoepelende diensten	14
1.5. KNB-bureau	15
1.6. KNB-diensten	15
1.7. Overige ondersteunende diensten	17
1.8. Verbonden partijen	18
1.9. Algemene reserves	21
2. Begroting 2025 en voorstel bijdragen	23
3. Verslag van de Financiële Commissie 2023	26
4. Jaarrekening 2023	28
4.1 Balans per 31 december 2023	29
4.2 Rekening van Baten en lasten 2023	30
4.3 Kasstroomoverzicht	31
4.4 Toelichting op de jaarrekening 2023	32
4.5 Toelichting op de balans per 31 december 2023	34
4.6 Toelichting op de rekening van baten en lasten 2023	37
4.7 Overige toelichtingen (voorstel resultaatbestemming en gebeurtenissen na balansdatum)	41
4.8 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	42
Bijlagen	
Kengetallen leden	
Prijzen, tarieven en diensten KNB 2023	
Verzekeringen	
Weerstandsvermogen	
Beleggingsstatuut	
Toelichting WNT	
Specificatie effecten	

1. Verslag van het bestuur

1.1 Algemeen

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijk rechtspersoon (openbaar lichaam) in de zin van artikel 134 van de Grondwet. Alle in Nederland gevestigde notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn verplicht lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden vastgesteld. Ook kunnen bij verordening regels worden gesteld over de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door auditoren die zijn aangewezen door de KNB. Bij verordening worden nadere regels gesteld over het verrichten van de kwaliteitstoetsen.

De KNB heeft een bestuur, een ledenraad, een algemene ledenvergadering en ringen die samenvallen met de gerechtelijke arrondissementen. Verder heeft de KNB een bureau ter ondersteuning van de werkzaamheden van het bestuur, de ledenraad, de algemene ledenvergadering en de ringbesturen. Het bestuur geeft algemene leiding aan het bureau. De directie van het bureau is belast met de leiding van de dagelijkse gang van zaken.

Bestuur

Het bestuur van de KNB bestond op 31 december 2023 uit de volgende leden:

mr. A.M.J.M. Ploumen, voorzitter

mr. E.M.J.J. Engelen, penningmeester

mr. A.C. van der Klooster, lid

mr. I.M. Cox, lid

mr. T.P. Flokstra, lid

mr. I.C.A. Braun, lid

mr. A.H.I. Hoogendam, lid per 15 februari 2023. Zij is de opvolger van mr. M. Schoonhoven.

Strategische Agenda Notariaat 20-25

De Strategische Agenda Notariaat 20-25 van de KNB bepaalt de hoofdlijnen van het beleid van de KNB. Dat beleid staat voor een toekomstbestendig notariaat, met een relevante maatschappelijke functie voor de notaris. De KNB heeft daarbij het volgende doel voor ogen: in 2026 is de notaris de juridische adviseur bij uitstek in een complexe en digitale maatschappij. De notaris heeft oog voor maatschappelijke ontwikkelingen, is goed opgeleid en heeft alle gereedschappen voorhanden om deze rol uit te oefenen. Door verdergaande opleiding, soms specialisatie, en waar nodig ondersteuning door het bureau van de KNB, is de notaris wend-, en weerbaar en blijft het notariaat in alle opzichten aantrekkelijk om in te werken voor juristen en medewerkers. Om deze doelen te bereiken zijn negen werkprogramma's opgesteld:

- Mens en maatschappij
- Digitaal notariaat
- Datagericht werken
- Vernieuwing Wna
- Future pro(o)f

- Dienstverlening aan klanten van de notaris
- Stakeholdermanagement
- Dienstverlening aan leden
- Interne organisatie

De eerste 5 programma's zijn een uitwerking van de Strategische Agenda Notariaat 20-25. De overige programma's zijn doorlopende programma's die structureel van aard zijn.

Future Pro(o)f en Digitaal Notariaat prioritaire programma's

'Future pro(o)f' en 'Digitaal notariaat' zijn prioritaire programma's. 'Futurepro(o)f' vanwege de noodzaak om het notariële vak zo aantrekkelijk mogelijk te houden, voor zowel de bestaande groep mensen die in het notariaat werkt als voor jonge mensen die nog met werken moeten beginnen en 'Digitaal notariaat' onder meer vanwege de invoering van de digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV). In beide programma's heeft de KNB het afgelopen jaar weer veel werk verzet. Zo verscheen in diverse media de 'momentcampagne' die laat zien op welke bijzondere momenten in je leven de notaris er voor je is, waardoor studenten zich aangetrokken voelen om ook voor het notariaat te kiezen. Eind 2023 stemde de Eerste Kamer in met de juridische implementatie van de Europese richtlijn die de digitale oprichting van een besloten vennootschap mogelijk moet maken. De invoering was 1 januari 2024.

Digitaal notariaat, Future pro(o)f en de belangenbehartiging van de KNB zijn de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden. Externe ontwikkelingen dwingen het notariaat om daar nog sneller en adequater op te reageren. Dat vraagt meer inzet van mensen en middelen bij de KNB en dat heeft in de loop van 2023 geleid tot een sterk toegenomen druk op de begroting. In 2024 zal daarom een extra aanpassing van de begroting worden gevraagd om aan de noodzaak van voldoende financiële middelen op zowel de korte termijn (2024) als op de lange termijn te kunnen voldoen.

Ad. Digitaal notariaat

Voor de continuïteit van de rechtszekerheid is het van belang dat de rol van de notaris in de toekomst geborgd wordt en de relevantie vanzelfsprekend blijft, ook in de digitale wereld. Daarnaast moeten notarissen in praktische zin worden voorzien van alle middelen om hun diensten in een digitaliserende omgeving te kunnen blijven leveren. Per 1 januari 2024 is het mogelijk een besloten vennootschap digitaal op te richten. Dit is de voorbode van een versnelling van de digitalisering in het notariaat. De komende jaren zal ook in andere rechtsgebieden de digitale akte zijn intrede doen, wat gepaard gaat met forse investeringen bij de KNB en in het notariaat.

Digitale notariële diensten

De agenda van dit programma is daarom ambitieus en divers. Nieuwe vormen van digitale dienstverlening worden ontworpen en gerealiseerd, zoals de doorontwikkeling van de digitale akte. Ook moeten door digitalisering vraagstukken worden geadresseerd die, als gevolg van het unieke karakter van het notariaat, nog nooit eerder zijn geadresseerd. Denk daarbij aan de risico's van deepfake technologie bij online passeergesprekken. Het notariaat moet collectief op het juiste moment de juiste (digitale) middelen hebben om mee te gaan in de digitaliserende maatschappij, mede gevoed door wet- en regelgeving vanuit Europa en Nederland. Voor dat laatste is ook extra inzet nodig voor belangenbehartiging. De KNB zal in de komende jaren met diverse digitale notariële diensten en services komen conform de visie om de beroepsgroep te ontzorgen en

kwaliteit van notariële diensten te borgen. Denk hierbij aan digitaal ondertekenen van documenten, uitwisselen van informatie in de notariële keten, poortwachtersdiensten etc.

Digitaal Oprichten BV (DOBV)

De verwachting is dat notariële dienstverlening de komende jaren steeds meer digitaal zal plaatsvinden. Niet alleen omdat het kan, maar ook omdat het moet kunnen vanuit wet- en regelgeving. Belangrijke voorwaarde is dat de notaris dezelfde rechtszekerheid in het digitale landschap moet kunnen bieden als in de analoge wereld en dat beiden goed op elkaar aansluiten. De digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV) is hiervan een concreet voorbeeld. Per 1 januari 2024 is de wetgeving in werking getreden die de DOBV mogelijk moet maken. Leden hebben afgelopen jaar diverse cursussen kunnen volgen die uitverkocht waren, konden zelf aan de slag met een testversie en zijn stapsgewijs meegenomen in de communicatie en het bijbehorende naslagwerk. Ook zijn diverse presentaties gegeven op geïnteresseerde notariskantoren voor leden en medewerkers.

Digitaal passeren

Wat betreft de KNB blijft het niet alleen bij de DOBV. De KNB streeft ernaar om in vier jaar tijd stapsgewijs de digitale akte breed beschikbaar te stellen binnen de notariële dienstverlening met de juiste procesondersteuning (digitaal passeren) en de digitale middelen (o.a. digitale opslag en archivering van digitale akten). In samenwerking met ketenpartners en voorzien van goede wetgeving wordt hiermee de notaris uitgerust met de juiste middelen voor het juiste type dienstverlening. In 2023 is de passeerapplicatie, zoals deze is ontworpen voor de DOBV en het digitale gedeelte van het protocol van de notaris, geschikt gemaakt voor het passeren van alle andere soorten akten, bijvoorbeeld de leverings- en hypotheekakten. De nadere details en wensen worden in de komende jaren ingevuld met de beroepsgroep via klankbordgroepen. De eerste klankbordgroep, voor de digitale hypotheek- en leveringsakte, is medio 2023 gestart. Andere zullen volgen. Ook zal het systeem bekrachtigd moeten worden door een aanpassing van toepasselijke wet- en regelgeving. Dat is een belangrijk speerpunt van de KNB richting het ministerie van Justitie & Veiligheid.

Digitale informatiebeveiliging

In 2023 is de KNB begonnen om de Gedragscode Informatiebeveiliging Notariaat over alle kantoren uit te rollen. Fase 1 is afgerond per 1 oktober 2023. Fase 2 is gestart per oktober 2023. Er is een duidelijke realisatie gaande onder de notariskantoren dat Informatiebeveiliging in de breedste zin van het woord belangrijk is voor de bescherming van de kernwaarden van het notariaat en de KNB zal in 2024 onverminderd hierop blijven inzetten om het notariaat veiliger te krijgen en te houden. Dit is een belangrijk onderdeel van de dienstverlenende rol van de KNB naar haar leden.

Zorgeloos Vastgoed

Afgelopen jaar zijn de nodige stappen gezet om een digitale koopovereenkomst te maken en breed binnen de vastgoedketen geadopteerd te krijgen. Dit zal in 2024 vervolgd worden met een ketentest. Ook is de gezamenlijke taxonomie verder uitgebreid en zijn afspraken in voorbereiding om de eisen aan het digitaal ondertekenen van stukken binnen de hele keten gelijk te trekken. De samenwerking is per april 2023 bestendigd in de Stichting Zorgeloos Vastgoed. Onder de werkagenda van staatssecretaris Van Huffelen rondom Regie op Gegevens is een proef in voorbereiding rondom het eerder betrekken van de notaris in het proces.

Ondernemingspaspoort

In dit samenwerkingsverband onderzoekt de KNB samen met ketenpartners KvK, de Belastingdienst en ABN Amro (namens de financiële sector) hoe een digitale ondernemingsidentiteit eruit kan komen te zien. Afgelopen jaar is een gezamenlijke onderzoeksagenda opgesteld en uitgevoerd, waarbij het juridisch kader, de gegevensbehoefte en ketenprocessen in kaart zijn gebracht. Het concept is gevisualiseerd en besproken met experts en ondernemers. Ook is een plan opgesteld om medio 2024 tot een eerste proef te komen.

Innovatielabs

Afgelopen jaar is er opnieuw een serie van drie innovatielabs ingezet. Ditmaal waren er labs over 'De toekomst van notariële dienstverlening en het businessmodel door de opkomst van wallets & attributen' en over 'Technologie en Europa' waarin onder andere werd stilgestaan bij de impact van kunstmatige intelligentie.

AI

Halverwege 2023 werd kunstmatige intelligentie opnieuw actueel door de plotselinge populariteit van ChatGPT - een vorm van generatieve AI. De afgelopen jaren is AI verschillende keren onderwerp van verkennende gesprekken geweest in de innovatielabs van de KNB. Het grootschalig gebruik van ChatGPT was voor de KNB reden om dit keer met een breder programmaplan voor AI in het notariaat te komen. Sindsdien zijn er verschillende analyses uitgevoerd en is een begin gemaakt met een KNB-breed en notariaat breed advies over de inzet van AI. De komende jaren zal de KNB nader onderzoek doen naar de (on)mogelijkheden en (on)wenselijkheden van de inzet van deze technologie en de leden bijstaan met raad en daad en de nodige belangenbehartiging doen rondom aanstaande wet- en regelgeving.

Digitaal werken

In het programma Digitaal Werken heeft de KNB zich gericht op het verzamelen, toepassen en inzichtelijk maken van data die binnen het notariaat beschikbaar zijn. Binnen het programma Datagericht Werken is hoofdzakelijk gewerkt aan het project Kwaliteit en Toezicht. Uitgangspunt van dit model is dat de kwaliteits- en toezichtgegevens centraal worden opgeslagen in een database (een zogeheten 'datalake') en dat de betrokkenen (toezichthouder en auditor en later ook notarissen) op deze wijze snel en eenvoudig bij de opgeslagen gegevens kunnen. Het project heeft de eerste oplevering gedaan en de gegevens uit de Basisregistratie Notariaat (BRN) ontsloten. Het verzamelen van, gebruiken en sturen op deze data is van groot belang, wil het notariaat haar aansluiting behouden op de verdere digitalisering van de maatschappij en daarmee haar huidige rol en positie binnen het maatschappelijke economisch verkeer bestendigen en verstevigen.

Inzicht in tucht

In 2021 heeft de KNB een applicatie ontwikkeld dat inzicht geeft in tuchtsuitspraken. Ook is het mogelijk hierin te zoeken en ontwikkelingen te zien. Dit kan (kandidaat-)notarissen helpen bij hun beroepsuitoefening en als zij worden geconfronteerd met een klacht. De KNB krijgt geregeld te horen van leden dat tuchtsuitspraken niet altijd eenduidig zouden zijn. De beroepsgroep heeft daarom behoefte aan oriëntatiepunten voor het tuchtrecht. Wat kan een lid van de beroepsorganisatie verwachten als hij of zij wordt geconfronteerd met een tuchtklacht op basis van de jurisprudentie? De KNB heeft daarom met gebruikmaking van textmining en met inachtneming

van de onafhankelijkheid van de tuchtrechter alle beschikbare tuchtuitspraken geautomatiseerd geanalyseerd op taalkundige patronen en woorden. Deze analyse is het afgelopen jaar toegankelijk gemaakt voor verschillende groepen leden binnen het notariaat en voor de leden van de kamers voor het notariaat. In 2023 is het systeem verder uitgebreid en wordt door middel van vlogs en thema analyses verder gewerkt aan uitbreiding van het systeem en het gebruik daarvan.

Ad. Futurepro(o)f

Binnen het programma Futurepro(o)f werkt de KNB aan vier projecten, met samenhangende doelstellingen en werkzaamheden. Overkoepelend is de missie te werken aan de zogenoemde t-shaped professional (Futureprof) en de aantrekkelijkheid van het notarisvak (Futureproof). De vier projecten zijn:

- Opleiden & Ontwikkelen
- Werven & Behouden
- Communicatie & Imago
- Notarieel werkgeluk

Opleiden & Ontwikkelen

In dit project staat de herinrichting van de beroepsopleiding centraal. De KNB werkt hierbij samen met het Centrum voor Postacademisch Juridisch Onderwijs CPO en trainings- en adviesbureau Kyden (voorheen Dialogue). De samenwerking heeft geresulteerd in een volledig vernieuwd eerste jaar dat van start is gegaan in maart 2024. Het nieuwe eerste jaar van de beroepsopleiding is volledig gericht op het geïntegreerd aanbieden van vakkennis, communicatieve vaardigheden en een gedegen beroepsattitude, gebaseerd op onze kernwaarden en de beroeps- en gedragsregels. Binnen de PE-systematiek van de KNB wordt gewerkt aan de mogelijkheid van het gebruik van PE-plannen en het verkrijgen van een kantooraccreditatie. Doel is om meer leden hun permanente educatie meer in samenhang met elkaar te organiseren, in plaats van het verzamelen van PE-punten met afzonderlijke opleidingen en cursussen.

Werven & Behouden

Dit project gaat over het fysiek en online werven van geïnteresseerden voor het vak van notaris, en zorgen voor verbinding in de eerste fase van de loopbaan in het vak. In 2023 heeft de KNB actief samengewerkt met de vijf notariële studieverenigingen en samen met hen diverse activiteiten georganiseerd. Het doel van deze samenwerkingen is om zoveel mogelijk studenten kennis te laten maken met de notariële praktijk en hen in contact te brengen met notariskantoren uit de regio. Daarnaast verzorgt de KNB in de persoon van de voorzitter jaarlijks gastcolleges aan de verschillende universiteiten en geeft de KNB voorlichting tijdens open dagen, banenmarkten en trajectkeuze- voorlichtingen. Om een beter inzicht te krijgen in de concurrentiepositie van het notariaat op de arbeidsmarkt is de KNB in 2023 een beloningsbenchmark gestart naar de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden in het notariaat.

Communicatie en Imago

In juni 2023 is de campagne 'Het Moment' gelanceerd. De campagne, gericht op voor het notariaat relevante doelgroepen en (potentiële) cliënten, moet bijdragen aan een positief imago van het notariaat en daarmee ook de aantrekkelijkheid van het vak. Naast de campagne was het voor notarissen ook mogelijk om posters te bestellen om in hun kantoor op te hangen. Hier is veelvuldig gebruik van gemaakt.

Notarieel werkgeluk

Uit onderzoek blijkt dat zaken als flexibiliteit, begeleiding en ontwikkelingsmogelijkheden belangrijke factoren zijn waarom (jonge) beroepsbeoefenaars kiezen voor een carrière buiten het notariaat. Met het project Notarieel Werkgeluk wil de KNB kantoren stimuleren, adviseren en motiveren de aantrekkelijkheid van het vak te vergroten door concrete maatregelen te nemen. De KNB helpt daarbij met onder meer online masterclasses op het gebied van leiderschap, coaching en generatieverschillen. Maar ook de inzet van instrumenten als 360-gradenanalyses, een handleiding voor begeleiding en het KNB Reflectie Instrument, evenals intervisiefaciliteiten vallen hieronder. Ook ontwikkelt de KNB initiatieven om (kleinere) kantoren te helpen met allerlei vormen van onderlinge samenwerking.

Ad. Mens en maatschappij

Het notariaat moet toegankelijk zijn én blijven voor iedereen, fysiek én digitaal. Dat is een van de belangrijkste opgaven voor het notariaat en de KNB. Ook voor minder draagkrachtigen, mensen die de taal niet machtig zijn of mensen die anderszins moeilijk kunnen meekomen in de huidige maatschappij moet de notaris bereikbaar zijn. Daarnaast wordt de aansluiting tussen de juridische wereld en de individuele persoonlijke wereld steeds complexer. Samengestelde gezinnen, maar ook de platformeconomie en innovatieve samenwerking, vragen om maatregelen van het notariaat. In 2023 heeft de KNB onder de noemer 'toegang tot het recht' een plan ontwikkeld, dat de komende jaren wordt uitgevoerd. Zo heeft de KNB samen met www.steffie.nl twee uitlegmodules ontwikkeld: 'Wie zijn je erfgenamen' en 'Wat regel je met een testament'. Deze uitlegmodules zijn gemaakt voor mensen met een verstandelijke beperking en hun begeleiders die behoefte hebben aan toegankelijke informatie over thema's zoals erfgenamen en testamenten. Bij de totstandkoming zijn mensen betrokken met een verstandelijke beperking.

Verder is er een opleiding 'toegang tot het recht' ontwikkeld, waarmee de KNB notariskantoren helpt toegankelijker te worden voor mensen die minder gemakkelijk bij een notariskantoor binnenstappen. Ook is de KNB een samenwerking aangegaan met de Juridische Loketten. Daar komen regelmatig notariële vragen binnen die zij vaak niet zelf kunnen beantwoorden. De KNB heeft daarom in 2023 een netwerk opgezet van notarissen die de Juridische Loketten op een laagdrempelige wijze bijstaan bij het beantwoorden van die vragen.

Permanente digitale aanwezigheid

De afgelopen jaren heeft de KNB diverse, online campagnes gevoerd. Deze campagnes waren (en zijn) gericht op het verbeteren van de kwaliteit van notariële dienstverlening aan consumenten. Naast grotere, online campagnes is de KNB het gehele jaar aanwezig op verschillende social media als LinkedIn, Instagram en Facebook. Op deze manier brengt de KNB het notariaat constant onder de aandacht bij de verschillende doelgroepen.

Ad. Vernieuwing Wna

In het programma Vernieuwing Wna spelen digitaal passeren, de poortwachtersrol van het notariaat, fraudepreventie en de toegankelijkheid van het notariaat een centrale rol. Het zijn speerpunten met een enorme maatschappelijke, technische en juridische impact. Dit programma heeft dan ook een nauwe relatie met de programma's Mens en Maatschappij en Digitaal Notariaat. De afgelopen jaren heeft het bestuur van de KNB tijdens regiobijeenkomsten en diverse vergaderingen van de ledenraad uitgebreid met leden gediscussieerd over hun wensen ten aanzien

van veranderingen in de Wna, onder meer aan de hand van de discussienota 'Hoe versterkt het notariaat zijn maatschappelijke bijdrage?'. Daarmee heeft zij een belangrijke basis gelegd voor het ministerie van Justitie & Veiligheid dat de wetswijziging in gang moet zetten. Voordat het ministerie van Justitie & Veiligheid kan overgaan tot daadwerkelijke (ingrijpende) wetswijzigingen is het van belang dat ook onderzoek gedaan wordt onder externe partijen. Wat verwacht de maatschappij van het notariaat? De minister voor Rechtsbescherming heeft daarom besloten onderzoek te doen naar 'De Staat van het notariaat'. Dit onderzoek is in 2023 gestart en wordt naar verwachting medio 2024 afgerond. De KNB zit intussen niet stil. Zo is aan de hand van de huidige wettekst een aangepaste wettekst gemaakt waarin alle gewenste wijzigingen die volgen uit de discussies van de laatste jaren en de jurisprudentie zijn verwerkt. In 2024 zullen de uitgangspunten van deze wijzigingen met een klankborggroep worden gesproken. Het is de doelstelling dat samen met de input van de klankborggroep en een aantal stakeholders uiteindelijk een voorstel tot stand komt dat met het ministerie besproken kan worden. In de tussentijd zal gekeken worden welke wijzigingen al in een veegwet meegenomen kunnen worden.

Poortwachtersrol en fraudepreventie

Vanaf 2022 heeft de focus bij fraudepreventie gelegen op het versterken van de contacten tussen de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) en de ringen van de KNB. Dit is nodig om kennis te delen en elkaar te informeren over (voorkoming van) fraude, witwassen en ondermijning. Met deze RIEC's, wat samenwerkingsverbanden zijn op arrondissementsniveau van onder meer de Belastingdienst, Openbaar Ministerie (OM), Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) en Politie zijn de afgelopen jaren in provinciaal georganiseerde bijeenkomsten al contacten gelegd. De KNB heeft daarbij een initiërende, verbindende en coördinerende rol. Ook zal de KNB samen met deze partijen, maar ook met Bureau Financieel Toezicht (BFT), diverse (fysieke of digitale) bijeenkomsten organiseren voor het notariaat over weerbaarheid, ondermijning en fraudepreventie. Daarnaast zijn het afgelopen jaar ook gesprekken gevoerd met een aantal burgemeesters in wiens gemeenten ondermijning een serieus probleem is.

In oktober presenteerde KPMG het rapport 'Krachten gebundeld' met daarin uitkomsten van hun onderzoek naar mogelijkheden voor poortwachters als notarissen, maar ook banken, makelaars etc om zo effectief en efficiënt mogelijk bij te dragen aan witwasbestrijding, terrorismebestrijding (Wwft) en naleving van de Sanctiewet. De KNB was een van de opdrachtgevers van dit onderzoek.

Wetgeving

In het programma Digitaal Notariaat staat beschreven wat de KNB op technisch vlak doet om het digitaal passeren van akten en alles wat daarmee samenhangt mogelijk te maken. In het programma Vernieuwing Wna ligt het accent op de juridische aspecten van digitaal passeren. Zo was de KNB nauw betrokken bij de totstandkoming van de nationale wetgeving die nodig was om de Europese verordening die de DOBV voorschrijft te vertalen naar de Nederlandse praktijk. Ook volgt de KNB andere nationale en Europese wetgevingstrajecten die in dit verband relevant zijn, zoals de wijziging van de eIDAS-verordening. In deze verordening staan eisen voor elektronische handtekeningen en elektronische identificatie. Nederlandse notariskantoren en hun klanten krijgen onder andere met eIDAS te maken bij de DOBV.

Wettelijke taken en reguliere werkzaamheden

Behalve bovenstaande – meer strategische – thema's heeft de KNB een aantal wettelijke taken, die zich vertalen in min of meer reguliere werkzaamheden die belegd zijn bij het bureau van de KNB in Den Haag. Daaronder vallen onder andere de werkzaamheden voor het Centraal Testamentenregister, klachtenbemiddeling, de NotarisTelefoon en de organisatie van de intercollegiale toetsing.

Internationaal

Ook internationaal timmert de KNB flink aan de weg. In 2023 heeft de KNB zitting gehad in het dagelijks bestuur van de Europese notariële koepelorganisatie CNUE en zodoende veel invloed uitgeoefend op besluiten die op Europees niveau worden genomen die nationaal worden ingevoerd, bijvoorbeeld over de company law. Bestuursleden van de KNB (waaronder de voorzitter) onderhouden daarnaast ook contacten in Europa met notariële beroepsorganisaties uit andere lidstaten, zoals België, Duitsland en Frankrijk. Daarnaast nemen diverse leden en medewerkers van de KNB deel aan werkgroepen van de CNUE. Mondiaal vindt uitwisseling van kennis en ervaring plaats via de Union Internationale du Notariat (UINL), waar de KNB ook lid van is. Twee jonge kandidaat-notarissen hebben via de KNB afgelopen jaar deelgenomen aan een UINL-programma van de World Notariat University (WNU) in Rome.

Mediacontacten

De KNB wordt regelmatig benaderd door journalisten. Vragen van journalisten variëren van puur informatieve over de werking van bepaalde (notariële) wet- en regelgeving tot heel specifieke casussen. Waar mogelijk wordt de voorzitter van de KNB proactief als woordvoerder gepositioneerd in de media. Omdat de KNB een publiekrechtelijke organisatie is worden de contacten met media zorgvuldig gereguleerd en geregisseerd.

Dienstverlening aan leden

De leden van de KNB kunnen elke werkdag telefonisch en digitaal terecht bij diverse medewerkers van de KNB met vragen over notariële wet- en regelgeving, ICT-gerelateerde thema's, de registers die de KNB houdt, media-issues en de talloze bijeenkomsten die de KNB organiseert.

Klachtenbemiddeling

Als (kandidaat-)notarissen te maken krijgen met een klacht van een cliënt die niet via een open gesprek opgelost kan worden, dan kan klachtenbemiddeling door de KNB uitkomst bieden. Deze bemiddeling verloopt via een schriftelijke uitwisseling van standpunten en wordt door de afdeling Praktijkzaken van de KNB begeleid. De klager kan zich zowel schriftelijk als per digitaal formulier tot de KNB wenden. Op de website notaris.nl kunnen cliënten meer informatie vinden over het indienen van klachten. In veel gevallen blijkt de klachtenbemiddeling door de KNB een succesvolle wijze om het conflict langs informele weg op te lossen. Lukt dat niet, dan kan de cliënt een (formele) klacht indienen bij de kamer voor het notariaat. De afgelopen vijf jaar bemiddelde de KNB gemiddeld bij 250 klachten.

Belangrijkste inkomsten en uitgaven

De belangrijkste inkomsten voor de KNB komen voort uit de verplichte algemene bijdrage van de leden en het ICT-platform dat de kantoren ondersteunt. De KNB betaalt uit haar inkomsten de salarissen van de medewerkers, de ICT-applicaties en -netwerken, communicatie en huisvesting.

Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat - ICT

Dienstverlening speelt zich steeds vaker af in digitale portalen. Deze veranderingen dienen te worden vertaald naar de wijze waarop het notariaat haar diensten kan aanbieden en naar een flexibele, toekomstbestendige infrastructuur waarin portalen een belangrijke rol spelen. De KNB werkt aan een business architectuur waarin het centrale platform met haar registers en de toegang daartoe het uitgangspunt is. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste ICT-investeringen ten behoeve van het notariaat.

Platform Elektronische Communicatie (PEC)

Het Platform Elektronische Communicatie (PEC) is continue in ontwikkeling en wordt continue onderhouden. In 2023 is de onderhoudskalender verder vormgegeven en uitgevoerd. De registers die de KNB daarop beheert en de koppelingen die de KNB heeft met o.a. de Belastingdienst zijn van belang voor zowel ketenpartners als burgers. Er zijn projecten rondom eBMS (elektronisch berichtenverkeer), KIP (KNB Integratie Platform) en OGN (Ontsluiting Gegevens Notariaat) opgeleverd. Verder heeft de KNB nieuwe diensten gestart zoals DCI (Digitale Cliënt Identificatie) en de DOBV.

Voor eBMS is de KNB verplicht om afschriften van alle akten die door notarissen worden opgemaakt te delen met de Belastingdienst. Voor de Belastingdienst zijn deze afschriften essentieel om invulling te geven aan een aantal fiscale taken en voor haar rol als toezichthouder van het notariaat. Deze afschriften worden elektronisch verzonden via een landelijke standaard (ebMS). Deze applicatie is volledig (technisch) gemoderniseerd.

Daarnaast zijn er noodzakelijke (technische) aanpassingen gedaan om het platform veilig, bereikbaar en gebruiksvriendelijk te houden. De KNB zet in op uitbreiding daarvan en verdere flexibilisering van onze daaruit voortkomende diensten.

BRN

Het nieuwe BRN biedt de wettelijke basis voor de notariële ledenadministratie. De vastlegging van niet-leden en overige relationele gegevens wordt ondergebracht in een CRM-voorziening waarvoor in 2023 een project is gestart dat in 2024 wordt opgeleverd.

1.2 Financieel beleid KNB

Het financiële beleid van de KNB is gebaseerd op een meerjarenbegroting. De financiële rapportages worden maandelijks opgesteld, zodat budgethouders (afdelingshoofden) structureel meer grip op hun begroting krijgen. Er is een jaarlijkse risicoanalyse uitgevoerd, waarvan de uitkomsten zijn gepresenteerd aan het bestuur.

Weerstandsvermogen

Het eigen vermogen (algemene reserves) van de KNB is van groot belang voor de continuïteit. Per kwartaal worden de risico's gevolgd (zie ook bijlage "weerstandvermogen"). Het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus vaste activa) neemt ten opzichte van vorig jaar af en is per 31 december 2023 negatief ad € 350.963. Dit heeft te maken met het afnemen van de algemene reserves. Deze zijn met name gedaald vanwege het treffen van een voorziening voor het overnemen van de lening bij de ABN AMRO van Nobilex, zoals verder toegelicht op pagina 19. Om het weerstandsvermogen weer op peil te krijgen is het nodig meer inkomsten te genereren.

Beleggen

De effecten zijn in beheer bij de ABN AMRO. Het beleid met betrekking tot het liquiditeitsbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in een beleggingsstatuut. In de bijlage "beleggingsstatuut" zijn de cijfers en een nadere uitleg opgenomen.

Financieel beleid – begroting komend jaar

Door voortschrijdend inzicht is de begroting voor komend jaar 2024 bijgesteld. De meest opvallende bijgestelde posten zijn: het bouwen van een digitale snelweg bij het PEC-platform, kosten voor AI opgenomen, hogere kosten innovatie, kosten voor NotarisID, activiteiten in het kader van futurepro(o)f en hogere kosten voor lobby en belangenbehartiging. Hierbij is rekening gehouden met het aantrekken van een business analist, integratie architect, verschillende functies bij lobby en belangenbehartiging en hogere kosten voor CRM en Notarieel Portaal. Gezien het negatieve weerstandsvermogen per 31 december 2023 en de verwachte uitgaven in 2024, is het bestuur in gesprek gegaan met de ledenraad over het verhogen van de ledenbijdragen en/of diensten in 2024 en 2025. In de ingelaste ledenraadsvergadering van 29 april 2024 is de ledenraad akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur om per 1 juni 2024 de poortwachterstoelagen te verhogen met € 0,82 per inlichting. Deze verhoging is in de begrotingen van 2024 en 2025 op pagina 23 verwerkt. Daarnaast stelt het bestuur voor om een nieuwe bijdrage belangenbehartiging en future pro(o)f te introduceren per 1 juli 2024 om deze activiteiten te financieren. Dit voorstel zal worden ingebracht bij de ALV van juni 2024.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

In de bijlage toelichting WNT is uitvoering gegeven aan de WNT. Alle bestuursleden, de directeur en de leden van de ledenraad worden vermeld voor de bezoldiging en onkostenvergoeding, omdat zij worden geclassificeerd als topfunctionaris.

De KNB boekt een negatief resultaat

Het boekjaar 2023 loopt van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 en laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een negatief resultaat zien van € 9.868.017 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een negatief resultaat van € 9.708.467). Begroot was een negatief resultaat van € 3.720.932. Vorig jaar was het resultaat inclusief dotatie aan bestemmingsreserves positief € 2.114.256 (na het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves positief € 2.194.685).

De belangrijkste positieve effecten voor het resultaat van boekjaar 2023 ten opzichte van de begroting 2023 zijn het financieringsresultaat (€ 587.203), meer inschrijvingen in het CTR en CLTR (€ 474.761 en € 360.866), teruggave niet verrekenbare btw 2017-2021 (€ 233.403), meer ledenbijdrage congres (€ 287.879), lagere kosten BRP (€ 186.960), latere invulling vacatures juristen (€ 410.112), lagere projectkosten KIP (€ 368.204), lagere kosten informatiebeveiliging (€ 117.989), hogere omzet poortwachterstoelag BRP (€ 151.294), hogere omzet diversen (€ 150.764), latere invulling vacatures communicatie (€ 301.968), hogere omzet cursusbureau (€ 145.612) nog niet uitgegeven projectkosten Notarieel Portaal (€ 287.738), nog niet uitgegeven projectkosten digitale akte (€ 194.780). Hiertegenover staan de hogere inkoopkosten van VIS (€ 109.397), meer inhuur P&O (€ 134.374), CTR (€ 103.992), geactiveerde kosten CRM (€ 136.685), hogere kosten innovatie (€ 285.402), hogere kosten gebruik poortwachterstoelag (€ 143.049), lagere inkomsten poortwachterstoelag VIS (€ 213.682), meer inhuur I&P (€ 128.693), voorziening

overgenomen lening van ABN AMRO aan Nobilex en de daarmee verband houdende borgstellingsprovisie en rente (€ 9.177.601), hogere kosten PEC beheer Davinci (€ 151.951), hogere kosten futurepro(o)f (€ 158.512) en vennootschapsbelasting 2022 definitieve aangifte (€ 249.761).

Vanwege de sterke koersfluctuaties en de invloed daarvan op het resultaat per segment, wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af

De KNB telde op 31 december 2023 3.449 leden. Dat zijn er 9 meer dan een jaar eerder. Het aantal notarissen nam met 5 af naar een totaal van 1.229 en het aantal kandidaat-notarissen nam af met 5 tot 1.974. Het aantal toegevoegd notarissen nam toe met 19 en bedraagt per 31 december 2023 246. Zie bijlage "kengetallen leden". Het aantal notariskantoren is afgelopen jaar afgenomen met 12. Het totaal komt nu uit op 889. Hiervan is iets minder dan de helft (417) een kantoor met één notaris.

Akteaantallen

Notarissen hebben afgelopen jaar gezamenlijk 1.734.812 akten gepasseerd. Dat zijn er ruim 175.000 (9 procent) minder dan in 2022. De daling in 2023 komt volledig voor rekening van hypotheekakten en overdrachten van vastgoed. Zo daalde het aantal hypotheekakten afgelopen jaar met 140.000 tot 285.000, een daling van 33 procent. Het aantal overdrachtsakten nam af met 52.000 tot 285.000, een daling van 16 procent. Het aantal akten in de ondernemingsrechtpraktijk nam met 3 procent toe tot ruim 201.000. Ook in de familiepraktijk nam het aantal akten toe. Passeerden notarissen in 2022 513.000 (levens)testamenten, in 2023 waren dat er 563.000: een stijging van bijna 10 procent.

1.3 Opbouw begroting algemeen

De begroting van de KNB heeft – technisch gesproken – elf segmenten: KNB Bureau, Onderwijs en Kandidatenzaken, Kwaliteitstoetsing, ICT & Procesoptimalisatie, Uitgeverij, Rechtsvragen, CTR, Public Relations, Centraal Levenstestamentregister, Onderzoek en Ontwikkelingsfonds en Ondersteuningsfonds – met verschillende deelbegrotingen. De begroting is om twee redenen op deze manier ingericht. Ten eerste om te laten zien dat middelen worden besteed waar ze voor bedoeld zijn. Ten tweede vanwege de verschillende btw-tarieven. Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen. De definitieve aangifte 2022 is in februari 2024 ingediend en de belastingdienst is gevraagd hierover een standpunt in te nemen.

De KNB heft een algemene bijdrage (volgens artikel 87 van de Wna) om de kosten te dekken die samenhangen met de uitoefening van haar ordetaken ten behoeve van alle leden. Deze bijdrage wordt ingezet voor het KNB Bureau. De KNB levert ook diensten aan leden, kantoren of derden.

Deze diensten en producten genereren hun eigen inkomsten door middel van abonnementen of een tarief per afgenomen product of dienst. Een overzicht van alle actuele prijzen en tarieven staat in de bijlage.

Poortwachterstoelage

De poortwachterstoelage is een heffing op VIS- en BRP-recherches. De opbrengsten zijn bestemd voor de bekostiging van de ondersteuning van de poortwachtersrol van de notaris. Hieronder valt onder meer het verplichte gebruik van een zogenoemde WID-scanner. Kantoren mogen researchkosten bij cliënten doorbelasten. Die kosten kunnen worden vermeld op de declaratie of onderdeel zijn van een all-in tarief.

1.4 Overkoepelende diensten

In de begroting zijn de overkoepelende diensten terug te vinden onder 'overige bedrijfskosten'. Zij bestaan ter ondersteuning van alle activiteiten van de KNB. Hiertoe worden de afdelingen directie, financiën en administratie, personeel en organisatie en ICT gerekend. Deze afdelingen verrichten overkoepelende werkzaamheden ten behoeve van het hele notariaat en de hele KNB. De kosten worden op basis van het aantal medewerkers per afdeling of dienst toegerekend. Het financieringsresultaat werd tot en met boekjaar 2020 – op basis van de hoogte van de reserves aan het begin van het boekjaar – toegerekend aan de segmenten. Vanaf het boekjaar 2021 wordt het financieringsresultaat niet meer toegerekend aan de segmenten, maar als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd. De resultaten van de segmenten worden hiermee niet meer sterk beïnvloed door de sterke fluctuaties in het financieringsresultaat en zijn beter vergelijkbaar in de tijd.

Directie

De directie van de KNB is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid door het KNB-bureau en geeft daar leiding aan. Zij onderhoudt daarbij externe relaties, geeft invulling aan belangenbehartiging en vertegenwoordigt de KNB en het notariaat bij externe stakeholders. De directie maakt afspraken over verzekeringen (waaronder beroepsaansprakelijkheid), de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat en onderhoudt relaties met banken en andere organisaties ten behoeve van het hele notariaat. Onder de directie valt ook de verenigingsmanager. De verenigingsmanager is aangesteld als linking pin tussen de besturen van de specialistenverenigingen en het bestuur en uitvoerende afdelingen van de KNB. Doel is gezamenlijk optrekken als notariaat en naar buiten toe waar mogelijk één stem laten horen. De specialistenverenigingen betalen een vergoeding voor de werkzaamheden die KNB-medewerkers voor de verenigingen verrichten.

Financiën en administratie

De afdeling financiën zet het financiële beleid behorend bij de gekozen koers uit en administreert alle financiële stromen van de KNB. Zij volgt rentetarieven op deposito's en andere renterekeningen en brengt maandelijkse financiële rapportages uit. De verkoopfacturen worden digitaal verstuurd, de administratie wordt in Exact Online bijgehouden en de inkoopfacturen worden via Basecone goedgekeurd en digitaal aangeleverd. De afdeling verzorgt ook de financiële administraties van de Stichting ECH, de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, De Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat, de commissie Toegang Notariaat, Stichting Zorgeloos Vastgoed, het Centraal Digitaal Repertorium en aanvullende projecten en verschillende specialistenverenigingen.

Vanaf 2020 zijn hier de Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat en de Stichting Nobilex bij gekomen.

Personeel en organisatie

Onder deze afdeling vallen alle zaken over personeel, huisvesting, facilitaire dienst en inventaris. Loket wordt gebruikt voor de personeels- en salarisadministratie en de salarisadministratie is ondergebracht bij Grant Thornton.

Automatisering

Deze afdeling is verantwoordelijk voor de interne ICT en de telefonie.

1.5 KNB Bureau

Op de begroting van het KNB Bureau staan posten, zoals het bestuur, de ledenraad, het ordesecretariaat, de algemene ledenvergadering (ALV) en het jaarcongres, vertegenwoordiging in het buitenland en alle commissies, kandidatenzaken, declaratiegeschillen, klachtenafhandeling en praktijkondersteuning, de Notaristelefoon en corporate communicatie.

In 2022 is de Wet open overheid ingevoerd ter vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur. Conform de verplichting van deze wet heeft de KNB een Woo-coördinator aangesteld in de persoon van de bestuurssecretaris. Deze coördineert de juiste en tijdige afhandeling van bij de KNB binnengekomen verzoeken op grond van de Woo. Ook een jurist binnen de afdeling Praktijkzaken is belast met het verzamelen van de gevraagde documenten en het voorbereiden van de besluiten. Hoewel artikel 3.1.en 3.2. van de Woo nog niet in werking zijn getreden, is de KNB in 2022 begonnen met een voorbereiding van het actief openbaar maken van bestuurlijke stukken. In 2023 werden door de KNB vijf Woo-verzoeken in behandeling genomen.

Het resultaat van het KNB Bureau over boekjaar 2023 is positief € 27.430. De begroting ging uit van een negatief resultaat van € 1.082.669. Het resultaat is gunstig beïnvloed door de hogere inkomsten uit de algemene bijdrage en het congres, teruggave niet verrekenbare btw 2017-2021 en later ingevulde vacatures juristen en communicatie. Daar tegenover staan de hogere kosten van lobby en belangenbehartiging. Onder de kosten van de afdeling communicatie vallen onder andere de kosten van de Notaristelefoon; deze bedragen voor 2023 € 69.203.

1.6 KNB Diensten

Onderwijs en opleiding (O&K in de begroting)

Cursussen en congressen

Alle leden van de KNB hebben een permanente educatieverplichting. In ieder tijdvak, dat bestaat uit twee kalenderjaren, moeten leden veertig opleidingspunten halen. Het team Cursussen & Congressen voert de PE-administratie voor de leden en ontwikkelt en organiseert cursussen, congressen en bijeenkomsten, gericht op notariële thema's.

Specialistenverenigingen

Het team Cursussen & Congressen organiseert daarnaast ook bijeenkomsten voor de Vereniging voor Notariële Registergoederen Specialisten (NRS), de Vereniging van Mediators in het Notariaat

(VMN), de Vereniging Ondernemingsrechtsspecialisten Notariaat (VON) en de Vereniging IT-Notaris. Ook het verenigingsmanagement van deze notariële specialistenverenigingen is in handen van het KNB-bureau. De geleverde diensten worden onder kostprijs in rekening gebracht, wat ervoor zorgt dat het resultaat van O&K zelfs in het tweede jaar van de PE-verplichting negatief is.

Permanente educatie

Het jaarritme van het team cursussen en congressen hangt sterk samen met de tweejaarlijkse PE-verplichting. In het eerste jaar van de verplichting wordt minder gebruik gemaakt van de opleidingsmogelijkheden; in het tweede jaar wordt een inhaalslag gemaakt. Dit betekent dat het financiële resultaat het tweede jaar doorgaans beter is. Het jaar 2023 was het tweede jaar van de PE-verplichting. O&K sluit het boekjaar 2023 af met een negatief resultaat van € 22.073. (Vorig jaar met een negatief resultaat van € 87.506).

ICT & Procesoptimalisatie (I&P)

Onder de kop 'Digitaal Notariaat' en de kop 'Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat- ICT' zijn de activiteiten van deze afdeling beschreven. Het segment I&P heeft de grootste inkomsten en uitgaven binnen KNB. In het boekjaar 2023 heeft I&P meer inkomsten ontvangen uit de hogere aantallen BRP, lagere kosten BRP, lagere kosten informatiebeveiliging, lagere kosten KIP, later ingevulde vacatures, nog niet uitgegeven kosten Notarieel Portaal en nog niet uitgegeven kosten digitale akte. Hiertegenover staan de meerkosten van VIS, lagere inkomsten poortwachterstoelage VIS, meerkosten poortwachterstoelage, meer inhuur I&P, voorziening overgenomen lening van ABN AMRO aan Nobilex en de daarmee verband houdende borgstellingsprovisie en rente, hogere kosten PEC Davinci, definitieve aangifte vbp 2022, hogere kosten innovatie, geactiveerde kosten CRM en hogere kosten future pro(o)f. Per saldo heeft I&P een negatief resultaat van € 10.184.414 behaald. Begroot was een negatief resultaat van € 1.324.636.

De poortwachterstoelage wordt vanaf augustus 2019 in rekening gebracht bij elke inlichting VIS en BRP. Deze toeslag is bedoeld voor het vormgeven van de poortwachtersfunctie van het notariaat en het faciliteren van NotarisID. DOBV wordt gezien als de digitale poort naar Europa. De inkomsten uit deze toeslag zijn in 2023 aangewend om de nota's van Identiteitsvoorzieningen & Digitalisering Notariaat Holding B.V. (IDNH) te voldoen en de kosten voor de ontwikkeling van DOBV. IDNH zorgt vanaf oktober 2019 voor de uitvoering van het vormgeven van de poortwachtersfunctie en het faciliteren van NotarisID. NotarisID was gericht op twee hoofddoelstellingen: het vormgeven van een op eIDAS Hoog niveau identificatiemiddelen voor de notariële beroepsgroep en daarnaast vergelijkbare diensten voor de consumentenmarkt. Uit eigen analyse van IDNH is het afgelopen jaar gebleken dat de herziene eIDAS verordening vanuit Europa impact zou hebben op de ontwikkeling en de toekomst van NotarisID op de consumentenmarkt. Dit brengt veel onzekerheid met zich mee. De KNB neemt daarom in overweging in de komende periode of de continuïteit in de investeringen in dit consumentenproduct voortgezet kan worden. NotarisID richt zich in de komende periode daarom in principe alleen nog op de beroepsgroep.

Uitgeverij

Onder het segment uitgeverij vallen publicaties zoals WPNR, aandeelhoudersregisters en de

brochures. Door de hogere ledenbijdrage is het segment uitgeverij positiever uitgekomen dan begroot.

Rechtsvragen

De afdeling rechtsvragen heeft als kerntaak het beantwoorden van algemene rechtsvragen die het notariaat aangaan. Door de hogere advieskosten met hiertegenover de latere invulling van vacatures is het resultaat van de afdeling positiever uitgekomen dan begroot.

Public Relations en lobby

Stakeholdermanagement

Een belangrijke, reguliere taak van de KNB is stakeholdermanagement (en lobby). Deze worden veelal gefinancierd uit het PR-budget, waar ook de algemene reclamecampagnes worden betaald. In 2023 heeft het bestuur van de KNB besloten om als organisatie sterker te gaan inzetten op belangenbehartiging. Het bestuur heeft besloten om de belangenbehartiging te verstevigen door de activiteiten op dat gebied naar een hoger plan te tillen. Aangezien belangenbehartiging gaat over het benutten van kansen en het afwenden van bedreigingen – in dit geval voor het notariaat, voor de maatschappelijke waarden waarvoor de beroepsgroep staat, alsook voor de KNB zelf – is het voor een belangenorganisatie een kernactiviteit die de hele organisatie aangaat, niet alleen een specifieke persoon of afdeling.

Met de belangrijkste ketenpartners zoals de ministeries van Justitie & Veiligheid, Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties, Financiën en uitvoeringsorganisaties zoals de Belastingdienst, KvK en het Kadaster vindt frequent overleg en afstemming plaats zowel op bestuurlijk niveau, als op tactisch en vakinhoudelijk niveau. Binnen de KNB zelf wordt deze afstemming op gestructureerde wijze voorbereid via account overleggen, zodat alle relevante onderwerpen op de juiste plek worden besproken. Duidelijk is dat een aantal onderwerpen bij alle ketenpartners op tafel ligt.

Met de notariële softwareleveranciers (NSL's) is ook in 2023 op regelmatige basis overleg geweest. Daarin kwamen onderwerpen aan de orde die als gevolg van wijzigende wet- en regelgeving van belang zijn voor de NSL's en ook de projecten van zowel de ketenpartners als de KNB. Specifiek is veel aandacht gegaan naar problemen rond de implementatie van Syvas, een project van het Kadaster dat de digitale aanlevering van stukken vanuit het notariaat behelst.

Politiek

Behalve met deze stakeholders vindt ook op politiek-bestuurlijk niveau veelvuldig overleg plaats. Zo sprak de KNB afgelopen jaar een aantal keer met minister Weerwind voor Rechtszekerheid (over onder meer de door het notariaat gewenste 'grijze lijst' en andere instrumenten voor de notariële poortwachtersrol), met minister De Jonge voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (over de Omgevingswet en het digitale biedboek) en met staatssecretaris Van Huffelen van Koninkrijksrelaties en Digitalisering (over eID-middelen en de bezetting van het notariaat op Bonaire, Saba en Sint-Eustatius). Daarnaast voerde de KNB ook diverse gesprekken met de woordvoerders notariaat van de verschillende Tweede Kamerfracties en had de KNB een belangrijke inbreng in het debat van de vaste Kamercommissie van Financiën over speculatieve grondhandel.

Centraal Levenstestamentregister (CLTR)

Het CLTR is met ingang van 1 mei 2011 van start gegaan. Het register is opgezet door de KNB en valt daarmee onder de algemene reserve. In mei 2013 is het register gedigitaliseerd. Het aantal inschrijvingen ten opzichte van vorig jaar is met bijna 14% gestegen. Er zijn in dit boekjaar 250.612 inschrijvingen geweest. Het tarief van een inschrijving is per 1 januari 2023 verlaagd naar € 5,50 per inschrijving. Ten opzichte van de begroting heeft het CLTR meer inkomsten vanwege het aantal inschrijvingen. Per saldo heeft het CLTR een positief resultaat van € 205.274 behaald.

1.7 Overige ondersteunende diensten

Centraal Testamentenregister (CTR)

Sinds 1 januari 2007 wordt het beheer en de exploitatie van het CTR uitgevoerd door de KNB. Hiervoor is een convenant gesloten tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de KNB. Eerder lag de uitvoering van het CTR bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Doel van deze overgang is om te komen tot een substantiële kostenbesparing en een kwaliteitsverbetering. Het CTR is sinds mei 2012 aangesloten op het Europese netwerk van testamentenregisters. Door deze aansluiting kunnen notarissen in andere Europese landen digitaal inlichtingenverzoeken doen bij het CTR en vice versa. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft besloten per 1 januari 2017 het tarief van het CTR te verlagen naar € 5,50. Het CTR teert hiermee geleidelijk in op haar reserve. Door meer inschrijvingen is het negatief resultaat lager dan begroot.

Onderzoek- en ontwikkelingsfonds

De bestemmingsreserve is bedoeld om kosten die samenhangen met de ontwikkeling van (nieuwe) notariële diensten te financieren. Dit jaar zijn er geen onderzoeken geweest.

Ondersteuningsfonds

In 2023 is er geen beroep gedaan op het ondersteuningsfonds.

Verzekeringen – beroepsaansprakelijkheid – nut en noodzaak

Vanaf oktober 2016 is elke notaris weer verplicht collectief verzekerd, omdat niet iedere notaris individueel verzekeraar bleek te zijn. Een specificatie van de verzekeringsbijdragen voor het boekjaar 2023 is opgenomen in de bijlage "collectieve verzekeringen". Door het hogere aantal notarissen is het resultaat € 159.549 positief. De bestemmingsreserve verzekeringen komt uit op € 1.297.954.

Verzekeringen – arbeidsongeschiktheid en zorg – en schadeverzekeringen

Om inkoopkortingen voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de zorg- en schadeverzekeringen te bedingen, heeft de KNB mantelovereenkomsten afgesloten met Movir, OHRA en De Goudse. De leden en de kantoormedewerkers kunnen hierdoor korting krijgen op deze verzekeringen.

1.8 Verbonden partijen

Stichting ECH (zeggenschap 50% KNB en 50% Raad van Advies)

Het bestuur van Stichting ECH wordt in 2023 gevormd door vier bestuurders, waarvan twee door KNB benoemd en twee vanuit de raad van advies.

Stichting ECH maakt gebruik van PEC en de inzet van medewerkers van de KNB. Hiervoor zijn zakelijke prijsafspraken gemaakt.

Stichting Voorzieningsfonds van de KNB

Het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB bestaat uit de 3 bestuursleden die geleverd worden door de KNB; de voorzitter, de penningmeester en een lid.

Stichting Pensioenfonds Notariaat

Op grond van de statuten van Stichting Pensioenfonds Notariaat (SPN) worden de bestuursleden als volgt benoemd: 3 leden op basis van voordracht door de KNB, 2 leden op basis van voordracht door de Bond van Medewerkers in het Notariaat, 1 lid vanuit de gepensioneerden en 2 leden op voordracht door het bestuur van het SPN. Per 1 juli 2014 is de pensioenraad omgevormd naar de PensioenKamer. Over en weer is er geen sprake van aansprakelijkheden en/of afgegeven garanties.

Stichting Rechtszekerheid Digitaal

Stichting Rechtszekerheid Digitaal is in 2023 opgeheven en uitgeschreven bij de KvK. De noodzaak voor het scheppen van randvoorwaarden waaraan digitale initiatieven moeten voldoen, is komen te vervallen.

Stichting Nobilex

Het bestuur van Stichting Nobilex wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of vijf natuurlijke personen. Op dit moment bestaat het bestuur van Stichting Nobilex uit drie personen, waarvan een persoon tevens bestuurslid van de KNB is. De andere twee personen zijn onafhankelijk van de KNB.

Stichting Nobilex houdt zich bezig met een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door juridische dienstverleners en is eigenaar van de Nobilex groep. Een van de groepsmaatschappijen van de Nobilex groep, Nobilex Automatisering B.V., ontwikkelt kantoorautomatisering voor en door notariskantoren.

Nobilex Holding B.V. en Nobilex Automatisering B.V. hebben in april 2018 een financiering aangetrokken van ABN AMRO Bank N.V. ter grootte van € 8.600.000 (de ABN AMRO lening). Als voorwaarde van de ABN AMRO Bank N.V. om de ABN AMRO lening te verschaffen, heeft de KNB, naast Avisi Managed Services B.V. die zich mede borg had gesteld, zich voor Nobilex Automatisering B.V. op 11 april 2018 hoofdelijk borg gesteld. Oorspronkelijk tot een bedrag van € 4.700.000, welke bedrag in 2020 verhoogd is tot € 6.130.000. Nobilex was over dit bedrag een borgstellingsprovisie verschuldigd van 3,8%.

De borgstelling van de KNB en Avisi Managed Services B.V. was hoofdelijk. Dit betekende dat indien ABN AMRO Bank N.V. de borgstelling zou invoeren, de KNB in theorie voor het gehele

bedrag van de borgstelling, inclusief die van Avisi Managed Services B.V., kon worden aangesproken.

Begin 2023 hebben stakeholders van Nobilex, waaronder de KNB als crediteur en als belanghebbende, onderzocht of en op welke wijze Nobilex voor het notariaat kon worden behouden als een strategische innovatieve notariële softwareleverancier. Op verzoek van de stakeholders heeft Nobilex haar businessplan herijkt met als doel om voor de komende drie jaar stabiliteit voor Nobilex te creëren zodat Nobilex zich kan blijven ontwikkelen en innoveren in het belang van het notariaat. Om die doelstellingen te kunnen bereiken moest Nobilex (financieel) worden geherstructureerd in 2023 en 2024. Een gedeelte van de (financiële) herstructurering is in 2023 geïmplementeerd.

Als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex die in 2023 heeft plaatsgevonden, heeft de KNB in mei 2023 de ABN AMRO lening (met de daarbij behorende gevestigde zekerheden en de borgstelling door Avisi Managed Services B.V. ter grootte van € 8.600.000 overgenomen. Tot het moment van de overname van de ABN AMRO lening door de KNB was alle uitstaande rente betaald. De overname van de ABN AMRO lening door de KNB vond plaats in het kader van de genoemde (financiële) herstructurering omdat (i) Nobilex vanaf juli 2023 de ABN AMRO lening in delen moest gaan terugbetalen en daartoe zelfstandig niet in staat zou zijn geweest, (ii) de voortdurende oplopende rente tot onnodige hoge (rente) lasten leidde bij Nobilex, (iii) de hoofdelijkheid van een borgstelling door de KNB ertoe leidde dat *de facto* het uiteindelijke financiële risico van de KNB de volledige € 8.600.000 kon bedragen en (iv) de huidige voorwaarden van de ABN AMRO lening een implementatie van een (financiële) herstructurering van Nobilex zouden hebben bemoeilijkt. Als gevolg van de overname door de KNB van de ABN AMRO lening en de gelden die de KNB aan ABN AMRO Bank N.V. heeft betaald voor de overname, is het werkkapitaal van de KNB in 2023 met € 8.600.000 gedaald. Op basis van het voorzichtigheidsbeginsel is voor de overgenomen ABN AMRO lening, de borgstellingsprovisie en rente een voorziening getroffen op de balans van de KNB voor het geheel, ter grootte van € 9.177.601. De reden voor het nemen van de voorziening voor de KNB is dat er gerede kans bestaat dat de Nobilex groep zelfstandig niet in staat zal zijn aan haar terugbetalingsverplichtingen onder de overgenomen ABN AMRO lening, rente en aanverwante kosten te voldoen.

Na balansdatum van 31 december 2023 heeft de KNB als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex en afspraken met Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services B.V. daaromtrent in februari 2024 onder meer de uitstaande vorderingen van Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services B.V. ter grootte van € 2.009.729 (hoofdsom en uitstaande rente) op Nobilex Automatisering overgenomen voor € 1. Als onderdeel van de door de KNB en Avisi Managed Services B.V. gemaakte afspraken is onder meer de borgstelling van Avisi Managed Services B.V. jegens de KNB vervallen.

Voorts heeft de KNB na balansdatum van 31 december 2023 en als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex op 30 april 2024, haar totale vordering op de Nobilex groep, zijnde € 11.353.933,06 (€ 9.344.204,06 hoofdsom en uitstaande rente wegens de overgenomen ABN AMRO lening en € 2.009.729,- hoofdsom en uitstaande rente wegens de overgenomen vorderingen van Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services B.V.), overgedragen aan Stichting Nobilex voor € 1 en de verplichting van Stichting Nobilex om die

vordering in te brengen in de Nobilex groep als kapitaal met als doel vermenging op de balans van Nobilex Automatisering B.V., de enige schuldenaar onder die vordering.

De commissie van advies van de ledenraad en de ledenraad in brede zin zijn op hoofdlijnen op de hoogte gehouden en geïnformeerd rondom het strategisch belang van Nobilex voor het notariaat als innovatieve notariële softwareleverancier, de positie van de KNB als (financieel) belanghebbende en de (financiële) herstructurering van de Nobilex groep.

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat

Stichting Digitalisering & Identiteitsvoorzieningen Notariaat (SDIN) is op 11 oktober 2019 opgericht. Het bestuur wordt benoemd door de KNB en bestaat uit drie of meer bestuursleden. De Stichting heeft ten doel het direct of indirect houden van aandelen in vennootschappen die zich bezighouden met het beheer en onderhoud van een centrale infrastructuur waarbinnen WID-scanners functioneren en het ter beschikking stellen van WID-scanners aan notariskantoren. Daarnaast de verdere ontwikkeling van identificatiemiddelen en het verkrijgen en behouden van relevante certificering en andere activiteiten met het oog op de rol van de notaris met betrekking tot identificatie, ondertekening en de wettelijke poortwachtersfunctie van de notaris.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaat uit vijf tot zeven leden en is nu een personele unie met KNB-bestuurders. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht. De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op het notarisambt om de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. De inkomsten in 2023 zijn hoger dan begroot vanwege het grote aantal gepasseerde akten in het notariaat. De heffing van de akte in 2024 blijft gelijk. In het bestuursverslag en de jaarrekening van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden de cijfers toegelicht.

1.9 Algemene reserves

De reserve ICT & Procesoptimalisatie wordt gebruikt voor het financieren van projecten over het opzetten of overnemen van registers en/of het uitvoeren in het kader van nieuwe wetgeving. Daarnaast is de reserve bedoeld om toekomstige investeringen in de PEC-diensten te financieren en om verkennend onderzoek naar relevante innovaties te faciliteren. In het boekjaar 2023 is deze reserve afgenomen met name vanwege het treffen van een voorziening voor de lening, rente en borgstellingsprovisie, waardoor de reserve per 31 december 2023 negatief is en wel € 6.210.425. Hier komt nog bij dat zoals uit de gesegmenteerde begroting op pagina 23 blijkt, er de komende jaren fors geïnvesteerd wordt in ICT & Procesoptimalisatie en de negatieve reserve nog negatiever wordt. Om de doelstellingen te halen zijn meer inkomsten nodig. De reserve Public Relations zal worden gebruikt om campagnes te voeren. De reserve kwaliteitstoetsing valt vrij, omdat de kosten van de peer reviews vanaf 2020 door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat worden gedragen. Het voornemen bestaat om deze reserve toe te voegen aan de reserve afdeling rechtsvragen. De reserve CLTR wordt gebruikt om eventuele calamiteiten in het digitaal register op te vangen en aansluitingen te bouwen voor externe partijen. De uitgeverij zal de reserve nodig hebben wanneer in de toekomst de brochures digitaal beschikbaar worden gesteld.

Een groot weerstandsvermogen is noodzakelijk, zodat eventuele problemen met de systemen, waar de KNB en haar leden dagelijks afhankelijk van zijn, kunnen worden verholpen en eventuele risico's kunnen worden opgevangen. Om het weerstandsvermogen weer op peil te krijgen, is het nodig structureel meer inkomsten te genereren. Het bestuur is in gesprek met de ledenraad over het verhogen van de ledenbijdragen en/of diensten in 2024 en 2025. In de ingelaste ledenraadsvergadering van 29 april 2024 is de ledenraad akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur om per 1 juni 2024 de poortwachterstoelagen te verhogen met € 0,82 per inlichting. Deze verhoging is in de begrotingen van 2024 en 2025 op de verwerkt op pagina 23 en 24. Daarnaast stelt het bestuur voor om een nieuwe bijdrage belangenbehartiging en future pro(o)f te introduceren per 1 juli om deze activiteiten te financieren. Dit voorstel zal worden ingebracht bij de ALV van juni 2024 en is niet meegenomen in de begrotingen van 2024 en 2025. De totale algemene reserve (inclusief financieringsresultaat) bedraagt per 31 december 2023 € 5.574.714.

Den Haag, 16 mei 2024

Het bestuur bestaande uit:

mr. I.C.A. Braun

mr. I.M. Cox

mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)

mr. T.P. Flokstra

mr. A.H.I. Hoogendam

mr. J.A.M. Janssens

mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Begroting 2025 en voorstel bijdrage

	werkelijk 2023	werkelijk 2022	begroting 2023	aangepaste begroting 2024	begroting 2025
Baten	22.335.801	23.392.633	21.095.363	28.251.470	33.639.331
Directe kosten	13.550.665	11.736.133	13.669.826	16.394.490	19.987.753
Bruto marge	8.785.136	11.656.500	7.425.537	11.856.980	13.651.578
Personeelskosten	5.944.045	4.784.768	6.548.017	8.362.774	8.564.226
Afschrijvingskosten	941.502	713.494	911.977	1.204.690	1.024.072
Overige bedrijfskosten	2.927.446	2.726.340	3.686.475	3.640.526	3.767.040
Totaal overige kosten	9.812.993	8.224.602	11.146.469	13.207.990	13.355.338
Financiële baten en lasten	587.203	-1.204.193	0	52.099	50.253
Bijzondere bate	-9.177.602	0			
Exploitatiesaldo voor belasting	-9.618.256	2.227.705	-3.720.932	-1.298.911	346.493
Vennootschapsbelasting	(249.761)	(113.448)	0	0	0
Exploitatiesaldo na belasting	(9.868.017)	2.114.256	(3.720.932)	(1.298.911)	346.493

In de ingelaste ledenraadsvergadering van 29 april 2024 is de ledenraad akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur om per 1 juni 2024 de poortwachterstoelagen te verhogen met € 0,82 per inlichting. Deze verhoging is in de begrotingen van 2024 en 2025 verwerkt.

Op de volgende bladzijde treft u de gesegmenteerde begrotingen aan en daarna een overzicht voorstel bijdragen januari tot en met december 2025.

Een begroting is een zo goed mogelijke meetlat voor de toekomst, maar hoe verder de toekomst hoe onzuiverder de cijfers. De begroting geeft een beeld waar de KNB naar toe gaat.

2. Begroting 2024 en begroting 2025

aangepaste begroting 2024

	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij Rechtsvragen	CTR Beroepsopl	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Fin. Res.	Totaal
Baten	4.338.772	320.152	18.488.962	572.494	2.062.500	532.564	1.072.500				28.251.470
Directe kosten		93.690	12.531.936	172.800	2.057.395	92.030	1.015.139		0	0	16.394.490
Bruto marge	4.338.772	226.462	5.957.026	399.694	5.105	440.534	57.361		0	0	11.856.980
Personeelskosten	2.846.964	219.884	2.422.207	262.967	393.313	310.457	85.047				7.181.521
Toegerekende perskst	472.127	54.118	334.502	48.519	87.474	52.719	13.296				1.181.253
Afschrijvingskosten		14.193	350.994		126.285		83.935				595.407
Toegerekende afschrkst	245.031	28.123	173.625	25.219	45.408	27.344	6.871				609.283
Overige bedrijfskosten	2.914.747	55.063	340.554	49.363	89.053	53.690	13.567				3.640.526
Totaal overige kosten	6.478.869	371.381	3.621.882	386.068	741.533	444.210	202.716		0	0	13.207.990
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0		0	0	52.099

	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij Rechtsvragen	CTR Beroepsopl	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Fin. Res.	Totaal
Exploitatiesaldo voor vpb	-2.140.097	-144.919	2.335.144	13.626	-199.866	-736.428	-329.439		0	0	52.099
PM						-3.676	-145.355		0	0	-1.298.911

begroting 2025

	KNB bureau	O&K	I&P	Uitgeverij Rechtsvragen	CTR Beroepsopl	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Fin. Res.	Totaal
Baten	4.395.106	336.755	22.780.815	570.907	2.062.500	538.951	1.072.500				33.639.331
Directe kosten		95.044	15.478.281	170.159	2.192.006	96.170	1.023.893		0	0	19.987.753
Bruto marge	4.395.106	241.711	7.302.534	400.748	408.297	442.781	48.607		0	0	13.651.578
Personeelskosten	3.113.549	224.183	2.404.224	268.146	370.602	291.093	64.518				7.421.346
Toegerekende perskst	456.790	52.360	323.635	46.942	62.290	51.006	12.864				1.142.880
Afschrijvingskosten		14.193	163.494		104.293		83.935				385.915
Toegerekende afschrkst	256.643	29.456	181.854	26.414	47.559	28.640	7.197				638.157
Overige bedrijfskosten	3.018.936	56.751	351.000	50.877	91.785	55.337	13.984				3.767.040
Totaal overige kosten	6.845.918	376.943	3.424.207	392.379	729.272	426.076	182.498		0	0	13.355.338
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0		0	0	50.253
Exploitatiesaldo voor vpb	-2.450.812	-135.232	3.878.327	8.369	-127.152	-858.778	98.704		0	0	50.253
PM						16.705	-133.891		0	0	346.493

2. Overzicht voorstel bijdragen 2025

In de ALV van 2023 is het voorstel van de ledenraad overgenomen om de bijdragen vanaf 2023 jaarlijks te indexeren met CPI van oktober 2022. De hoogte van de bijdragen van 2024 waren eind november 2023 bekend. De bijdrage bestuursorganen is bedoeld voor de forfaitaire vergoeding voor ringbestuurders. De CPI oktober 2023 was -1,98% en is voor 2024 op 0 gesteld. Gezien het negatieve weerstandsvermogen per 31 december 2023 en de verwachte uitgaven in 2024, is het bestuur in gesprek met de ledenraad over het verhogen van de ledenbijdragen en/of diensten in 2024 en 2025. In de ingelaste ledenraadsvergadering van 29 april 2024 is de ledenraad akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur om per 1 juni 2024 de poortwachterstoelagen te verhogen met € 0,82 per inlichting. Deze verhoging is in de begrotingen van 2024 en 2025 op de vorige pagina's verwerkt. Daarnaast stelt het bestuur voor om een nieuwe bijdrage belangenbehartiging en future pro(o)f te introduceren per 1 juli 2024 om deze activiteiten te financieren. Dit voorstel zal worden ingebracht bij de ALV van juni 2024 en is niet meegenomen in onderstaande specificatie.

Onderstaand volgt een specificatie van de bijdragen per bijdragecategorie.

	2025	2024
	CPI indexatie	
	voorstel	vastgesteld
A. Notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage public relations (excl. BTW)	PM	292,33
Bijdrage bestuursorganen	PM	122,78
Bijdrage I&P	PM	841,90
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>PM</u>	<u>75</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	3.875,23
AA. Toegevoegd notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>PM</u>	<u>75</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	2.618,23
B. Kandidaat-notarissen in de maatschap*		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	PM	2.543,23
Bijdrage public relations (excl. BTW)	PM	292,33
Bijdrage bestuursorganen	PM	122,78
Bijdrage I&P	PM	841,90
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>PM</u>	<u>75</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	3.875,23
C. Kandidaat-notarissen (> 6 jr.)	PM	905,04
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>PM</u>	<u>75</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	980,04
D. Kandidaat-notarissen (> 3 jr.)	PM	351,96
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>PM</u>	<u>75</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	426,96
E. Kandidaat-notarissen (< 3 jr.)	PM	215,15
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>PM</u>	<u>75</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	PM	290,15

*c.q. kandidaat-notarissen die ondernemingsrisico lopen

Verslag van de financiële commissie van de Commissie van Advies (onderdeel van de ledenraad KNB)

Aanwezig: mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB

de heer mr. E.M.J.J. Engelen, bestuurslid KNB (penningmeester)

de heer C. van Haperen, lid ledenraad en Commissie van Advies

de heer N. Trabelsi, lid ledenraad en Commissie van Advies

de heer B. Versteeg, lid ledenraad en Commissie van Advies

Overige aanwezigen:

de heer H. Kuijpers, directeur KNB

mevrouw J. Roos, secretaris ledenraad & Commissie van Advies

Afwezig: de heer J. Nobel, lid ledenraad en Commissie van Advies

de heer L. Louwerier, lid ledenraad en Commissie van Advies

Datum: Vrijdag 19 maart 2024

Locatie: KNB en digitale vergadering via Teams

Op uitnodiging van het bestuur van de KNB is de financiële commissie van de Commissie van Advies van Ledenraad bijeengekomen om toelichting te krijgen op de volgende conceptstukken. Ten behoeve de Ledenraad rapporteert de Commissie van Advies als volgt:

1. Financieel jaarverslag en jaarrekening KNB ordejaar 2023 en toelichting

Tijdens de vergadering is door mevrouw Van Wensveen het financieel verslag en de jaarrekening van de KNB uitgebreid toegelicht. De leden van de Commissie van Advies werden uitgenodigd hun vragen te stellen.

Er kan worden geconcludeerd dat de stukken een goed inzicht geven in de baten en lasten van de KNB over het boekjaar 2023 en het vermogen van de KNB. Ook werden de toekomstige ontwikkeling van het vermogen en de te verwachten baten en lasten voor boekjaar 2024 toegelicht.

Gedurende de bespreking zijn veel onderwerpen aan de orde geweest die de commissie graag wil delen met de ledenraad, zoals onder andere:

- a. Het boekjaar 2023 laat inclusief onttrekking aan bestemmingsreserves een negatief resultaat zien van € 9.868.017 (na het saldo van onttrekking aan de bestemmingsreserves een negatief resultaat van € 9.708.467). Begroot was een negatief resultaat van € 3.720.932. Ter vergelijking; het boekjaar 2022 liet een positief resultaat zien van € 2.114.256.
- b. De algemene reserve is in het boekjaar 2023 sterk afgenomen vanwege het treffen van een voorziening voor de lening, rente en borgstellingsprovisie ten behoeve van Nobilex Automatisering B.V. De algemene reserve heeft per einde boekjaar 2023 een saldo van € 5.574.174. De komende jaren wordt een flinke investering verwacht in

- ICT & Procesoptimalisatie waardoor de reserves verder zullen afnemen indien geen maatregelen worden genomen. Om alle doelstellingen te halen zijn meer inkomsten nodig.
- c. Vooruitlopend op de afboeking van de lening aan Nobilex Automatisering B.V., is de borgstellingsprovisie die de afgelopen jaren bij Nobilex Automatisering B.V. in rekening is gebracht, nu in een keer opgegeven als post bij de vennootschapsbelasting. Als na afronding van het jaarwerk de lening wordt afgeboekt, kan dit de komende jaren als verliespost worden opgegeven. Hierover is een standpunt van de belastingdienst gevraagd. Vanuit de financiële commissie wordt benadrukt dat aan de belastingdienst duidelijk dient te worden verwoord dat de KNB verwacht dat niet dit volledige bedrag als verlies wordt gezien, omdat uiteindelijk inkomsten vanuit het product worden verwacht.
 - d. Als negatief effect op het resultaat wordt onder andere de hogere kosten voor de uitvoering van de poortwachtersfunctie van het notariaat genoemd. Dit bestaat onder andere uit de beheerskosten van DOBV en overige kosten van NotarisID en PWFID.
 - e. De bestemmingsreserve CTR is gelieerd aan CTR. De afspraken met het Ministerie van Justitie en Veiligheid zijn dat geleidelijk wordt ingeteerd op deze reserve, onder meer door ook kosten van bijvoorbeeld het opzetten van digitale akten en het vernieuwen van het PEC-platform gedeeltelijk ten laste van CTR te laten komen.

Begin mei 2024 vindt een gesprek met de accountant plaats. Naar verwachting geeft deze een goedkeurende verklaring af.

De Commissie van Advies van de ledenraad is tevreden met de duidelijke toelichtingen. De commissie kan zich vinden in het verslag en de jaarrekening over het boekjaar 2023 inclusief de begroting en adviseert de ledenraad deze met een positief advies aan de algemene ledenvergadering voor te leggen.

De commissie dankt mevrouw Van Wensveen alsmede de penningmeester voor hun inzet en inspanningen.

4. JAARREKENING

2023

4.1 Balans per 31 december 2023
(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
I Vaste activa		
Immateriële vaste activa	6.236.265	7.280.696
Materiële vaste activa	93.811	101.821
	<hr/> 6.330.076	<hr/> 7.382.517
II Vlottende activa		
Vorraden	97.140	86.023
Vorderingen en overlopende activa	5.528.701	7.876.591
Effecten	8.044.733	7.431.741
Liquide middelen	3.239.397	6.106.872
	<hr/> 16.909.971	<hr/> 21.501.227
III Kortlopende schulden en overlopende passiva	11.149.650	7.084.879
Werkkapitaal	<hr/> 5.760.321	<hr/> 14.416.347
	<hr/> 12.090.397	<hr/> 21.798.864
IV Eigen Vermogen		
Algemene reserves	5.574.714	15.057.677
Bestemmingsreserves	6.515.684	6.741.188
	<hr/> 12.090.397	<hr/> 21.798.865
Eigen vermogen	<hr/> 12.090.397	<hr/> 21.798.865

0

4.2 Rekening van baten en lasten

	werkelijk <u>2023</u>	werkelijk <u>2022</u>	begroting <u>2023</u>
2 Baten	22.335.801	23.392.633	21.095.363
3 Directe kosten	13.550.665	11.736.133	13.669.826
Bruto marge	<hr/> 8.785.136	<hr/> 11.656.500	<hr/> 7.425.537
4 Personeelskosten	5.944.045	4.784.768	6.548.017
5 Afschrijvingskosten	941.502	713.494	911.977
6 Overige bedrijfskosten	2.927.446	2.726.340	3.686.475
Totaal overige kosten	<hr/> 9.812.993	<hr/> 8.224.602	<hr/> 11.146.469
7 Financiële baten en lasten	587.203	-1.204.193	0
Bijzondere baten en lasten	-9.177.602	0	
Exploitatiesaldo voor belasting	-9.618.256	2.227.705	-3.720.932
8 Vennootschapsbelasting	-249.761	-113.448	0
Exploitatiesaldo na belasting	-9.868.017	2.114.256	-3.720.932

4.3 Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Bedrijfsresultaat	-1.027.857	3.431.898
Resultaat bestemmingsreserve verzekeringen	159.549	80.429
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen exclusief verzekeringen en svf	1.067.440	787.076
- veranderingen in werkkapitaal		
. Mutatie debiteuren	1.904.877	-1.955.772
. Mutatie te ontvangen rente	23.640	-7.912
. Mutatie overlopende passiva	1.707	-405.313
. Mutatie voorzieningen	0	0
. Mutatie aan- en verkopen effecten	-66.658	-949.162
. Mutatie voorraden	-11.118	-16.412
. Mutatie crediteuren	3.347.965	-236.866
. Mutatie overige vorderingen	474.000	-655.407
. Mutatie overlopende activa	-23.498	104.763
. Mutatie overige schulden	731.792	730.235
. Mutatie belastingen en sociale premies	-47.822	1.013.547
	<u>6.334.884</u>	<u>-2.378.300</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	6.534.016	1.921.102
Betaalde respectievelijk ontvangen interest	40.869	26.059
Vennootschapsbelasting	-249.761	-113.448
	<u>-208.892</u>	<u>-87.389</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	6.325.124	1.833.712
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	86.338	-1.850.793
Investerings in materiële vaste activa	-101.337	-16.932
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-14.999</u>	<u>-1.867.725</u>
Netto kasstroom	6.310.126	-34.012
Mutatie geldmiddelen	-2.867.475	-34.012
Verschil	9.177.601	0
Liquide middelen 31.12.2021		6.140.883
Liquide middelen 31.12.2022	6.106.872	6.106.872
Liquide middelen 31.12.2023	3.239.397	
Mutatie geldmiddelen	-2.867.475	-34.012

4.4 Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijke rechtspersoon. Alle in Nederland gevestigde notarissen en werkzame toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden van de KNB vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de KNB. De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen. KNB is gevestigd te Den Haag en ingeschreven in de KvK onder nummer 50179705.

Waarderingsgrondslagen

Alle activa en passiva zijn nominaal gewaardeerd, tenzij anders vermeld. De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische kostprijzen, verminderd met afschrijvingen die tijdsevenredig berekend worden op basis van de geschatte levensduur van de desbetreffende activa.

Aanschaffingen voor een lager bedrag dan € 2.500 per project worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.

Waarderingsverschillen als gevolg van koersfluctuaties van effecten worden verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Bij verkoop van effecten gerealiseerde koersverschillen worden eveneens verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Vanwege de sterke koersfluctuaties wordt het financieringsresultaat vanaf boekjaar 2021 als aparte post onder de algemene reserve gepresenteerd en niet meer toegerekend aan de verschillende segmenten.

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van nodig geachte voorzieningen voor dubieuze vorderingen.

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De jaarlijks verschuldigde bijdragen voor de pensioenregelingen (middelloon en beschikbare premieregeling) worden rechtstreeks in de rekening van baten en lasten verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen. De overrente wordt geboekt op basis van het kasstelsel.

Jubileumuitkeringen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar van uitkering.

De premies voor de collectieve verzekeringen worden omgeslagen over de notarisleden en tekorten of overschotten worden rechtstreeks via de balans onttrokken c.q. toegevoegd aan de bestemmingsreserve verzekeringen.

De baten en lasten worden tot uitdrukking gebracht in het jaar waarop zij betrekking hebben, met dien verstande dat mogelijke verliezen worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn.

Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op basis hiervan de aangiften ingediend. De belastingdienst heeft de aangiften ongewijzigd overgenomen.

Beperking verspreidingskring

De jaarrekening van de KNB is uitsluitend bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode en draagt, in samenhang met de balans en rekening van baten en lasten, bij aan het inzicht in de financiering van de activiteiten van de beroepsorganisatie, alsmede in de liquiditeit, de solvabiliteit en de kwaliteit van het behaalde resultaat.

Het bedrijfsresultaat wordt aangepast voor:

- 1) Posten van de rekening van baten en lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in dezelfde periode.
- 2) Mutaties in voorzieningen, overlopende posten, voorraden, handelsdebiteuren en handelscrediteuren.
- 3) Posten van de rekening van baten en lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet beschouwd worden als behorend tot de operationele activiteiten.
- 4) De effecten worden niet beschouwd als zeer liquide activa en zijn daarom niet meegenomen in het saldo geldmiddelen.

4.5 Toelichting op de balans

I Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa (software) was als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Boekwaarde aanvang boekjaar	7.280.696	6.140.772
Investerings in software	-86.338	1.850.793
	<hr/> 7.194.358	<hr/> 7.991.566
Afschrijvingen	-958.093	-710.870
Boekwaarde ultimo boekjaar	<hr/> 6.236.265	<hr/> 7.280.696

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Boekwaarde aanvang boekjaar	101.821	161.096
Investerings in computers	101.337	16.932
	<hr/> 203.157	<hr/> 178.027
Afschrijvingen	-109.346	-76.206
Boekwaarde ultimo boekjaar	<hr/> 93.811	<hr/> 101.821

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

II Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Onder deze post zijn begrepen:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Debiteuren	350.107	2.254.984
Te ontvangen rente	1.610	25.250
Belastingen en sociale premies	45.208	14.079
Overige vorderingen	4.635.453	5.109.453
Overlopende activa	496.323	472.825
	<hr/> 5.528.701	<hr/> 7.876.591

Effecten

	Verkrijgings-	Koers-	Aan-verkopen	Aan-verkopen	koersresultaten		Verkrijgings-	Koers-
	waarde	waarde	verkrijgings-	tegen beurs-	door	door	waarde	waarde
	31-12-2022	31-12-2022	waarde	waarde	verkoop	waardering	31-12-2023	31-12-2023
Obligaties	4.901.679	4.427.748	-22.277	18.127	-40.404	279.835	4.879.402	4.685.305
Aandelen	2.521.805	3.003.993	66.701	49.694	17.024	288.717	2.588.506	3.359.428
Totaal boekjaar 2023	7.423.484	7.431.741	44.424	67.821	-23.380	568.551	7.467.908	8.044.733
Totaal boekjaar 2022	6.026.702	7.712.831	1.396.782	947.955	81.391	-1.310.436	7.423.484	7.431.741

De effecten liggen in open bewaargeving bij ABN-AMRO Effectenbewaarbeprijf N.V. te 's-Gravenhage. De effectenportefeuille is verpand aan ABN-AMRO Bank NV als zekerheid voor de afgegeven borg.

Liquide middelen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Kas-, bank- en giroaldi	3.239.397	6.106.872
	3.239.397	6.106.872

De rentevergoeding op de spaarrekening bedraagt tussen 0% en - 0,50% en op de vermogensspaarrekening 0,00%. Een bedrag van € 1.000.000 staat op deposito's. Jaarlijks per 29 augustus, per 13 december en per 9 maart vervalt € 100.000. De vervaldata liggen tussen 9 maart 2024 en 29 augustus 2025.

III Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder deze post zijn begrepen:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Crediteuren	8.021.951	4.673.985
Belastingen en sociale premies	444.657	461.351
Overige schulden en te betalen kosten	2.673.366	1.941.574
Overlopende passiva	9.677	7.970
	11.149.650	7.084.879

Met de belastingdienst zijn gesprekken geweest om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft een voorlopig standpunt ingenomen en de KNB heeft op grond hiervan de aangiften voor boekjaar 2016/2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 ingediend. De belastingdienst heeft de ingediende aangiften ongewijzigd overgenomen. De definitieve aangifte 2022 is in februari 2024 ingediend.

V Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen*Meerjarige financiële verplichtingen*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De verplichtingen uit hoofde van huurcontracten bedragen	2.522.662	529.090
Deze verplichtingen hebben een resterende looptijd van 1 jaar en 6 maanden.		
KNB is verplichtingen aangegaan met Avisi en Davinci voor hosting en beheer van het PEC platform.	3.651.801	2.954.916
Van januari 2023 tot september 2023 heeft de KNB de verplichting om vanuit de poortwachterstoelag IDNH € 5.640.000 te betalen en de mogelijkheid bestaat dat de financiering langer doorloopt. Voor 2024 is rekening gehouden met de afwikkeling van NotarisID en de kosten van PWFID.	5.360.000	5.640.000

IV Eigen Vermogen	Algemene reserves						
	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2023
	saldo 31-12-21	res bestemming	directe mutatie	saldo 31-12-22	res bestemming	directe mutatie	saldo 31-12-23
KNB bureau	5.253.608	164.617		5.418.225	27.430		5.445.655
Onderwijs en Kandidatenzaken	74.667	-87.506		-12.839	-22.073		-34.912
Kwaliteitstoetsing	735.767	0		735.767	0		735.767
ICT & Procesoptimalisatie	1.061.951	2.912.038		3.973.989	-10.184.414		-6.210.425
Uitgeverij	678.480	20.234		698.714	8.632		707.346
Rechtsvragen	189.400	-36.011		153.389	-171.700		-18.311
Public Relations	574.439	121.057		695.496	66.686		762.182
CLTR	3.337.028	401.515		3.738.544	205.274		3.943.817
Subtotaal Algemene reserves	11.905.341	3.495.944	0	15.401.284	-10.070.166	0	5.331.119
Financieringsresultaat	860.586	-1.204.193		-343.607	587.203		243.595
Totaal Algemene reserves	12.765.926	2.291.751		15.057.677	-9.482.963	0	5.574.714
Bestemmingsreserves							
	2022	2022	2022	2023	2023	2023	2023
	saldo 31-12-21	res bestemming	directe mutatie	saldo 31-12-22	res bestemming	directe mutatie	saldo 31-12-23
CTR	5.201.443	-177.495		5.023.949	-385.053		4.638.895
Verzekeringen	1.057.976		80.429	1.138.404		159.549	1.297.954
Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds	262.876	0		262.876	0		262.876
Ondersteuningsfonds	315.960	0		315.960	0		315.960
Totaal Bestemmingsreserves	6.838.254	-177.495	80.429	6.741.188	-385.053	159.549	6.515.684
Totaal Eigen vermogen	19.604.180	2.114.256	80.429	21.798.865	-9.868.017	159.549	12.090.398

De bestemmingsreserve CTR is bedoeld om toekomstige investeringen samenhangend met CTR te financieren.
De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal.
De bestemmingsreserve Verzekeringen is bedoeld om een wisselend premieverloop te neutraliseren en om een basis te vormen, die nodig kan zijn als andere verzekeringsvormen hun intrede doen.
De bestemmingsreserve Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds is bedoeld om de toekomstige kosten samenhangend met de ontwikkeling van notariële diensten te financieren.
De bestemmingsreserve ondersteuningsfonds is in eerste instantie bedoeld om uitkeringen te kunnen verstrekken aan weduwen die o.a. wegens onvoldoende nabestaandenpensioen niet voldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. Daarnaast is het in bredere zin bedoeld om een uitkering te kunnen doen in gevallen waarin geen financieel of sociaal vangnet aanwezig is. De uit te keren bedragen worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van de KNB. De uitkeringen houden geen vaste toezegging in voor de toekomst.

Verloop bestemmingsreserve Verzekeringen in het boekjaar:	2023	2022
Stand per aanvang boekjaar	1.138.404	1.057.976
Mutaties in het boekjaar		
Bij: bijdragen verzekeringspremies	7.625.241	6.976.849
Af: betaalde verzekeringspremies	-7.418.946	-6.856.695
Bij: rente	0	0
Af: aandeel overhead	-46.745	-39.725
	159.549	80.429
Saldo ultimo boekjaar	1.297.954	1.138.404

Toelichting op de rekening van baten en lasten

1. Gesegmenteerde rekening van baten en lasten

	2023		2022		2021		2020		2019		2018		2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003		2002		2001		2000		1999		1998		1997		1996		1995		1994		1993		1992		1991		1990		1989		1988		1987		1986		1985		1984		1983		1982		1981		1980		1979		1978		1977		1976		1975		1974		1973		1972		1971		1970		1969		1968		1967		1966		1965		1964		1963		1962		1961		1960		1959		1958		1957		1956		1955		1954		1953		1952		1951		1950		1949		1948		1947		1946		1945		1944		1943		1942		1941		1940		1939		1938		1937		1936		1935		1934		1933		1932		1931		1930		1929		1928		1927		1926		1925		1924		1923		1922		1921		1920		1919		1918		1917		1916		1915		1914		1913		1912		1911		1910		1909		1908		1907		1906		1905		1904		1903		1902		1901		1900		1899		1898		1897		1896		1895		1894		1893		1892		1891		1890		1889		1888		1887		1886		1885		1884		1883		1882		1881		1880		1879		1878		1877		1876		1875		1874		1873		1872		1871		1870		1869		1868		1867		1866		1865		1864		1863		1862		1861		1860		1859		1858		1857		1856		1855		1854		1853		1852		1851		1850		1849		1848		1847		1846		1845		1844		1843		1842		1841		1840		1839		1838		1837		1836		1835		1834		1833		1832		1831		1830		1829		1828		1827		1826		1825		1824		1823		1822		1821		1820		1819		1818		1817		1816		1815		1814		1813		1812		1811		1810		1809		1808		1807		1806		1805		1804		1803		1802		1801		1800		1799		1798		1797		1796		1795		1794		1793		1792		1791		1790		1789		1788		1787		1786		1785		1784		1783		1782		1781		1780		1779		1778		1777		1776		1775		1774		1773		1772		1771		1770		1769		1768		1767		1766		1765		1764		1763		1762		1761		1760		1759		1758		1757		1756		1755		1754		1753		1752		1751		1750		1749		1748		1747		1746		1745		1744		1743		1742		1741		1740		1739		1738		1737		1736		1735		1734		1733		1732		1731		1730		1729		1728		1727		1726		1725		1724		1723		1722		1721		1720		1719		1718		1717		1716		1715		1714		1713		1712		1711		1710		1709		1708		1707		1706		1705		1704		1703		1702		1701		1700		1699		1698		1697		1696		1695		1694		1693		1692		1691		1690		1689		1688		1687		1686		1685		1684		1683		1682		1681		1680		1679		1678		1677		1676		1675		1674		1673		1672		1671		1670		1669		1668		1667		1666		1665		1664		1663		1662		1661		1660		1659		1658		1657		1656		1655		1654		1653		1652		1651		1650		1649		1648		1647		1646		1645		1644		1643		1642		1641		1640		1639		1638		1637		1636		1635		1634		1633		1632		1631		1630		1629		1628		1627		1626		1625		1624		1623		1622		1621		1620		1619		1618		1617		1616		1615		1614		1613		1612		1611		1610		1609		1608		1607		1606		1605		1604		1603		1602		1601		1600		1599		1598		1597		1596		1595		1594		1593		1592		1591		1590		1589		1588		1587		1586		1585		1584		1583		1582		1581		1580		1579		1578		1577		1576		1575		1574		1573		1572		1571		1570		1569		1568		1567		1566		1565		1564		1563		1562		1561		1560		1559		1558		1557		1556		1555		1554		1553		1552		1551		1550		1549		1548		1547		1546		1545		1544		1543		1542		1541		1540		1539		1538		1537		1536		1535		1534		1533		1532		1531		1530		1529		1528		1527		1526		1525		1524		1523		1522		1521		1520		1519		1518		1517		1516		1515		1514		1513		1512		1511		1510		1509		1508		1507		1506		1505		1504		1503		1502		1501		1500		1499		1498		1497		1496		1495		1494		1493		1492		1491		1490		1489		1488		1487		1486		1485		1484		1483		1482		1481		1480		1479		1478		1477		1476		1475		1474		1473		1472		1471		1470		1469		1468		1467		1466		1465		1464		1463		1462		1461		1460		1459		1458		1457		1456		1455		1454		1453		1452		1451		1450		1449		1448		1447		1446		1445		1444		1443		1442		1441		1440		1439		1438		1437		1436		1435		1434		1433		1432		1431		1430		1429		1428		1427		1426		1425		1424		1423		1422		1421		1420		1419		1418		1417		1416		1415		1414		1413		1412		1411		1410		1409		1408		1407		1406		1405		1404		1403		1402		1401		1400		1399		1398		1397		1396		1395		1394		1393		1392		1391		1390		1389		1388		1387		1386		1385		1384		1383		1382		1381		1380		1379		1378		1377		1376		1375		1374		1373		1372		1371		1370		1369		1368		1367		1366		1365		1364		1363		1362		1361		1360		1359		1358		1357		1356		1355		1354		1353		1352		1351		1350		1349		1348		1347		1346		1345		1344		1343		1342		1341		1340		1339		1338		1337		1336		1335		1334		1333		1332		1331		1330		1329		1328		1327		1326		1325		1324		1323		1322		1321		1320		1319		1318		1317		1316		1315		1314		1313		1312		1311		1310		1309		1308		1307		1306		1305		1304		1303		1302		1301		1300		1299		1298		1297		1296		1295		1294		1293		1292		1291		1290		1289		1288		1287		1286		1285		1284		1283		1282		1281		1280		1279		1278		1277		1276		1275		1274		1273		1272		1271		1270		1269		1268		1267		1266		1265		1264		1263		1262		1261		1260		1259		1258		1257		1256		1255		1254		1253		1252		1251		1250		1249		1248		1247		1246		1245		1244		1243		1242		1241		1240		1239		1238		1237		1236		1235		1234		1233		1232		1231		1230		1229		1228		1227		1226		1225		1224		1223		1222		1221		1220		1219		1218		1217		1216		1215		1214		1213		1212		1211		1210		1209		1208		1207		1206		1205		1204		1203		1202		1201		1200		1199		1198		1197		1196		1195		1194		1193		1192		1191		1190		1189		1188		1187		1186		1185		1184		1183		1182		1181		1180		1179		1178		1177		1176		1175		1174		1173		1172		1171		1170		1169		1168		1167		1166		1165		1164		1163		1162		1161		1160		1159		1158		1157		1156		1155		1154		1153		1152		1151		1150		1149		1148		1147		1146		1145		1144		1143		1142		1141		1140		1139		1138		1137		1136		1135		1134		1133		1132		1131		1130		1129		1128		1127		1126		1125		1124		1123		1122		1121		1120		1119		1118		1117		1116		1115		1114		1113		1112		1111		1110		1109		1108		1107		1106		1105		1104		1103		1102		1101		1100		1099		1098		1097		1096		1095		1094		1093		1092		1091		1090		1089		1088		1087		1086		1085		1084		1083</	
--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	--------	--

begroting 2023	KNB bureau										Totaal	
	O&K	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR Beroepsopl	Public Rel.	CL/TR	Onderzoek	Onderst.	Fin. Res.		
Baten	4.362.662	11.729.107	569.328	538.521	2.007.500	0	532.604	1.017.500	0	0	0	21.095.363
Directe kosten	90.981	10.158.629	174.464	151.000	1.987.879	0	138.909	967.964	0	0	0	13.669.826
Bruto marge	4.362.662	1.570.478	394.864	387.521	19.621	0	393.695	49.536	0	0	0	7.425.537
Personeelskosten	2.129.248	1.991.470	278.633	443.372	345.167	0	243.422	73.198	0	0	0	5.793.557
Toegerekende perskst	208.790	308.712	42.252	42.633	67.567	0	30.833	9.517	0	0	0	754.460
Afschrijvingskosten	14.193	95.994		170.268		0		83.935				364.390
Toegerekende afschrkst	151.545	32.040	30.653	30.917	49.018	0	22.395	6.936	0	0	0	547.587
Overige bedrijfskosten	2.955.748	274.857	68.979	103.645	124.169	0	70.680	15.648	0	0	0	3.686.475
Totaal overige kosten	5.445.331	2.895.114	420.517	620.567	756.189	0	367.330	189.234	0	0	0	11.146.469
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exploitatiesaldo	-1.082.669	-205.027	-25.653	-233.046	-736.568	0	26.365	-139.698	0	0	0	-3.720.932

4.6 Toelichting op de rekening van baten en lasten

2. Baten	2023	in %	2022	in %
Algemene bijdrage notarissen	2.969.850	13%	2.541.730	11%
Algemene bijdrage kandidaat-notarissen	1.009.935	5%	866.276	4%
Bijdrage aangeslotenen	22.037	0%	20.088	0%
Bijdrage bestuursorganen	161.742	1%	139.658	1%
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	262.760	1%	136.860	1%
Omzet cursussen	293.165	1%	155.904	1%
Omzet dossieradministratie	255.429	1%	160.664	1%
Abonnement KOS	2.826.498	13%	2.448.097	10%
Omzet VIS	1.373.538	6%	1.696.622	7%
Omzet BRP	1.121.613	5%	1.231.980	5%
Omzet platform ECH	771.500	3%	809.000	3%
Omzet diversen Elektronische media	437.403	2%	282.496	1%
Omzet webclient ECH	4.368	0%	-	0%
Omzet poortwachterstoelag saldo	4.150.001	19%	6.670.648	30%
Omzet brochures	119.195	1%	108.806	0%
Omzet Fikkert's Jaarboek	-	0%	-	0%
Omzet WPNR	482.859	2%	416.452	2%
Omzet Notariaat Magazine	166.908	1%	149.343	1%
Abonnement advisering	551.504	2%	475.277	2%
Omzet CTR	2.482.261	11%	2.363.784	10%
Omzet CLTR	1.378.366	6%	1.439.237	6%
Bijdrage public relations	385.269	2%	330.812	1%
Bijdrage I&P	1.109.600	5%	948.900	4%
	22.335.801	100%	23.392.633	100%
3. Directe kosten	2023	in %	2022	in %
Onderwijs en Kandidatenzaken	182.834	1%	86.759	1%
I&P	9.670.830	71%	8.455.677	72%
Uitgeverij	184.226	1%	171.944	1%
Rechtsvragen	237.366	2%	138.865	1%
CTR	2.118.215	16%	1.839.134	16%
CLTR	991.099	7%	936.298	8%
Public Relations	166.095	1%	107.456	1%
Onderzoek en ontwikkeling	0	0%	-	0%
Ondersteuningsfonds	0	0%	0	0%
	13.550.665	100%	11.736.133	100%
4. Personeelskosten				
De totale personeelskosten hebben bedragen:	2023	in %	2022	in %
Bruto salarissen	3.577.749	60%	2.982.627	62%
Pensioenlasten	732.866	12%	605.801	13%
Sociale lasten	492.414	8%	411.701	9%
Uitzendkrachten en freelancers	1.013.028	17%	820.231	17%
Ontvangen ziekengeld	(72.296)	-1%	(53.589)	-1%
Overige personeelskosten	410.308	7%	197.989	4%
Minus doorberekende personeelskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(210.023)	-4%	(179.989)	-4%
	5.944.045	100%	4.784.769	100%
Het gemiddeld aantal werknemers (fte) bedroeg in het boekjaar	50		48	
De bezoldiging van het bestuur bedroeg in het boekjaar	450.784		383.374	

5. Afschrijvingen	2023	in %	2022	in %
Afschrijvingen software	958.093	102%	710.869	100%
Afschrijvingen inventaris	109.346	12%	76.206	11%
Minus doorberekende afschrijvingskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(125.938)	-13%	(73.582)	-10%
Totaal afschrijvingskosten	941.502	100%	713.493	100%
6. Overige bedrijfskosten	2023	in %	2022	in %
Automatiseringskosten	322.809	11%	209.884	8%
Huisvestingskosten	571.476	20%	461.298	17%
Inventariskosten	2.650	0%	-	0%
Administratie- en kantoorkosten	303.262	10%	298.210	11%
Advieskosten	15.930	1%	51.251	2%
Abonnementen en lidmaatschappen	96.125	3%	93.326	3%
Abonnementen KNB bureau	3.526	0%	3.427	0%
Algemene ledenvergadering en congres	64.291	2%	192.808	7%
Bestuurskosten (inclusief vergaderkosten en onkosten)	569.114	19%	508.341	19%
Ledenraad en regiobijeenkomst	280.082	10%	218.725	8%
Vertegenwoordiging buitenland	314.295	11%	269.596	10%
Commissies	51.094	2%	42.094	2%
Bestuursorganen	261.479	9%	200.302	7%
Communicatie	305.761	10%	359.699	13%
Minus doorberekende overige bedrijfskosten verzekeringen, svf, ech, ctn, skn en cdr	(234.448)	-8%	(182.623)	-7%
Totaal	2.927.446	100%	2.726.340	100%
7. Financiële baten en lasten	2023	in %	2022	in %
Bankrente:				
Depositorente	2.784	0%	19.235	-2%
Lopende rekeningen	-21.470	-4%	-48.720	4%
	-18.687	-3%	-29.485	2%
Rente obligaties en dividenden, netto	59.555	10%	55.543	-5%
Koersresultaten op effecten en deelnemingen	546.334	93%	-1.230.252	102%
Minus doorberekende rente verzekeringen	0	0%	0	0%
	605.889		-1.174.708	
Totaal	587.203	100%	-1.204.193	100%
8. Vennootschapsbelasting	2023		2022	
Vanaf boekjaar 2016/2017 valt KNB onder de vennootschapsbelasting.				
I&P huidig boekjaar	0		-113.448	
I&P vorig boekjaar (2022)	-249.761		0	
	-249.761		-113.448	

4.7 Overige toelichtingen

Voorstel resultaatbestemming en vermogensbestemming

Het voorstel is om het resultaat 2023 als volgt te verdelen:

- Onttrekken aan de algemene reserves € 9.482.963;
- Onttrekken aan de bestemmingsreserve CTR € 385.053.

Bovenstaande voorstellen zijn reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum inzake (financiële) herstructurering Nobilex

Na balansdatum van 31 december 2023, heeft de KNB als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex en afspraken met Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services B.V. daaromtrent in februari 2024 onder meer de uitstaande vorderingen van Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services op Nobilex Automatisering, zijnde € 2.009.729 (hoofdsom en uitstaande rente) overgenomen voor € 1. Als onderdeel van de door de KNB en Avisi Managed Services B.V. gemaakte afspraken is onder meer de borgstelling van Avisi Managed Services B.V. jegens de KNB vervallen.

Voorts heeft de KNB na balansdatum van 31 december 2023 en als onderdeel van de implementatie van de (financiële) herstructurering van Nobilex op 30 april 2024, haar totale vordering op de Nobilex groep, zijnde € 11.353.933 (€ 9.344.204 hoofdsom en uitstaande rente wegens de overgenomen ABN AMRO lening en € 2.009.729 hoofdsom en uitstaande rente wegens de overgenomen vorderingen van Avisi Solutions B.V. en Avisi Managed Services B.V.), overgedragen aan Stichting Nobilex voor € 1 en de verplichting van Stichting Nobilex om die vordering in te brengen in de Nobilex groep als kapitaal met als doel vermenging op de balans van Nobilex Automatisering B.V., de enige schuldenaar onder die vordering.

De commissie van advies van de ledenraad en de ledenraad in brede zin zijn op hoofdlijnen op de hoogte gehouden en geïnformeerd rondom het strategisch belang van Nobilex voor het notariaat als innovatieve notariële softwareleverancier, de positie van de KNB als (financieel) belanghebbende en de (financiële) herstructurering van de Nobilex groep.

Den Haag, 16 mei 2024

Het bestuur bestaande uit:

Mr. I.C.A. Braun
Mr. I.M. Cox
Mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)
Mr. T.P. Flokstra
Mr. A.H.I. Hoogendam
Mr. J.A.M. Janssens
Mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

4.8 Overige gegevens

Bijlage kengetallen leden

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>begroting</u> <u>2024</u>
<u>A. Notarissen</u>						
ultimo boekjaar	1.255	1.253	1.236	1.234	1.229	1.230
bij benoemingen	44	51	44	46	49	
af gedefungeerd	40-	48-	58-	48-	49-	
af overige mutaties	1-	5-	3-		5-	
<u>AA. Toegevoegd notarissen</u>						
ultimo boekjaar	183	216	219	227	246	230
bij van kandidaat-notaris groep C of B	66	63	55	43	64	
af overige mutaties	30-	30-	52-	35-	45-	
<u>B. Kand.nots.maatschap</u>						
ultimo boekjaar	44	47	52	66	65	50
bij diverse mutaties	10	25	5	22	19	
af benoemd tot notaris	17-	22-	-	8-	20-	
<u>C. Kand. nots. ≥ 6 jr</u>						
ultimo boekjaar	1.117	1.126	1.167	1.152	1.143	1.100
bij van kandidaat-notaris groep D	58	101	118	98	108	
af benoemd tot notaris	22-	27-	21-	18-	32-	
af benoemd tot toegevoegd notaris	54-	58-	45-	42-	13-	
af overige mutaties	29-	7-	11-	53-	72-	
<u>D. Kand. nots. <3jr <6 jr</u>						
ultimo boekjaar	351	353	343	340	329	325
bij van kandidaat-notaris groep E	121	113	130	107	155	
af naar kandidaat-notaris groep C	58-	101-	118-	98-	117-	
af overige mutaties	11-	10-	22-	12-	49-	
<u>E. Kand. nots. < 3jr</u>						
ultimo boekjaar	364	375	386	421	437	350
bij nieuwe leden	130	147	160	163	212	
af naar kandidaat-notaris groep D	121-	113-	130-	103-	140-	
af overige mutaties	35-	23-	19-	25-	56-	
<u>Totaal kand.nots</u>						
ultimo boekjaar	1.876	1.901	1.948	1.979	1.974	1.825
<u>Totaal leden</u>						
ultimo boekjaar	3.314	3.370	3.403	3.440	3.449	3.285
<u>Aangeslotenen</u>						
ultimo boekjaar	598	630	540	506	483	500

Bijlage prijzen, tarieven en diensten KNB 2023

Wettelijke bijdragen leden per 12 maanden

	1A	1AA	1B	1C	1D	1E	1F	1G
Algemene bijdrage (btw onbelast)	2.011,20	2.011,20	2.011,20	729,64	176,56	39,76		2.011,20
Algemene bijdrage (btw 9%)	175,40	175,40	175,40	175,40	175,40	175,40		175,40
Algemene bijdrage (btw 21%)	356,64	356,64	356,64					356,64
Public relations (btw 21%)	292,33		292,33				292,33	
Bijdrage I&P	841,90		841,90				841,90	
Namens bestuursorganen (btw onbelast)	122,78		122,78				122,78	
Oprichtingsvereniging pensioenfonds (btw onbelast)	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	
Totaal exclusief btw	3.875,23	2.618,23	3.875,23	980,04	426,96	290,15	1.332,00	2.543,23
btw	328,87	90,68	328,87	15,79	15,79	15,79	238,19	90,68
Totaal inclusief btw	4.204,09	2.708,91	4.204,09	995,82	442,74	305,94	1.570,18	2.633,91

legenda

1A	notaris
1AA	toegevoegd notaris
1B	kandidaat-notaris in de maatschap
1C	kandidaat-notaris met 6 of meer ervaringsjaren
1D	kandidaat-notaris met 3, 4 of 5 ervaringsjaren
1E	kandidaat-notaris met minder dan 3 ervaringsjaren
1F	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C
1G	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C

Tarieven en diensten KNB

abonnement KNB Online Service	per maand op basis van het aantal notarissen per vestiging
	222,00 1 notaris per vestiging
	333,00 2 notarissen per vestiging
	444,00 3 notarissen per vestiging
	444,00 4 notarissen per vestiging
	555,00 5 of meer notarissen per vestiging
bevraging VIS	0,34 per bevraging tot 1 augustus 2023
bevraging VIS	0,38 per bevraging vanaf 1 augustus 2023
poortwachterstoelage VIS	1,40 per bevraging
inlichting BRP	0,20 per inlichting
poortwachterstoelage BRP	1,40 per inlichting
inschrijving CTR	5,50
internationale inlichting testament	5,00 per inlichting
inschrijving CLTR	5,50 per inschrijving
passeren ECH	8,22 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
korting passeerbevestiging	0,82 per zaak tot 1 mei 2023, zijn inkomsten Stichting ECH
aflossen ECH	2,38 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
webclient ECH	2,06 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
akten kwaliteitsfonds	8,22 per akte, zijn inkomsten Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
bijdrage aangeslotene met 2 magazines	441,10
bijdrage aangeslotene met Notariaat maga	152,90
bijdrage aangeslotene met WPNR	288,20
oefendossier peer review	50,00 per dossier
brochures	varieert drukprijs en bijdrage overhead
Vademecum	gratis voor leden digitaal beschikbaar
Preadvies	gratis voor leden

De notaris heeft zelf de keuze om kosten, waaronder leges, toeslagen en heffingen, al dan niet (gedeeltelijk) door te berekenen aan de cliënt.

Bijlage verzekeringen

Een specificatie van de verzekeringen in de mantelovereenkomst voor het jaar 2023 is hieronder weergegeven.

Dienstverleningsovereenkomst verzekeringen

Onder de mantelovereenkomst verzekeringen vallen:

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV)* 1e excedent, BAV* 2e excedent, BAV* 3e excedent, Vangnetverzekering, Excedent geldswaarden (fraude) verzekering en Betaalfoutenverzekering.

De premie die de KNB hiervoor in rekening brengt en afdraagt aan de verzekeringsmakelaar bedraagt € 5.999 per notaris of kandidaat-notaris waarnemer voor de periode 1 januari 2023 tot en met december 2023.

De premiestelling 2023 is verhoogd, omdat met name de premie van de Excedent geldswaardeverzekering is gestegen, hetgeen onder meer samenhangt met de omzetsijging in het notariaat.

De Excedent Beroepsaansprakelijkheidsverzekering kent de volgende opbouw:

- Het *1e collectieve excedent* (van EUR 1.000.000 tot EUR 4.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 3.000.000 euro per aanspraak, met een maximum van EUR 6.000.000 per verzekeringsjaar per notaris. Een eigen risico is niet van toepassing. Dit 1^e collectieve excedent sluit aan op de primaire beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de notaris.
- Het *2e collectieve excedent* (van EUR 4.000.000 tot EUR 10.000.000 euro) biedt dekking per notaris voor een bedrag van EUR 6.000.000 euro per aanspraak met een maximum van EUR 12.000.000 euro voor alle aanspraken per jaar, per notaris. Dit 2e excedent sluit aan op de primaire polis en de 1e excedentverzekering.
- Het *3e collectieve excedent* (van EUR 10.000.000 tot EUR 25.000.000 euro) biedt per notaris dekking voor een bedrag van EUR 15.000.000 euro per aanspraak, zonder jaarlimitering.
- Zou een notaris in enig jaar de limiet van de 1^e, 2^e en 3^e collectieve excedent geheel of gedeeltelijk hebben uitgeput, dan kan onder omstandigheden nog aanspraak gemaakt worden op de collectieve vangnet dekking die de KNB heeft afgesloten.

De Excedent geldswaardeverzekering dekt vermogensschade voor fraude door werknemer, beroving, vervalsing, creditcard- en computerfraude etc. door derden. Het verzekerd bedrag bedraagt € 5.000.000 en het eigen risico bedraagt € 100.000 per schade.

De Betaalfoutenverzekering dekt administratieve betaalfouten van notarissen. Het verzekerd bedrag bedraagt € 500.000 als maximum per gebeurtenis en € 2.500.000 voor alle in enig verzekeringsjaar ontdekte gebeurtenissen tezamen. Het eigen risico bedraagt 10% van de schade met een minimum van € 12.500 en een maximum van € 25.000 per gebeurtenis.

Bijlage weerstandsvermogen

Het aanhouden van weerstandsvermogen is bedoeld voor het kunnen financieren, investeren en het opvangen van eventuele tekorten. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat een financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden. Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als de algemene reserves minus de vaste activa. De baten van het CTR worden niet meegenomen, daar dit een bestemmingsreserve betreft. Om een beter inzicht te krijgen in de ratio weerstandsvermogen worden de activa en baten gecorrigeerd voor alle bestemmingsreserves.

Het weerstandsvermogen is gedaald van € 8,2 mio naar minus € 350.963. Dit heeft te maken met het afnemen van de algemene reserves. Deze zijn met name gedaald vanwege het treffen van een voorziening voor het overnemen van de lening bij de ABN AMRO van Nobilex, zoals gemeld in het bestuursverslag. Om het weerstandsvermogen weer op peil te krijgen is het nodig meer inkomsten te genereren.

<i>Weerstandsvermogen</i>	2023	2022
algemene reserves	5.574.714	15.057.677
minus vaste activa	5.925.677	6.808.085
Weerstandsvermogen	-350.963	8.249.592
Baten	19.853.540	21.028.849
Percentage	-1,77%	39,23%

Om het risicomanagement een structurele plaats in het beleid te geven, zal er nog een aantal dingen moeten gebeuren.

1. In notities en voorstellen zal, indien van toepassing, een paragraaf risico's opgenomen moeten worden, zodat deze tijdig herkend worden. Voor de paragraaf risico's moeten bij elk advies aan het bestuur, waar financiële risico's aan te pas komen, drie stappen worden doorlopen;

- a. identificatie van risico's;
- b. analyse en beoordeling van risico's;
- c. beheersing van risico's.

2. De verplichte paragraaf weerstandsvermogen in de begroting, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening zal de notitie weerstandsvermogen als ijkpunt hebben. De tussentijdse rapportages en jaarrekening zullen tevens momenten moeten zijn voor evaluatie. Hoe heeft een risico zich nu daadwerkelijk ontwikkeld ten opzichte van wat ingeschat was?

3. Tenslotte moet de notitie weerstandsvermogen en risicomanagement elke vier jaar geactualiseerd worden. Dit gebeurt onder andere op basis van de wijzigingen die in de verschillende paragrafen weerstandsvermogen gedurende de tussenliggende vier jaar zijn aangegeven. Daarnaast zullen nieuwe ontwikkelingen op het gebied van weerstandsvermogen en risicomanagement op de voet worden gevolgd om ze mee te kunnen nemen bij de actualisering.

Bijlage beleggingsstatuut

Het beleid met betrekking tot het liquiditeitenbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in dit beleggingsstatuut. Dit beleggingsstatuut is 2 augustus 2017 vastgesteld door het bestuur. Hieronder is een uittreksel van het beleggingsstatuut opgenomen.

Belegd vermogen

Van het eigen vermogen moet per balansdatum minimaal 60% als belegd vermogen worden aangehouden in de vorm van liquiditeiten en effecten.

<i>Belegd vermogen</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
totaal eigen vermogen	12.090.3983	21.798.865
liquide middelen	3.239.397	6.106.872
effecten	8.044.733	7.431.741
belegd vermogen	11.284.131	13.538.613
percentage belegd/ev	93,33	62,11

Instandhouding van het vermogen

De KNB streeft ernaar om het vermogen, rekening houdend met inflatie in stand te houden.

Het doel daarvan is om de continuïteit en onafhankelijkheid van de organisatie te waarborgen.

Jaarlijks kan het bestuur vaststellen welk bedrag daarvoor noodzakelijk is en welk bedrag belegbaar is. Deze afweging wordt gemaakt op basis van de jaarlijkse risico-inventarisatie die de KNB maakt. Per 31 december 2023 bedraagt het belegde vermogen € 11.284.131. Hiervan is € 400.000 uitgezet aan deposito's, wordt een deel aangehouden als liquide middelen en is, gezien de omvang van de totale reserves, per 1-1-2017 een bedrag van € 7.000.000 in beheer gegeven aan ABN AMRO. ABN AMRO duidt dit bedrag aan als stamvermogen. Het stamvermogen wordt jaarlijks verhoogd met de gepubliceerde CBS kerninflatie. Minimaal 10% van het stamvermogen is afgesplitst als buffer om enerzijds bij aanvang extra te kunnen investeren en anderzijds om bij tegenvallende beleggingsresultaten continuïteit te kunnen bieden voor de organisaties en projecten die door de KNB worden ondersteund.

	Per 1 jan 2024	Per 1 jan 2023
Stamvermogen	8.794.234	8.472.287
Waarvan buffer	879.423	847.229

In februari 2024 is € 3.800.000 van de effecten verkocht om in de cash flow behoefte van de KNB te voorzien. Het gevolg daarvan is het stamvermogen is afgenomen tot afgerond € 5 mio.

Vermogensverdeling

De onderstaande strategische verdeling en bandbreedtes zijn afgesproken.

Vermogenscategorieën	Bandbreedte	Strategisch
Aandelen	10-50%	30%
Obligaties	20-70%	55%
Alternatieve beleggingen	0-20%	10%
Liquiditeiten	0-70%	5%

De KNB streeft er naar om niet meer dan 30% in aandelen te beleggen. De gehanteerde bandbreedtes hebben tot doel om daarvan af te wijken indien dit als gevolg van markt ontwikkelingen wenselijk of noodzakelijk is om het lange termijn doel te realiseren.

<i>Vermogensverdeling</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
belegd vermogen	11.284.131	13.538.614
liquide middelen	3.239.397	6.106.872
percentage liquide mid	28,71	45,11
Obligaties	4.685.305	4.427.748
Aandelen	3.359.428	3.003.993
percentage obligaties	41,52	32,70
percentage aandelen	29,77	22,19

Benchmarks

Om de resultaten van de portefeuille goed te kunnen beoordelen worden deze vergeleken met het marktresultaat (benchmark). Het bestuur heeft daartoe gekozen voor de volgende benchmarks:

Aandelen: 50% MSCI Europe / 40 MCSI World ex Europe en 10 % MSCI Em Markt euro.

Obligaties: Boa merrill lynch emu direct government bonds 1-10y (eur).

Alternatives: geen benchmark.

Liquiditeiten: 1 maands euribor.

<i>Benchmarks</i>	portefeuille	benchmark
Aandelen	14,26%	16,74%
Obligaties	6,89%	6,87%
Alternatieve beleggingen	-6,93%	0,00%
Liquiditeiten	-10,48%	3,22%
Totaal	7,95%	9,94%

Deze benchmarks hebben betrekking op de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Beleggingscommissie

Het bestuur heeft een beleggingscommissie aangesteld. Deze commissie bestaat uit de penningmeester, de directeur en het hoofd financiën en administratie. De beleggingscommissie controleert of de vermogensbeheerder handelt conform het beleggingsstatuut. De beleggingscommissie heeft minimaal twee keer per jaar een gesprek met de vermogensbeheerder waarbij de volgende punten besproken worden:

-het resultaat in relatie tot de gehanteerde benchmark

-de risico aspecten

-de vooruitzichten

Duurzaamheid

Het bestuur heeft als maatschappelijke organisatie een voorkeur voor duurzaam beleggen.

Uit principe wordt niet belegd in bedrijven of organisaties die zich niet hebben gecommitteerd aan de Global Compact Principles van de VN. Gezien de aard van het bedrijf streeft het bestuur ernaar om beleggingen die tegenstrijdig zijn met de doelstelling van de KNB te voorkomen.

Beleggingen in grondstoffen en hedgefonds zijn door het bestuur uitgesloten.

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2023 Leidingsgevende Topfunctionarissen

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox bestuurslid 01.01 - 31.12	E.M.J.J. Engelen bestuurslid 01.01 - 31.12	A.C. van der Klooster bestuurslid 01.01 - 31.12	H.P. Kijlippers directie 01.01 - 31.12	A.M.J.M. Ploumen voorzitter 01.01 - 31.12	I.C.A. Braun bestuurslid 01.01 - 31.12	T.P. Flokstra bestuurslid 01.01 - 31.12	A.H.I. Hoogendam bestuurslid 15-02 - 31-12
Aanvang en einde functievervulling	0,30 Nee	0,40 Nee	0,30 Nee	0,70 Ja	0,60 Nee	0,30 Nee	0,30 Nee	0,30 Nee
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in (te) dienstbetrekking)	€ 51.198	€ 77.097	€ 51.048	€ 123.780	€ 128.196	€ 51.130	€ 50.311	€ 44.257
Bezoldiging:								
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 51.198	€ 77.097	€ 51.048	€ 161.605	€ 128.196	€ 51.130	€ 50.311	€ 44.257
Subtotaal bezoldiging	€ 66.900	€ 89.200	€ 66.900	€ 156.100	€ 128.196	€ 66.900	€ 66.900	€ 57.894
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	-5.505	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag				€ 156.100	€ 128.196	€ 51.130	€ 50.311	€ 44.257
Totaal bezoldiging	€ 66.900	€ 89.200	€ 66.900	€ 156.100	€ 128.196	€ 66.900	€ 66.900	€ 57.894

Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling

Door de algemene indexatie van het salaris is het bezoldigingsmaximum overschreden. Dit wordt in 2024 vermeld.

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2022 Leidingsgevende Topfunctionarissen

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox bestuurslid 01.01 - 31.12	A. Barkey Wolf bestuurslid 01.01 - 13.04	E.M.J.J. Engelen bestuurslid 01.01 - 31.12	A.C. van der Klooster bestuurslid 01.01 - 31.12	B.L.W.P. Versteeg bestuurslid ICT 01.01 - 21-09	M. Schoonhoven bestuurslid 01.01 - 30.11	H.P. Kijlippers directie 01.01 - 31.12	A.M.J.M. Ploumen voorzitter 01.01 - 31.12	I.C.A. Braun bestuurslid 22.09 - 31.12	T.P. Flokstra bestuurslid 13.04 - 31.12
Aanvang en einde functievervulling	0,30 Nee	0,30 Nee	0,40 Nee	0,30 Nee	0,34 Nee	0,30 Nee	0,70 Ja	0,60 Nee	0,30 Nee	0,30 Nee
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in (te) dienstbetrekking)	€ 43.026	€ 12.310	€ 63.622	€ 43.783	€ 34.372	€ 40.619	€ 108.281	€ 110.476	€ 12.153	€ 30.238
Bezoldiging:										
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 43.026	€ 12.310	€ 63.622	€ 43.783	€ 34.372	€ 40.619	€ 32.060	€ 110.476	€ 12.153	€ 30.238
Subtotaal bezoldiging	€ 64.800	€ 18.692	€ 86.400	€ 64.800	€ 53.668	€ 59.400	€ 151.200	€ 129.600	€ 18.692	€ 46.108
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag										
Totaal bezoldiging	€ 64.800	€ 18.692	€ 86.400	€ 64.800	€ 53.668	€ 59.400	€ 151.200	€ 129.600	€ 18.692	€ 46.108

Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens over Toesichthoudende Topfunctionarissen

Gesnevens 2023

Func-tie-geeevens	Naam Topfunc-tionaris	Func-tie	Naam bezoldi-ging	Bezoldi-ging	Individueel toepas-sijke bezoldi-gings-norm	Onverschuldigd betaald en nog niet terug-ge-van-gen be-drag	Be-zoldi-ging	Reden waarom de over-schrij-ding al dan niet is toe-ge-staan	Toe-lichting op de ver-oor-deking wegens onverschuldigde beta-ling
	mr. M.J.J. Proce-Geel	Afgevaardi-gde	Norm bezoldi-ging	€ 23.300,00	€ 2.543,34	N.v.t.	€ 2.543,34		N.v.t.
	mr. B.M. van Kampen	Vaste 2e afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 6.094,90	€ 6.094,90	N.v.t.	€ 6.094,90		N.v.t.
	mr. B.M. van Kampen	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 4.686,92	€ 4.686,92	N.v.t.	€ 4.686,92		N.v.t.
	mr. R.H.T. van Brinke	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 4.686,84	€ 4.686,84	N.v.t.	€ 4.686,84		N.v.t.
	mr. C.H. van Dijk	Vaste 2e afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 3.841,34	€ 3.841,34	N.v.t.	€ 3.841,34		N.v.t.
	mr. B.L.W.P. Versteeg	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 3.776,70	€ 3.776,70	N.v.t.	€ 3.776,70		N.v.t.
	mr. C.W. Jansen	Plaatsvervange-nd	€ 23.300,00	€ 3.724,19	€ 3.724,19	N.v.t.	€ 3.724,19		N.v.t.
	mr. C.J.C.M. van Haer	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 3.481,42	€ 3.481,42	N.v.t.	€ 3.481,42		N.v.t.
	mr. S.J. Kolk	Vaste 2e afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 3.468,21	€ 3.468,21	N.v.t.	€ 3.468,21		N.v.t.
	mr. M.M.J.M. Winhovei	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 3.144,41	€ 3.144,41	N.v.t.	€ 3.144,41		N.v.t.
	mr. G.T. van Windevel	Vaste 2e afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 2.658,92	€ 2.658,92	N.v.t.	€ 2.658,92		N.v.t.
	mr. M.A.W. Rombouts	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 2.247,64	€ 2.247,64	N.v.t.	€ 2.247,64		N.v.t.
	mr. A.E. Arts-Zettler	Plaatsvervange-nd 2e afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 1.700,40	€ 1.700,40	N.v.t.	€ 1.700,40		N.v.t.
	mr. R.E. Brinkman	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 938,48	€ 938,48	N.v.t.	€ 938,48		N.v.t.
	mr. J.P. van Loon	Afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 904,88	€ 904,88	N.v.t.	€ 904,88		N.v.t.
	mr. N.M. Romijn-Hekke	Plaatsvervange-nd 2e afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 831,60	€ 831,60	N.v.t.	€ 831,60		N.v.t.
	mr. B.M. Voslamber	Plaatsvervange-nd 2e afgevaardi-gde	€ 23.300,00	€ 802,00	€ 802,00	N.v.t.	€ 802,00		N.v.t.
	mr. J.J.C.A. Leemrlijs	Functi-erend Voorzitter	€ 23.300,00	€ 7.920,66	€ 7.920,66	N.v.t.	€ 7.920,66		N.v.t.
mr. A.H. Keenan	mr. K.B. van den Boven	mr. J.J.C.A. Leenders	mr. A.M. Lopez-Brea	€ 21.600,00	€ 706,20	€ 706,20	€ 706,20	mr. J.A.C.M. Geurts	mr. B. Leenders
mr. J.J.M. Trouw	mr. A.N. Buijs	mr. M.J.J. Belt	mr. M.E.M. Meesters	€ 21.600,00	€ 948,16	€ 948,16	€ 948,16	mr. M. Blij	mr. J.A.C.M. Geurts
mr. G.T. Balken	mr. G.T. Tiemens	mr. M.H.L. Kullipers	mr. N.P.E. Kessler	€ 21.600,00	€ 879,72	€ 879,72	€ 879,72	mr. S. Mos-van der Buis	mr. B. Leenders

Gesnevens 2022

Func-tie-geeevens	Naam Topfunc-tionaris	Func-tie	Naam bezoldi-ging	Bezoldi-ging	Individueel toepas-sijke bezoldi-gings-norm	Onverschuldigd betaald en nog niet terug-ge-van-gen be-drag	Be-zoldi-ging	Reden waarom de over-schrij-ding al dan niet is toe-ge-staan	Toe-lichting op de ver-oor-deking wegens onverschuldigde beta-ling
	mr. J.J.M. Trouw	Vaste 2e afgevaardi-gde	€ 21.600,00	€ 686,-	€ 686,-	N.v.t.	€ 686,-		N.v.t.
	mr. A.E. Arts-Zettler	Plaatsvervange-nd 2e afgevaardi-gde	€ 21.600,00	€ 948,16	€ 948,16	N.v.t.	€ 948,16		N.v.t.
	mr. H.J. van Dorntmont-	Plaatsvervange-nd 2e afgevaardi-gde	€ 21.600,00	€ 879,72	€ 879,72	N.v.t.	€ 879,72		N.v.t.
	mr. M.M.J.M. Winhovei	Kandidaat-notaris	€ 21.600,00	€ 443,24	€ 443,24	N.v.t.	€ 443,24		N.v.t.
	mr. S.J. Kolk	Kandidaat-notaris	€ 21.600,00	€ 443,24	€ 443,24	N.v.t.	€ 443,24		N.v.t.
	mr. B.L.W.P. Versteeg	Notaris	€ 21.600,00	€ 532,72	€ 532,72	N.v.t.	€ 532,72		N.v.t.
	mr. D.P. Vespier	Toesoe-nd Notaris	€ 21.600,00	€ 373,76	€ 373,76	N.v.t.	€ 373,76		N.v.t.
	mr. M.A.W. Rombouts	Notaris	€ 21.600,00	€ 383,95	€ 383,95	N.v.t.	€ 383,95		N.v.t.
	mr. G.T. van Windevel	Kandidaat-notaris	€ 21.600,00	€ 4.022,12	€ 4.022,12	N.v.t.	€ 4.022,12		N.v.t.
	mr. C.J.C.M. van Haer	Notaris	€ 21.600,00	€ 4.411,47	€ 4.411,47	N.v.t.	€ 4.411,47		N.v.t.
	mr. R.H.T.F. Voncken	Kandidaat-notaris	€ 21.600,00	€ 5.811,44	€ 5.811,44	N.v.t.	€ 5.811,44		N.v.t.
	mr. B.M. van Kampen	Notaris	€ 21.600,00	€ 7.171,16	€ 7.171,16	N.v.t.	€ 7.171,16		N.v.t.
	mr. I.C.A. Braun	Notaris	€ 21.600,00	€ 686,00	€ 686,00	N.v.t.	€ 686,00		N.v.t.
	mr. E.M. Verhaegen	Notaris	€ 21.600,00	€ 686,00	€ 686,00	N.v.t.	€ 686,00		N.v.t.
	mr. J.A.C.M. Geurts	Kandidaat-notaris	€ 21.600,00	€ 1.515,01	€ 1.515,01	N.v.t.	€ 1.515,01		N.v.t.
	mr. J.J.C.A. Leemrlijs	Functi-erend Voorzitter	€ 21.600,00	€ 1.515,01	€ 1.515,01	N.v.t.	€ 1.515,01		N.v.t.
mr. H.J.N. Balken	mr. J.J.M. Trouw	mr. E.M. Verhaegen	mr. H.R.P. Buijs	€ 21.600,00	€ 706,20	€ 706,20	€ 706,20	mr. J.A.C.M. Geurts	mr. B. Leenders
mr. G.T. Balken	mr. M.J.J. Proce-Geel	mr. J. Nobel	mr. N.M. Romijn-Hekke	€ 21.600,00	€ 948,16	€ 948,16	€ 948,16	mr. M. Blij	mr. J.A.C.M. Geurts
mr. M.H.L. Kullipers	mr. M.H.L. Kullipers	mr. C.H. van Dijk	mr. B.M. Voslamber	€ 21.600,00	€ 879,72	€ 879,72	€ 879,72	mr. S. Mos-van der Buis	mr. B. Leenders

Overzicht aandelen naar sector

ESG classificatie	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktw waarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
AAANDELEN TOTAAL				2.220.869	774.610	2.995.479	35,9%	100%	
Basismaterialen				71.614	78.556	150.170	1,8%	5,0%	
Dsm firmenich	261	EUR	95,25	92,00	24.862	-850	24.012	0,3%	0,8%
Ecolab	206	USD	107,30	198,35	19.573	17.398	36.971	0,4%	1,2%
Linde am not	240	USD	123,02	410,71	27.180	62.008	89.187	1,1%	3,0%
Industrie				315.432	151.485	466.917	5,6%	15,6%	
Assa abloy b	2.482	SEK	164,90	290,30	42.983	21.927	64.910	0,8%	2,2%
Legrand s.a. actions au port. eo 4	923	EUR	56,81	94,10	52.572	34.282	86.854	1,0%	2,9%
Schneider electric	323	EUR	131,43	181,78	42.579	16.136	58.715	0,7%	2,0%
Trane technologies am not	477	USD	125,91	243,90	50.898	54.368	105.266	1,3%	3,5%
Vinci	383	EUR	104,45	113,70	40.125	3.422	43.547	0,5%	1,5%
Wolters kluwer	304	EUR	106,67	128,70	32.427	6.698	39.125	0,5%	1,3%
Xylem	662	USD	88,13	114,36	53.849	14.651	68.500	0,8%	2,3%
Luxe goederen en diensten				213.599	33.122	246.721	3,0%	8,2%	
Ebay	1.140	USD	48,83	43,62	48.771	-3.777	44.993	0,5%	1,5%
Industria de diseno textil	1.820	EUR	28,02	39,43	51.106	20.656	71.763	0,9%	2,4%
Michelin	2.244	EUR	29,38	32,46	66.119	6.722	72.840	0,9%	2,4%
Tjx companies	673	USD	77,86	93,81	47.603	9.521	57.124	0,7%	1,9%
Consumptiegoederen				227.310	32.530	259.841	3,1%	8,7%	
Costco wholesale corp	109	USD	485,34	660,08	51.794	13.306	65.100	0,8%	2,2%
L'oreal	208	EUR	364,70	450,65	76.086	17.649	93.735	1,1%	3,1%
Procter and gamble co	255	USD	119,02	146,54	28.877	4.934	33.811	0,4%	1,1%
Unilever	1.537	GBP	39,72	38,00	70.554	-3.359	67.195	0,8%	2,2%
Gezondheidszorg				281.886	132.563	414.449	5,0%	13,8%	
Astrazeneca	535	GBP	83,45	106,00	49.241	16.003	65.244	0,8%	2,2%
Coloplast	210	DKK	413,18	772,00	11.648	10.107	21.754	0,3%	0,7%
Humana	99	USD	532,74	457,81	52.862	-11.853	41.009	0,5%	1,4%
Merck and co	550	USD	91,97	109,02	49.546	4.707	54.253	0,7%	1,8%
Novo nordisk b	964	DKK	143,57	698,10	18.602	71.702	90.303	1,1%	3,0%
Unitedhealth group	135	USD	140,61	526,47	17.298	47.010	64.308	0,8%	2,1%
Veeva systems	185	USD	220,01	192,52	38.049	-5.823	32.226	0,4%	1,1%
Winstbaw roche holding	172	CHF	270,70	244,50	44.640	711	45.351	0,5%	1,5%

Overzicht aandelen naar sector

	ESG classificatie	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers waarde EUR	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktw waarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
Financiële instellingen										
Axa	ESG gevorderden	2.446	EUR	22,46	29,49	55.105	17.027	339.662	4,1%	11,3%
Deutsche boerse	ESG gevorderden	193	EUR	169,61	186,50	32.736	3.259	72.133	0,9%	2,4%
Melifie	ESG gevorderden	892	USD	67,40	66,13	58.167	-4.795	35.995	0,4%	1,2%
Nn group	ESG gevorderden	1.342	EUR	21,04	35,75	28.236	19.741	53.373	0,6%	1,8%
S and p global	ESG gevorderden	157	USD	416,56	440,52	58.005	4.574	47.977	0,6%	1,6%
Visa a	ESG gevorderden	287	USD	210,93	260,35	56.156	11.452	67.608	0,8%	2,1%
Informatie technologie										
Accenture a	ESG gevorderden	130	USD	158,55	350,91	18.307	22.969	41.276	0,5%	1,4%
Adobe	ESG gevorderden	115	USD	564,57	596,60	60.547	1.531	62.078	0,7%	2,1%
Asml holding	ESG gevorderden	105	EUR	173,04	681,70	18.170	53.409	71.579	0,9%	2,4%
Cisco systems	ESG gevorderden	1.122	USD	46,62	50,52	47.516	3.772	51.288	0,6%	1,7%
Microsoft	ESG gevorderden	223	USD	98,97	376,04	18.906	56.968	75.875	0,9%	2,5%
Sap	ESG gevorderden	730	EUR	90,71	139,48	66.215	35.605	101.820	1,2%	3,4%
Stimicroelectronics	ESG gevorderden	1.243	EUR	29,51	45,25	36.680	19.560	56.240	0,7%	1,9%
Communicatiediensten										
Deutsche telekom	ESG gevorderden	3.724	EUR	14,48	21,75	53.926	27.071	80.997	1,0%	2,7%
Walt disney co	ESG gevorderden	622	USD	119,93	90,29	66.930	-16.115	50.814	0,6%	1,7%
Nutsbedrijven										
Veolia environnement	Duurzaam impact	972	EUR	22,53	28,56	21.962	5.798	27.760	0,3%	0,9%
Onroerend goed										
Equinix reit	Duurzaam impact	61	USD	382,82	805,39	20.351	24.102	44.452	0,5%	1,5%
Overige										
Aa aegon global impact equities	Duurzaam impact	410.5819	EUR	100,40	117,86	41.222	7.169	48.391	0,6%	1,6%
Aa global esg eq e acc	ESG gevorderden	403.7838	EUR	233,58	261,15	94.315	11.133	105.448	1,3%	3,5%
Opkomende markten										
Celsius esg emerging market acc	ESG gevorderden	1.679	EUR	153,41	178,50	257.578	42.124	299.702	3,6%	10,0%

Overzicht obligaties

	ESG classificatie	Aantal / nominaal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente	Marktw waarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
OBLIGATIES TOTAAL						4.879.402	-194.096	4.339	4.685.305	56,2%	100%
Overheden						2.706.902	-107.968	4.339	2.598.934	31,2%	55,5%
0.5% Nederland 19/40	ESG gevorderden	151.261	EUR	70,76	74,10	107.032	5.777	725	112.810	1,4%	2,4%
1 % Frankrijk 14/25	ESG gevorderden	546.382	EUR	99,04	97,32	541.135	-8.886	537	532.249	6,4%	11,4%
1.4% Spanje 18/28	ESG gevorderden	155.000	EUR	102,15	95,45	158.338	-8.945	1.453	149.392	1,8%	3,2%
1.5% Frankrijk 15/31	ESG gevorderden	74.758	EUR	102,93	94,46	76.947	-5.660	674	71.287	0,9%	1,5%
2.35% Spanje 17/33	ESG gevorderden	96.000	EUR	123,53	95,02	118.589	-26.425	949	92.164	1,1%	2,0%
Aa blackrock euro gov esg bd acc	ESG gevorderden	3.194	EUR	104,09	98,11	332.463	-19.100		313.363	3,8%	6,7%
Aa robeco euro esg gov bonds	ESG gevorderden	8.115,1418	EUR	90,78	87,76	736.672	-24.487		712.185	8,5%	15,2%
Ishares italy government bond eif	ESG gevorderden	2.451	EUR	161,70	148,50	396.331	-32.358		363.974	4,4%	7,8%
Xtrackers ii us treas 2d eurh dis eif	ESG gevorderden	2.629	EUR	91,06	95,67	239.395	12.116		251.511	3,0%	5,4%
Bedrijven						1.432.148	2.774		1.434.921	17,2%	30,6%
Aa bluebay euro aggregate esg bd acc	ESG gevorderden	2.186	EUR	96,52	95,55	210.993	-2.120		208.872	2,5%	4,5%
Aa ins euro sust corp bd acc	ESG gevorderden	6.243	EUR	105,77	105,96	660.297	1.211		661.508	7,9%	14,1%
Aa schroder euro corp esg bd acc	ESG gevorderden	1.982	EUR	134,00	128,98	265.588	-9.950		255.638	3,1%	5,5%
Nordea european covered bd acc	ESG Starters	22.433	EUR	13,16	13,77	295.270	13.633		308.902	3,7%	6,6%
High yield						267.232	-16.997		250.236	3,0%	5,3%
Aa cand glb esg high yield bd dis	ESG gevorderden	2.433,2518	EUR	109,83	102,84	267.232	-16.997		250.236	3,0%	5,3%
Optomende markten						473.120	-71.905		401.214	4,8%	8,6%
Aa cand emerging market esg bd dis	ESG gevorderden	4.930,7385	EUR	95,95	81,37	473.120	-71.905		401.214	4,8%	8,6%

Overzicht alternatieve beleggingen

ESG classificatie	Aantal	Valuta	Gemiddelde koerprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
ALTERNATIEVE BELEGGINGEN TOTAAL									
Overige					367.637	-3.689	363.949	4,4%	100%
Privium sustainable impact	3.418	EUR	107,56	106,48 ^(*)	367.637	-3.689	363.949	4,4%	100%

(*) De koers is ouder dan 7 dagen. Een oudere koers kan betekenen dat een instrument niet, of minder goed, verhandelbaar is.

Overzicht liquiditeiten

Aantal / nominaal / saldo	Valuta	Wissel-koers	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente EUR	Marktwaaarde EUR	Rente-datum	Weging portefeuille	Weging categorie
LIQUIDITEITEN TOTAAL							291.509		3,5%	100%
GELDMARKTREKENINGEN TOTAAL							291.509		3,5%	100%
Vermogensbeheer rekening	291.509,1000	EUR		291.509			291.509		3,5%	100%

Jaarverslag inclusief jaarrekening 2023

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Spui 184
2511 BW Den Haag

Inhoud

Bestuursverslag	2
Begroting	6
Jaarrekening	7
Balans	8
Staat van baten	10
Kasstroom	11
Grondslagen	12
Toelichting balans	13
Toelichting staat van baten	15
Overige toelichtingen	16

Bijlage WNT-verantwoording

Verslag Financiële commissie

Controleverklaring onafhankelijke accountant

Bestuursverslag

Oprichting

De Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht op basis van een wijziging van de Wet op het notarisambt.

Doel (artikel 2 statuten)

De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat, statutair gevestigd aan het Spui 184 2511 BW te Den Haag bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op het notarisambt (Wna) teneinde (de continuïteit van) de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevordelijk kan zijn.

Uit voormeld fonds kunnen onder meer worden vergoed:

- a. de kosten die de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) aan de Staat der Nederlanden is verschuldigd ter zake van toezicht en tuchtrecht;
- b. de kosten die verband houden met een overname van een protocol als bedoeld in artikel 15 Wna of waarneming als bedoeld in artikel 29a Wna, waaronder de kosten die:
 - i. in redelijkheid niet ten laste behoren te komen van de notaris of de waarnemer die het protocol toegewezen heeft gekregen;
 - ii. noodzakelijk zijn voor een goede ambtsuitoefening met betrekking tot het protocol, en
 - iii. niet onmiddellijk verhaald kunnen worden op de gewezen notaris onderscheidenlijk waargenomen notaris;
- c. tekorten op bijzondere rekeningen als bedoeld in artikel 25 Wna.

Toelichting boekjaar 2023

Het positief resultaat van € 5.250.498 is hoger dan het begrote resultaat van € 1.594.461. De grootste positieve afwijkingen zijn de hogere akten inkomsten (€ 1.111.204), lagere kosten tucht en toezicht (€ 137.908), lagere onderzoekskosten zwevende protocollen (€ 133.384), lagere kosten dossiers (€ 188.795) en het positieve koersresultaat (€ 2.095.216).

In 2023 zijn bedragen uitgekeerd in reeds lopende dossiers (zie ook het geanonimiseerde overzicht onder "vorderingen op opgenomen gelden" op de toelichting op de balans per 31 december 2023). Er is één nieuwe claim binnengekomen voor een totaal van € 12.112.

Verwachtingen boekjaar 2024

De verwachting is dat de onroerend goed markt zwak blijft. De begroting voor 2024 is defensief opgesteld en de akte aantallen zijn gelijk gebleven. De kosten zijn geïndexeerd.

De uitgaven voor het programma kwaliteit en toezicht zijn verlaagd evenals de kosten van de geschillencommissie en de onderzoekskosten zwevende protocollen.

De kosten voor datamanagement, waaronder de textmining en datamining van tuchtzaken en klachtenanalyse valt zijn verhoogd evenals de kosten voor de peer reviews, tucht en toezicht, commissie toegang notariaat en de beheerskosten voor het programma kwaliteit en toezicht.

Het rapport inzake de evaluatie wet doorberekening kosten toezicht en tuchtrecht is in 2023 uitgebracht. Men kan op verschillende manieren naar het vraagstuk kijken. Dit advies ligt bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Vermogen (artikel 4 statuten)

Het vermogen van de stichting wordt onder meer gevormd door:

- a. bijdragen van de leden van de KNB, die – al dan niet na inning door de KNB – aan de stichting ter beschikking worden gesteld;
- b. subsidies en giften;
- c. andere baten.

Vanaf 1 augustus 2018 brengt Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat de – met het kwaliteitsfonds gepaard gaande – kosten in rekening bij notarissen, gebaseerd op het aantal akten dat zij passeren. De heffing per akte bedraagt € 8,22. De incasso vindt plaats door de KNB.

Bestuur

De stichting heeft een bestuur, bestaande uit een aantal natuurlijke personen dat gelijk is aan het aantal bestuurders van de KNB. De stichting heeft een bureau ter voorbereiding en ter uitvoering van de besluiten van het bestuur. De leiding van het bureau is opgedragen aan de directeur van de KNB.

Begroting (artikel 18 statuten)

Het bestuur stelt jaarlijks voor 1 september een ontwerp-begroting op voor het komende boekjaar. De ontwerp-begroting omvat in elk geval:

- a. activiteitenplan;
- b. een prognose van uitgaven ten laste van het fonds;
- c. de bijdragen van de leden van de KNB zoals vastgesteld door het bestuur van de KNB;
- d. verwachte uitgaven voor tucht en toezicht gebaseerd op de begroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid;
- e. de beloningen en (onkosten)vergoedingen;
- f. een voortschrijdend meerjarenplan.

Uiterlijk voor het einde van het boekjaar stelt het bestuur de begroting van de stichting vast voor het komende boekjaar. Alvorens het bestuur overgaat tot vaststelling van de begroting, wordt het ontwerp ter informatie voorgelegd aan de ledenraad van de KNB.

De begroting voor 2024 en 2025 volgt op pagina 6. De begroting voor 2024 is in november 2023 bijgesteld in verband met voortschrijdend inzicht.

Toelichting financiën

De inkomsten bestaan dit jaar uit de heffing op de akten van januari 2023 tot en met december 2023. De uitgaven bestaan uit de kosten van tucht en toezicht van januari tot en met december 2023 en de gemaakte kosten voor de probleemprotocollen. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor het inhuren van personeel van de KNB, advies- en accountantskosten, kosten voor datamanagement en het programma kwaliteit en toezicht. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat heeft geen medewerkers in dienst, maar leent deze in bij de KNB. Hieronder vallen de medewerkers die de peer reviews organiseren, de inhuur van juristen, financiën, directie en de overhead behorend bij de medewerkers.

Vanaf 2020 worden de kosten van de peer reviews, geschillencommissie en vergoedingen voor notariële leden van de kamers van toezicht betaald door Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat. Voor de peer reviews is in 2022 een nieuw systeem gebouwd en in gebruik genomen.

Het doel van het programma kwaliteit en toezicht is de realisatie van een geïntegreerd kwaliteits- en toezichtmodel. Hiertoe worden de kwaliteits- en toezichtgegevens centraal opgeslagen in een database, zodat de betrokkenen (toezichthouder en auditor) snel en eenvoudig bij de opgeslagen gegevens kunnen. Hiertoe is een informatieplatform gebouwd dat de naam "Informatie Platform Notariaat" (IPN) heeft. In 2023 is de koppeling tussen CDR en BRN en IPN gerealiseerd. Vanaf 2024 levert IPN de maandelijkse factsheets van de KNB.

Met het BFT worden gesprekken gevoerd over een eventuele aansluiting op IPN. Daarnaast is contact gezocht met het CBS voor het inladen van voor het notariaat relevante CBS-data.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat heeft een verzekering afgesloten voor claims boven de € 20 miljoen met een dekking tot € 30 miljoen. Deze loopt tot 31 maart 2024 en wordt verlengd en verhoogd met een dekking tot € 50 miljoen. In 2021 is Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat begonnen met het beleggen van haar gelden om haar vermogen in stand te houden. Hiervoor is een beleggingsstatuut opgesteld en twee vermogensbeheerders, te weten ABN AMRO en ING voeren dit beleid uit. In 2023 heeft dit geresulteerd in een positief koersresultaat van respectievelijk € 924.224 en € 1.358.573.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is niet btw plichtig en brengt geen btw in rekening bij de heffing op de akte. De notaris is wel btw plichtig en brengt in geval van doorbelasting van de heffing op de akte aan de cliënt wel btw in rekening bij de cliënt. De heffing van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat valt niet onder de assurantieplicht.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is in overleg met de belastingdienst vrijgesteld van VPB. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat wordt gekwalificeerd als overheidslichaam en kan derhalve gebruik maken van de vrijstelling van 8e en/of 8f Wet op de VPB. Bij eventuele ontbinding van de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat komt het overschot bij vereffening toe aan de KNB.

Er zijn vier vorderingen boven € 1 miljoen (zie ook het geanonimiseerde overzicht onder "Vorderingen inzake lopende dossiers" op de Toelichting op de balans per 31 december 2023). Van één afgesloten dossier is nog geld ontvangen.

De doorberekening van de kosten van tucht en toezicht, mogelijke vorderingen vanwege door cliënten van notarissen geleden schade en de zwevende protocollen zijn aanleiding geweest om Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat op te richten.

De continuïteit van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is gewaarborgd door het positieve resultaat, de verwachte groei van de reserve en de afgesloten verzekering voor posten boven de € 20 miljoen. Op grond van deze verwachtingen is het bestuur van mening dat de continuïteit is gewaarborgd. Op basis hiervan zijn in de jaarrekening de grondslagen van waardering van de balans en de staat van baten en lasten gebaseerd op continuïteit.

Den Haag, 22 april 2024

Het bestuur bestaande uit:

mr. I.C.A. Braun

mr. I.M. Cox

mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)

mr. T.P. Flokstra

mr. A.H.I. Hoogendam

mr. J.A.M. Janssens

mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Begroting

	2025	bijgesteld 2024	2023
Baten			
Akten kwaliteitsfonds	13.152.000	13.152.000	13.152.000
	13.152.000	13.152.000	13.152.000
Directe kosten			
Baten en lasten voorzieningen	1.575.727	1.544.830	1.517.040
Kosten tucht en toezicht	5.800.524	5.686.788	5.579.243
	7.376.251	7.231.618	7.096.283
Overige bedrijfskosten			
Begeleidingskosten KNB	888.551	874.343	867.652
Advieskosten	30.600	30.000	20.000
Accountantskosten	15.431	15.129	13.200
Bankkosten	1.122	1.100	1.000
Diverse lasten	2.040	2.000	2.000
Werkzaamheden Davinci	8.148	7.988	7.498
Bestuurskosten	12.240	12.000	12.000
Datamanagement	282.544	277.004	201.550
Verzekeringen	355.028	348.066	364.285
Geschillencommissie	100.357	98.389	120.000
Peer reviews	914.204	887.063	709.072
Afschrijving audit software	7.685	7.685	7.685
Intervisie	76.070	74.578	75.852
Commissie Toegang Notariaat	137.700	135.000	50.000
Vergoeding notariële leden kamers van toezicht	134.977	132.330	119.100
Onderzoekskosten zwevende protocollen	0	0	400.000
Programma kwaliteit en toezicht	614.681	1.229.361	1.478.578
Beheerskosten programma kwaliteit en toezicht	422.645	377.593	221.784
	4.004.023	4.509.629	4.671.256
Financiële baten en lasten			
Opbrengst effecten	270.000	260.000	210.000
Betaalde rente	0	0	0
	270.000	260.000	210.000
Resultaat voor belastingen	2.041.726	1.670.753	1.594.461
Overige reserve 31 december 2023			28.939.381
Reserve cumulatief	32.651.860	30.610.134	

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023

	<u>31 dec 2023</u>		<u>31 dec 2022</u>
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa			
Audit software	64.685		72.370
	64.685		72.370
Financiële vaste activa			
Effecten ING	13.275.994		9.615.824
Effecten ABN AMRO	10.740.700		8.999.589
	24.016.694		18.615.413
Vorderingen en overlopende activa			
Debiteuren	6.096.392		157.068
Waarborg	14.511		14.511
Vooruit betaalde kosten	142.549		162.865
Overlopende activa	34.927		4.074
	6.288.379		338.517
Liquide middelen			
Rekening courant bank	2.714.999		2.438.569
ABN effecten	925.902		1.234.542
ING effecten	24.158		11.661
Vermogensrekening	1.318.387		1.454.235
	4.983.446		5.139.007
	<u>35.353.201</u>		<u>24.165.305</u>

Balans per 31 december 2023

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
PASSIVA		
Kapitaal		
Overige reserves	<u>28.939.381</u>	<u>23.688.883</u>
	28.939.381	23.688.883
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	516.048	245.161
Overige schulden	<u>5.897.772</u>	<u>231.261</u>
	6.413.820	476.422
	<u>35.353.201</u>	<u>24.165.305</u>

Staat van baten en lasten

	2023	2023	2022
	werkelijk	begroot	werkelijk
Omzet	14.263.204	13.152.000	15.709.357
Kostprijs van de omzet	-6.769.581	-7.096.283	-6.871.313
Brutomarge	7.493.623	6.055.717	8.838.044
Afschrijvingen	7.685	7.685	4.483
Algemene kosten	4.540.656	4.663.571	3.363.326
Totaal kosten	4.548.341	4.671.256	3.367.809
Bedrijfsresultaat	2.945.282	1.384.461	5.470.235
Financiële baten & lasten	2.305.216	210.000	-2.607.113
Resultaat voor belastingen	5.250.498	1.594.461	2.863.122

Kasstroom over 2023

	2023	2022
Bedrijfsresultaat	2.945.282	5.470.235
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	7.685	4.483
Mutatie voorzieningen	0	0
	<u>7.685</u>	<u>4.483</u>
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	-5.949.863	1.312.113
Mutatie voorraden en onderhanden werk	0	0
Mutatie operationele schulden	5.937.399	-101.774
	<u>-12.464</u>	<u>1.210.339</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.940.503	6.685.057
Ontvangen/betaalde rentes	225.457	111.838
Ontvangen dividenden en opbrengsten effecten	0	0
Afschrijvingen en waardeveranderingen	1.328.245	1.567.850
Ontvangsten/uitgaven wegens buitengewone baten/lasten	0	0
Betaalde winstbelasting	0	0
Overige baten/lasten	0	0
	<u>1.553.702</u>	<u>1.679.687</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	4.494.205	8.364.745
(Des)investeringen in immateriele vaste activa	0	-3.128
(Des)investeringen in materiele vaste activa	0	0
(Des)investeringen in financiële vaste activa	-3.321.522	-7.668.517
Waarvan afschrijvingen	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.321.522	-7.671.645
Mutatie rekening courantschuld kredietinstellingen	0	0
Mutatie vermogencomponenten	-1.328.245	-1.567.850
Mutatie langlopende schulden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-1.328.245	-1.567.850
Netto kasstroom	-155.561	-874.746
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen	0	0
Mutatie geldmiddelen	<u>-155.561</u>	<u>-874.746</u>
Saldo liquide middelen per 31 december 2021		6.012.753
Saldo liquide middelen per 31 december 2022	5.139.007	5.139.007
Saldo liquide middelen per 31 december 2023	4.983.446	
Af/Toename liquide middelen	155.561	873.746

Grondslagen voor de waardering

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Den Haag onder nummer 858886108.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en de passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De vorderingen op dossiers zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en worden geheel voorzien. Van de financiële tegemoetkomingen, schadeloosstellingen en getroffen voorzieningen op verstrekte c.q. toegezegde leningen wordt de last genomen in het jaar dat deze optreedt. De overige vorderingen en overlopende activa worden nominaal gewaardeerd.

De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Beperking verspreidingskring

De jaarrekening van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van de KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
<u>Immateriële vaste activa</u>		
Een overzicht van de immateriele vaste activa is onderstaand opgenomen:		
Audit software	64.685	72.370
Aanschaffingen		3.128
Cum. afschrijving	-7.685	-4.483
Boekwaarde begin	<u>72.370</u>	<u>73.725</u>
<u>Financiële vaste activa</u>		
Een overzicht van de financiële vaste activa is onderstaand opgenomen:		
Effecten ING		
Aandelen	6.696.492	4.817.201
Obligaties	6.579.502	4.798.623
	<u>13.275.994</u>	<u>9.615.824</u>
Effecten ABN AMRO		
Aandelen	6.792.227	5.420.238
Obligaties	3.948.473	3.579.351
	<u>10.740.700</u>	<u>8.999.589</u>
Vorderingen inzake lopende dossiers		
Vordering AN	1.327.807	1.303.710
Vordering AR	3.626.694	3.193.304
Vordering AP	1.621.271	1.378.791
Vordering AO	1.156.289	1.057.472
Vordering AH	454	1
Vordering AG	2.138	2.002
Vordering AF	-616	
Vordering DD	16.952	9.087
Vordering DE	6.050	6.017
Vordering AV	60.037	62.137
Vordering AX	209.154	179.998
Vordering AY	230.950	215.610
Vordering AA	104.844	82.708
Vordering BB	386.890	285.921
Vordering BX	470.273	350.972
Vordering BY	14.375	7.028
Vordering BZ	4.280	3.949
Vordering BA	161.945	5.670
Vordering BC	29.315	29.315
Vordering BD	30.250	6.050
Vordering BE	12.112	
Vordering D	165.939	139.783
Vordering B	5.089	1.663
Vordering C	20.827	13.885
	<u>9.663.318</u>	<u>8.335.073</u>
Voorziening inzake lopende dossiers	-9.663.318	-8.335.073
Voorziening inzake lopende dossiers	<u>-9.663.318</u>	<u>-8.335.073</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2023

Toelichting op de balans per 31 december 2023

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
<u>Vorderingen en overlopende activa</u>		
Debiteur KNB	6.096.392	157.068
Waarborg	14.511	14.511
Vooruit betaalde kosten	142.549	162.865
Overlopende activa	34.927	4.074
	<u>6.288.379</u>	<u>338.518</u>
<u>Liquide middelen</u>		
Rekening courant bank	2.714.999	2.438.569
ABN effecten	925.902	1.234.542
ING effecten	24.158	11.661
Vermogensrekening	1.318.387	1.454.235
	<u>4.983.446</u>	<u>5.139.007</u>
<u>Eigen vermogen</u>		
Overige reserves	28.939.381	23.688.883
	<u>28.939.381</u>	<u>23.688.883</u>
<u>Kortlopende schulden</u>		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Overig	516.048	245.161
	<u>516.048</u>	<u>245.161</u>
Overige schulden		
Nog te betalen accountantskosten	10.000	10.000
Overige nog te betalen kosten	5.887.772	221.261
	<u>5.897.772</u>	<u>231.261</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2023

	<u>2023</u> werkelijk	<u>2023</u> begroot	<u>2022</u> werkelijk
Baten			
Akten kwaliteitsfonds	14.263.204	13.152.000	15.709.357
	14.263.204	13.152.000	15.709.357
Directe kosten			
Baten en lasten voorzieningen	1.328.245	1.517.040	1.567.850
Kosten tucht en toezicht	5.441.336	5.579.243	5.308.397
	6.769.581	7.096.283	6.876.247
Afschrijvingen immateriële vaste activa			
Afschrijving audit software	7.685	7.685	4.483
	7.685	7.685	4.483
Algemene kosten			
Begeleidingskosten KNB	780.954	867.652	716.391
Advieskosten	22.501	20.000	4.205
Accountantskosten	14.205	13.220	15.672
Bankkosten	1.012	1.000	1.835
Diverse lasten	951	2.000	654
Commissie Toegang Notariaat	137.394	50.000	0
Werkzaamheden Davinci	4.374	7.498	5.926
Bestuurskosten		12.000	
Datamanagement	288.769	201.550	283.510
Verzekeringen	326.914	364.285	307.213
Geschillencommissie	85.247	120.000	108.790
Peer reviews	781.773	709.072	550.861
Afschrijving audit software		0	
Intervisie	67.695	75.852	72.507
Notariele leden kamers van toezicht	110.484	119.100	110.454
Programma kwaliteit en toezicht	1.651.772	1.700.342	1.077.435
Onderzoekskosten zwevende protocollen	266.612	400.000	102.938
	4.540.657	4.663.571	3.358.392
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Opbrengst en kosten effecten ING	1.410.326	110.000	-1.366.733
Opbrengst en kosten effecten ABNAMRO	972.414	100.000	-1.226.586
Rentebaten rekening courant bank	22.419		503
	2.405.158	210.000	-2.592.816
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Betaalde rente en kosten vermogensbeheer	99.942	0	14.297
	99.942	0	14.297
Resultaat voor belastingen	5.250.498	1.594.461	2.863.122

Overige toelichtingen

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

Het voorstel is om het resultaat 2023 toe te voegen aan de algemene reserve.
Dit voorstel is reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Den Haag, 22 april 2024

Het bestuur bestaande uit:

mr. I.C.A. Braun

mr. I.M. Cox

mr. E.M.J.J. Engelen (penningmeester)

mr. T.P. Flokstra

mr. A.H.I. Hoogendam

mr. J.A.M. Janssens

mr. A.M.J.M. Ploumen (voorzitter)

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2023 Leidingsgevende Topfunctionarissen
 Bedragen x € 1
 Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox bestuurslid 01.01 - 31.12	E.M.J.J. Engelen bestuurslid 01.01 - 31.12	A.C. van der Klooster bestuurslid 01.01 - 31.12	A.M.J.M. Ploumen voorzitter 01.01 - 31.12	H.P. Kuijpers directie 01.01 - 31.12	T.P. Flokstra bestuurslid 01.01 - 31.12	I.C.A. Braun bestuurslid 01.01 - 31.12	A.H.I. Hoogendam bestuurslid 15.02 - 31.12
Aanvang en einde functievervulling	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,25 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)								
Dienstbetrekking								
Bezoldiging:								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 44.207	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 13.509	€ -	€ -	€ -
Subtotaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 57.716	€ -	€ -	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	€ 5.575	€ 5.575	€ 5.575	€ 5.575	€ 55.750	€ 5.575	€ 5.575	€ 4.932
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	€ -1.966	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 55.750	€ -	€ -	€ -

Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling
 Door de algemene indexatie van het salaris is het bezoldigingsmaximum overschreden. Dit wordt in 2024 verrekend.

Bijlage: Verantwoording Wet Normering Topinkomens Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat
Verantwoording Wet Normering Topinkomens over 2022 Leidingsgevende Topfunctionarissen
 Bedragen x € 1
 Functiegegevens:

Naam Topfunctionaris	I.M. Cox bestuurslid 01.01 - 31.12	A. Barkey Wolf bestuurslid 01.01 - 13.04	E.M.J.J. Engelen bestuurslid 01.01 - 31.12	A.C. van der Klooster bestuurslid 01.01 - 31.12	B.L.W.P. Versteeg bestuurslid 01.01 - 21.09	A.M.J.M. Ploumen voorzitter 01.01 - 31.12	M. Schoonhoven bestuurslid 01.01 - 30.11	H.P. Kuijpers directie 01.01 - 31.12	T.P. Flokstra bestuurslid 13.04 - 31.12	I.C.A. Braun bestuurslid 22.09 - 31.12
Aanvang en einde functievervulling	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee	0,25 Nee	0,025 Nee	0,025 Nee
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)										
Dienstbetrekking										
Bezoldiging:										
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 38.016	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 11.450	€ -	€ -
Subtotaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 49.466	€ -	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsnorm	€ 5.400	€ 1.454	€ 5.400	€ 5.400	€ 3.946	€ 5.400	€ 4.950	€ 54.000	€ 3.842	€ 1.558
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 49.466	€ -	€ -

Verslag van de Commissie van Advies van de ledenraad inzake jaarrekening 2023 Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

De financiële commissie van de Commissie van Advies (onderdeel van de ledenraad) heeft op vrijdag 19 april 2024 een toelichting gekregen op het verslag en de jaarrekening voor het boekjaar 2023 van de Stichting, door mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB en de heer mr. E.M.J.J. Engelen, bestuurslid KNB (penningmeester). Daarnaast was ook de directeur van de KNB, de heer H. Kuijpers aanwezig. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de Commissie van Advies geen (toezichts)orgaan van deze stichting is.

De baten van de stichting waren hoger dan begroot ten gevolge het groot aantal gepasseerde akten. Daarnaast zijn er minder kosten geweest voor tucht en toezicht, is er minder uitgegeven aan onderzoek vanuit zwevende protocollen. Ook heeft een positief koersresultaat een positief effect gegeven.

De reserve is in 2023 boven het initiële streefbedrag van € 25 miljoen gegroeid. Het bestuur heeft in juni 2021 besloten het garantievermogen te laten toenemen tot € 50 miljoen, waarbij een deel kan worden gedekt door een verzekering. Mocht die niet mogelijk zijn, dan kan beslist worden het eigen vermogen door te laten groeien tot dat bedrag.

De stichting belegt sinds 2021 een deel van haar vermogen om het vermogen in stand te houden. De financiële commissie begrijpt deze keuze, maar heeft ook begrip voor signalen vanuit de achterban dat dit wringt met het beleggingsverbod dat notarissen hebben vanuit de Wna.

Voor claims boven de € 20 miljoen heeft de stichting een verzekering afgesloten. Deze verzekering wordt in 2024 verlengd en het verzekerde bedrag verhoogd.

Begin mei 2024 vindt een gesprek met de accountant plaats. Naar verwachting geeft deze een goedkeurende verklaring af.

De commissie dankt de opstellers voor de gegeven, heldere toelichtingen en duidelijke stukken en de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Conceptnotulen
ledenraadsvergadering
15 november 2023

Conceptnotulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in het Jaarbeursgebouw te Utrecht op woensdag 15 november 2023, aanvang 13:36 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Guido Tjadens en de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: de heer mr. Christ-Jan van Haperen en mevrouw mr. Miranda Heemskerk
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Jane de Vries en mevrouw mr. Monique Wijnhoven
- namens de ring Limburg: de heer mr. Bart Versteeg en de heer mr. Raymond Voncken
- namens de ring Midden-Nederland: de heer mr. Jasper Nobel en de heer mr. Nadir Trabelsi
- namens de ring Noord-Holland: de heer mr. Marcel ten Brinke en mevrouw mr. Sylvia Kolk
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Cor van Dijk en mevrouw mr. Clarianne Jansen
- namens de ring Oost-Brabant: mevrouw mr. Barbara van Kampen en de heer mr. Michel Kuijpers
- namens de ring Overijssel: de heer mr. Ronald Brinkman en mevrouw mr. Diane Verbaan
- namens de ring Rotterdam: de heer mr. Lucas Louwerier en mevrouw mr. Saskia Mos-van Gool
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: mevrouw mr. Monique Rombouts

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- - namens het bestuur van de KNB: mevrouw mr. Annerie Ploumen, de heer mr. Ed Engelen, de heer mr. Thijs Flokstra, mevrouw mr. Ingeborg Braun, mevrouw mr. Isabelle Cox, mevrouw mr. Iris Hoogendam en mevrouw mr. Annette van der Klooster;
- namens het bureau van de KNB: de heer mr. Hans Kuijpers, de heer mr. Willem Geselschap, de heer Bastian Kers, de heer Hens Meengs, de heer Robin Perik en mevrouw Bernadette Verberne;
- secretarissen: mevrouw drs. Jimke Roos (ledenraad) en de heer dr. Hendrik Aries Edeler jr. MA (bestuur);
- notulist: mevrouw Julie van Horn.

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en doet de volgende mededelingen:

- de geluidsopname van de vergadering is uitsluitend bestemd voor de notulen;
- Clarianne Jansen vervangt Mark Jan Bolt; Saskia Mos (gemachtigd door Rosalie van de Sluis) en Ronald Brinkman wonen de vergadering voor de eerste keer bij en stellen zich kort voor.
- de voorzitter verzoekt de ledenraadsleden de lijst met personalia aan te vullen.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt als volgt aangepast:

- 4c: Governance Stichting Voorzieningsfonds wordt als bespreekpunt 8c geagendeerd;
- 4f: NotarisID wordt geagendeerd als mededeling onder 7d;

- 6b en 6c: over de CvA worden samengevoegd,
- 6e: verwerking van de binnengekomen stukken wordt toegevoegd; dit betreft een notitie die op NotarisNet zal worden geplaatst.

3. Inventariseren rondvraag

De vragen die tijdens ringvergaderingen zijn gesteld, zijn doorgestuurd naar de secretaris. Van deze vragen en de antwoorden wordt een separaat document opgesteld dat bij het verslag wordt meegezonden. De vragen die op 14 november 2023 zijn binnengekomen zijn niet verwerkt en kunnen bij de betreffende geagendeerde onderwerpen worden gesteld.

4. Beslispunten

4a. Herbenoeming bestuurslid

2023.11.15 Agendapunt 4.a. Herbenoeming bestuurslid KNB

De ledenraad wordt verzocht Isabelle Cox te herbenoemen als bestuurslid voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2026. Isabelle Cox verklaarde zich bereid de herbenoeming voor drie jaar te aanvaarden.

(Isabelle Cox verlaat de vergadering).

De vacaturecommissie heeft met Isabelle Cox gesproken over haar portefeuille, die zij in de nieuwe bestuursperiode wil behouden. Haar kantoor kan zich vinden in haar huidige rol in het KNB-bestuur. Er zijn acht 360-graden feedbackformulieren ontvangen uit diverse gremia. Er werd louter positief over Isabelle Cox geschreven. De vacaturecommissie adviseert de ledenraad positief over de herbenoeming. Er worden geen vragen gesteld.

Besluit: De ledenraad stemt in met de herbenoeming van Isabelle Cox als bestuurslid van de KNB voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2026.

Isabelle Cox keert terug in de vergadering en dankt de ledenraad voor het vertrouwen.

4b. Herbenoeming gemandateerd voorzitter LR

2023.11.15 Agendapunt 4.b. Herbenoeming gemandateerd voorzitter LR

De ledenraad wordt gevraagd te besluiten over de herbenoeming van Joyce Leemrijse als gemandateerd voorzitter van de ledenraad voor de periode van één jaar per 1 januari 2024. Joyce Leemrijse verklaarde zich bereid deze rol in 2024 te vervullen, maar zich daarna niet opnieuw benoembaar te stellen.

(Joyce Leemrijse verlaat de vergadering).

Tijdens de herbenoeming voor 2023 heeft de vacaturecommissie in het gesprek met Joyce Leemrijse aangegeven dat haar functioneren niet jaarlijks hoeft te worden geëvalueerd, aangezien zij deze rol al diverse jaren vervult. In 2022 heeft een dergelijke evaluatie plaatsgevonden. Desgevraagd legt de secretaris van de ledenraad uit dat de evaluatie van de rol van gemandateerd voorzitter een onderdeel is van de evaluatie van de ledenraad en de CvA.

Besluit: De ledenraad stemt in met de herbenoeming van Joyce Leemrijse als gemandateerd voorzitter van de ledenraad voor de periode van één jaar per 1 januari 2024.

Joyce Leemrijse keert terug in de vergadering en bedankt de ledenraad voor het in haar gestelde vertrouwen. In 2024 beraadt de ledenraad zich over een opvolgend gemandateerd voorzitter (**actie: ledenraad**).

Besluit: De ledenraad stemt er ook mee in dat Barbara van Kampen als formeel voorzitter per 1 januari 2024 wordt herbenoemd voor een periode van één jaar.

4c. Wijzigingen Kamer voor het Notariaat

2023.11.15 Agendapunt 4.d. Benoeming Kamer voor het Notariaat

Een aantal wijzigingen bij Kamers voor het Notariaat wordt voorgelegd aan de ledenraad.

Besluit: De ledenraad stemt in met de benoeming van:

- notaris de heer mr. K.Th.J. van Duin per 1 januari 2024 als plaatsvervangend lid van de Kamer voor het Notariaat in het ressort Amsterdam voor een periode van vier jaar (tot en met 31 december 2027), onder voorbehoud van de afgifte van de verklaring omtrent gedrag en de governanceverklaring;
- notaris mevrouw C. Holdinga, thans plaatsvervangend notarislid, per 1 januari 2024 te benoemen als vast notarislid van de Kamer voor het Notariaat in het ressort Amsterdam en
- kandidaat-notaris mevrouw mr. M.R.H. Goossens, thans plaatsvervangend notarislid, per 15 november 2023 als vast notarislid van de Kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden. Er wordt gezocht naar een nieuw plaatsvervangend notarislid.

4d. Wijziging Stagereglement

2023.11.15 Agendapunt 4.e. Ledenraadsnotitie - Wijziging Reglement Stage
2023.11.15 Agendapunt 4.e. Reglement Stage - wijzigingen bijgehouden

De ledenraad wordt verzocht in te stemmen met een aantal wijzigingen in het Stagereglement. Het betreft de wijziging van artikel 4 lid 3 en de toevoeging van artikel 4 lid 4. Als men in het notariaat zes jaar werkzaam is geweest of zes jaar stage heeft gelopen en de beroepsopleiding heeft afgerond kan men worden benoemd tot (toegevoegd) notaris. Verzoeken tot verkorting van de stageperiode worden gedaan als men bijvoorbeeld al lange tijd als HBO-jurist werkzaam was of anderszins als zijinstromer en voor versnelde benoeming tot (toegevoegd) notaris in aanmerking wil komen. Al enkele jaren is het in de praktijk gebruikelijk verzoeken om het inkorten van de stageperiode te beoordelen op basis van ervaring met waarnemen en passeren. Tot nu toe werden op deze gebieden reglementair geen eisen gesteld, terwijl deze aspecten wel bijdragen aan de vorming tot notaris.

Er is voor gekozen om in het stagereglement op te nemen dat iemand 30 dagen dient waar te nemen, voordat hij/zij tot (toegevoegd) notaris kan worden benoemd. Op jaarbasis worden er circa vijf verzoeken tot stagekorting gedaan. Het is de bedoeling met de wijziging van het reglement willekeur te voorkomen.

De ledenraad adviseert het bestuur in de toelichting op te nemen hoe moet worden omgegaan met het passeren van 30 akten in de 30 waarnemingsdagen, bijvoorbeeld bij grote kantoren. In de tekst wordt een 37,5-urige werkweek gezien als een fulltime werkweek terwijl een 35-urige werkweek als fulltime werkweek kan worden beschouwd. Opgemerkt wordt dat de terminologie (werkdagen etc.) traditioneel is waardoor beperkingen ontstaan in het verlenen van de stagekorting.

De Commissie van Deskundigen test het ondernemingsplan en de CTN beoordeelt de persoon op sociale vaardigheden en ethiek.

Besloten wordt in het reglement op te nemen dat het bestuur in uitzonderlijke gevallen kan besluiten af te wijken van de regel en in de toelichting te vermelden in welke omstandigheden sprake is van een uitzondering.

Besluit: De ledenraad besluit met inachtneming van de bovenstaande aanpassingen in te stemmen met het gewijzigde stagereglement.

5. Ingekomen stukken

Brief dhr Rieter d.d. 25-10-2023

De heer Rieter heeft in een e-mail d.d. 25 oktober 2023 aangegeven dat het bestuur van de KNB zijn klacht niet als zodanig heeft opgepakt en hij stelt dat de ledenraad als toezichthouder ook als klachtenorgaan zou moeten optreden. Na toetsing blijkt dit bestuursrechtelijk niet correct te zijn: de ledenraad houdt algemeen toezicht en oordeelt niet over individuele klachten. De CvA heeft de ledenraad geadviseerd zich te houden aan de algemeen toezichthoudende rol en niet in te gaan op individuele klachten en de heer Rieter daarvan schriftelijk op de hoogte te brengen. De ledenraad stemt in met dit advies.

De ledenraad dringt er bij het bestuur op aan om de tijdslijnen met betrekking tot reacties zo goed mogelijk te bewaken. De ledenraad is zich ervan bewust dat er veel communicatie plaatsvindt waardoor het bewaken van tijdslijnen complex is. Het bestuur geeft aan er grote waarde aan te hechten zoveel mogelijk de toepasselijke termijnen te handhaven en betreurt dat dit in de praktijk niet altijd mogelijk blijkt te zijn. Het bestuur zegt toe om daar waar mogelijk de werkwijze aan te scherpen.

6. Mededelingen Commissie van Advies

6a. Verslag 3 oktober 2023

2023.11.15 Agendapunt 6.a. 2023.10.03 Conceptverslag Commissie_van_Advies_3 oktober
2023.11.15 Agendapunt 6.a. Bijlage I: KNB verklaring leden kamers voor het notariaat

Naar aanleiding van het schrijven van de heer Vos bij zijn uittreden uit de Kamer voor het Notariaat (KvN) heeft de ledenraad de CvA verzocht zich te beraden over de governanceverklaring voor leden van de KvN met betrekking tot het daarin genoemde schikkingsbedrag van 50.000 EUR dat geldt als drempel voor het indienen van het ontslag.

De CvA heeft geconcludeerd dat het in de verklaring genoemde grensbedrag geen betrekking heeft op de omvang van de schade, maar op de omvang van de eventuele schikking die wordt getroffen. De CvA vindt 50.000 EUR geen onredelijke grens en adviseert om het grensbedrag te handhaven.

Besproken wordt of de governanceverklaring ook voor ring- en KNB-bestuurders moet gelden. Zij maken echter geen deel uit van een tuchtrechtelijk orgaan.

In het reglement Werkwijze bestuur is geregeld dat KNB-bestuurders moeten melden als ze gecompromitteerd zijn, in welk geval het bestuur besluit over de ernst van de zaak en of men het bestuur moet verlaten.

Voor de ringen is er een Verordening die voorschrijft dat elke ring een Reglement van orde heeft. Daarin kan ook zijn opgenomen dat ringbestuurders moeten melden als zij gecompromitteerd zijn. Aangezien de ringen niet bekend lijken te zijn met het reglement zal in februari 2024 een modelreglement worden gepresenteerd (**actie: bureau**); als zelfstandig bestuursorgaan moet elke ring afzonderlijk zich hieraan verbinden.

Ringbestuurders kunnen worden geschorst of uit hun ambt worden gezet. Een ringvoorzitter die in serieuze problemen komt, kan ook terugtreden of zich tijdens een zoeking laten vervangen door de vicevoorzitter.

Er wordt ook in overweging gegeven om bij het schikkingsbedrag onderscheid te maken tussen fiscale claims (overdrachtsbelasting) en beroepsfouten. Voorlopig wordt het grensbedrag gehandhaafd voor schikkingen van 50.000 EUR in welk geval men moet terugtreden.

6b. Vacaturecommissie

6c. Benoeming CvA

De twee agendapunten zijn samengevoegd omdat het gaat om een benoeming in de CvA. Monique Rombouts heeft zich bij de vorige vacature in de CvA kandidaat gesteld maar trok zich terug omdat Jolande van Loon ook in de vacaturecommissie en de CvA zat en er daardoor onvoldoende capaciteit zou resteren bij de vacaturecommissie om gesprekken te voeren met kandidaten voor de CvA. Na het uittreden van Jolande van Loon heeft Monique Rombouts aangegeven nog steeds beschikbaar te zijn voor de CvA. Er melden zich geen andere gegadigden voor de functie.

Besluit: De ledenraad stemt in met de benoeming van Monique Rombouts per 1 februari 2024 in de CvA, onder voorbehoud van een positief advies vanuit de vacaturecommissie.

6d. Evaluatieaankondiging CvA/LR

Jaarlijks wordt het functioneren van de CvA geëvalueerd, waarbij ervoor is gekozen om dit het ene jaar uitgebreid te doen en het volgende jaar minder uitgebreid. In 2024 is een uitgebreide evaluatie aan de orde. De evaluatie van de CvA zal in elk geval uiterlijk voor de vergadering van de ledenraad van mei 2024 plaatsvinden. De ledenraad wordt verzocht ter voorbereiding na te denken over het functioneren van de CvA (**actie: ledenraad**).

Bij de evaluatie wordt ook het functioneren van de ledenraad bekeken en de combinatie van de ledenraad met het bestuur. Mede in het licht van alle komende wijzigingen in het bestuur zal ook het functioneren van het bestuur worden geëvalueerd. Er wordt gekeken naar de doelen, de samenwerking met het bureau en de gevolgen van het vertrek van een aantal bestuursleden binnen een relatief korte periode. Er wordt tevens geïnventariseerd of de samenstelling van het bestuur qua kwaliteiten van de bestuursleden evenwichtig is.

Als de ledenraad akkoord gaat zullen de gemandateerde voorzitter en de secretaris van de ledenraad dit samen met Guido Tjadens organiseren, zodat er vanuit de vacaturecommissie iemand betrokken is die de kennis van alle gesprekken kan meenemen in sollicitatiegesprekken. De evaluatiegesprekken vinden uiterlijk in januari 2024 plaats. Tegen deze werkwijze wordt geen bezwaar gemaakt (**actie: voorzitter en GT**).

6e. Verwerking binnengekomen stukken

Tijdens de ledenraadsvergadering van september 2023 is afgesproken dat een document op NotarisNet en de openbare KNB-website wordt gepubliceerd waarin staat uitgewerkt hoe de ledenraad met binnengekomen stukken omgaat. Binnengekomen brieven worden via de secretaris van de ledenraad voorgelegd aan de gemandateerde en formele voorzitter, die de brieven bespreken en voorleggen aan de CvA, de CvA zal de brieven bespreken en de ledenraad adviseren. In verband met de privacy gevoeligheid worden niet alle stukken meer openbaar gemaakt; ledenraadsleden kunnen stukken opvragen bij de secretaris van de ledenraad. De procedure is bestuursrechtelijk getoetst. Er zijn enkele suggesties gedaan. In de volgende vergadering wordt dit opnieuw geagendeerd. De basistekst van de procedure wordt alvast online geplaatst.

7. Mededelingen bestuur

7a. Herziening Wna

Er komt een voorstel voor aanpassing van de Wna, dat zo veel mogelijk aansluit op de wensen en de visie van het notariaat en de maatschappij voor nu en de toekomst. De samengestelde klankbordgroep bestaat uit afvaardigingen van hoogleraren, deskundigen, specialistenverenigingen, mensen uit het veld, afgevaardigden van grote en kleine kantoren, het BFT en twee ledenraadsleden. Met het ministerie wordt periodiek overlegd. Elke keer worden aan de hand van drie thema's meningen geïnventariseerd die zo veel mogelijk worden meegenomen in concrete stappen voor de wetwijzigingen. In de eerste bijeenkomst worden de techniek en aantrekkelijkheid van het vak besproken via de thema's collectief protocol, vestigingsplaats en zijinstroom. In de volgende vergadering van de ledenraad wordt hierover meer verteld.

7b. Futurepro(o)f

Er zijn geen bijzonderheden te melden.

7c. Update Nobilex

Er zijn geen bijzonderheden te melden.

7d. Notaris ID/ IDNB

Het agendapunt wordt in besloten vergadering besproken. Na de bespreking wordt de beslotenheid opgeheven.

8. Besprekpunten

8a. Reserve Stichting Kwaliteitsfonds notariaat

2023.11.15 Agendapunt 8.a. Vergadernotitie ledenraad inzake reserve SKN en tariefstelling

Ed Engelen licht de vergadernotitie over de reserve van SKN en de tariefstelling toe.

Doordat het Kwaliteitsfonds de afgelopen jaren de wind mee heeft gehad wordt de reserve van 25 miljoen EUR hoogstwaarschijnlijk al in 2023 gehaald. De hoogte van de reserve was gerelateerd aan de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en werd gezien als een minimaal streefbedrag. Door de inflatie en de kosten die in alle scenario's binnen een paar jaar de baten gaan overstijgen, moet de bijdrage binnen een paar jaar worden verhoogd om de reserve waardevast te houden.

In de notitie is in de tweede grafiek de waarde van 25 miljoen EUR over vijf jaar weergegeven. Daaruit blijkt dat de waarde nu al afneemt.

Ook is een paar jaar geleden gekozen voor een aanvullende verzekering van 30 miljoen EUR omdat 50 miljoen EUR werd beschouwd als een belangrijke norm. Die verzekering moet elk jaar worden herzien en nu wordt onderzocht of 30 miljoen EUR kan worden verhoogd naar 50 miljoen EUR; daarover is nog geen uitsluitsel. Elk jaar blijkt de verzekering moeilijker af te sluiten.

In de notitie die de penningmeester in de volgende vergadering wil bespreken zal de ledenraad worden gevraagd (1) of de reserve van 25 miljoen (een nominaal bedrag dat door ontwaarding in waarde daalt) moet worden gehandhaafd, (2) indexatie gewenst is, (3) de ledenraad wil anticiperen op het moment dat de verzekering onverhoopt wegvalt of (4) of dat moment afwachten en dan pas een extra verhoging doorvoeren.

De leden van de ledenraad stellen vragen.

- Welke kosten worden gemaakt?

In 2015 moest het Ministerie van JenV bezuinigen en werden de kosten voor tucht en toezicht neergelegd bij de betreffende beroepsgroepen. Voorzien werd dat het zou gaan om substantiële bedragen per kantoor. Het toenmalige bestuur en bureau vonden dat het een maatschappelijk belang betrof dat door de maatschappij moest worden bekostigd. Het Kwaliteitsfonds werd opgericht zodat het de kosten voor tucht en toezicht en de eventuele tekorten op derdengelden kon dekken. De grote kantoren werden geacht problemen zelf op te lossen, maar voor niet-verhaalbare tekorten van kleinere kantoren is deze vangnetconstructie gemaakt. Dat was vroeger het Voorzieningsfonds, een particulier fonds (in tegenstelling tot het Kwaliteitsfonds). Vervolgens werd mondeling overlegd met het Ministerie van JenV over de hoogte van de bijdrage per akte die op € 9,95 werd bepaald (€ 8,22 exclusief btw).

Naast de kosten voor tucht en toezicht dekt het Kwaliteitsfonds eventuele tekorten op derdengelden en kosten met betrekking tot zwevende protocollen. Op NotarisNet is het voorgaande uitgelegd en is een infographic beschikbaar van de kosten omgeslagen per akte. De penningmeester zal in zijn volgende notitie verwijzen naar de informatie op Notarisnet.

- Hoe wordt de KNB voor de kosten belast?

De Kamer voor het Notariaat en het BFT belasten het Ministerie van JenV voor de kosten. Het ministerie belast deze kosten door aan de KNB.

- Bij de bespreking over de gewenste omvang van de buffer is het belangrijk de essentie te vermelden, eventueel met verwijzing naar Notarisnet over de gemiddelde omvang van de dekking van de verzekering, eventuele indexatie, de aanvullende verzekering en de jaarpremie van de verzekering. Er spelen meer variabelen dan de inflatie een rol, zoals het aantal gepasseerde akten. De ledenraadsleden kennen de achtergrond, maar worden geconfronteerd met vragen van leden. Daarbij is de beschikbaarheid van concrete cijfermatige informatie in euro's van belang.

De informatie staat ook in de jaarrekening. Inderdaad is het aantal akten leidend, dat in 2023 10% minder was dan in 2022 wat zichtbaar is bij de inkomsten. De deurwaarders vinden dat de kosten voor tucht en toezicht deels door het Ministerie van JenV moeten worden betaald; de KNB volgt deze ontwikkelingen en volgt hierin mogelijk. De meest onvoorziene kostenpost zijn claims.

- Welk bedrag moet worden nagestreefd om cliënten van notarissen voldoende dekking te bieden? Wordt verwacht dat de opbrengst van de nu gehanteerde tarieven voldoende is en wat betekent dat voor het vast te stellen bedrag? Met de 25 miljoen EUR kan worden aangesloten bij de verzekeringsplafonds (i.e. 25 miljoen EUR) of bij het bedrag waarvoor de KNB zich zou willen verzekeren (50 miljoen EUR). Er moet kritisch worden beoordeeld over het welvaartsvast houden en een objectieve inflatiemethode. Vervolgens moet worden vastgesteld of er voldoende geld beschikbaar is, of elk jaar moet worden gespaard en of verhoging, of verlaging als het erg meevalt, nodig is.

De penningmeester is het geheel eens met de vraagstelling. De vragen zijn wezenlijk voor de beslissing die moet worden genomen.

- Wat wordt gedaan met de rente en rendementen van het vermogen?

Het vermogen is gespreid belegd en in handen van de afdeling Vermogensbeheer van twee banken. Zoals de penningmeester jaarlijks benadrukt: het financieringsresultaat is pas een resultaat wanneer aandelen worden verkocht. Dit zal in de notitie worden meegenomen.

- Welke kosten worden gedekt per jaar?

Per jaar wordt iets meer dan 10 miljoen EUR gedekt.

- Kan in geval van een grote deconfiture in het notariaat snel tot uitkering worden overgegaan of zit het geld vast in langlopende beleggingen?

Er wordt rekening gehouden met dat een aanzienlijk bedrag op relatief korte termijn liquide moet worden gemaakt. Dat resulteert in beleggingen met lager rendement. Er moet vrij veel risico worden gelopen om ontwaarding tegen te gaan. De liquiditeit wordt goed in de gaten gehouden. Als er sprake is van een risico van tientallen miljoenen kunnen met het Ministerie van JenV afspraken over de financiering daarvan worden gemaakt. Voor kleine problemen kan liquiditeit worden vrijgemaakt.

- Staat het Ministerie van JenV open voor verhoging van de reserve?

Hierover is met Het Ministerie van JenV niet gesproken. Verlaging van de reserve nu draagt niet bij aan de onderbouwing van een eventueel verzoek over paar jaar om de reserve te verhogen. Met een mogelijke kostenpost van 10 miljoen EUR en een buffer van 20 miljoen EUR is verlaging van de reserve gevaarlijk. Eigenlijk kan de reserve niet worden verhoogd tenzij het Ministerie van JenV daarmee instemt of zelf gaat betalen.

- Is er acht jaar geleden een maximum heffing afgesproken met het Ministerie van JenV ?

Er is met het Ministerie van JenV nooit meer gesproken over het fonds. Het Ministerie van JenV dacht destijds dat het ging om een heffing van enkele euro's. In de discussie gaf de KNB aan dat er dan allerlei risico's zouden worden gelopen en het Ministerie van JenV gaf in overweging de heffing alleen toe te passen in de zakelijke markt. Uiteindelijk vond men een bedrag van minder dan € 10,- acceptabel en werd € 9,95 afgesproken. (€ 8,22 plus BTW) Het Ministerie van JenV kan zelf het beleid bepalen. Wellicht kan na acht jaar getracht worden het bedrag te verhogen, gezien de goede argumenten van de KNB voor een verhoging. Op basis van artikel 88a lid 2 Wna is het vaststellen van een verhoging aan de KNB. Overigens drong de notariële achterban aan op een lagere heffing, omdat deze wordt ervaren als een last. De heffing kan echter als verschot worden doorberekend.

- Een ledenraadslid voelt zich verantwoordelijk voor de hogere last voor de client. In het begin werd verwacht dat het heel lang zou duren voordat de 25 miljoen zou zijn bereikt, maar dat gebeurde sneller dan verwacht door de meevallende economie. Dat is de reden dat het nu wordt besproken.

- De heffing is een last, mensen kijken uiteindelijk naar de totaalprijs en niet of er nog sprake is van een extra heffing van het Kwaliteitsfonds. Uit concurrentieoverwegingen meent een kantoor de heffing niet te kunnen doorberekenen.

De heffing die door alle notarissen is verschuldigd, heeft niets te maken met het honorarium van de notaris. Als een andere notaris goedkoper is komt dat door het honorarium en niet door de heffing. Net als de inschrijvingskosten van een akte, is de heffing voor alle notarissen gelijk.

- Het bestuur wordt gevraagd indexering aan de heffing te koppelen.

- Tijdens de ledenraad in mei 2023 werden naast de hiervoor besproken heffing ook de CLTR- en CTR-reserves genoemd. Is dezelfde beschouwing ook hierop van toepassing?

De CLTR- en CTR-reserves hebben een heel andere achtergrond. Al jarenlang wordt het beleid gevoerd om deze reserves gematigd te laten dalen. Het betreft bestemmingsreserves waarmee in de jaarrekening van de KNB anders wordt omgegaan. De tarieven zijn gelijkgeschakeld en zijn en worden naar beneden bijgesteld. Het CLTR is gemakkelijker te sturen omdat het een KNB-reserve is. Nagegaan zal worden wat de gewenste omvang van de CLTR- en CTR-reserves is (**actie: EE**).

De financiële commissie vergadert over drie weken. Eventuele vragen kunnen naar de secretaris van de ledenraad worden gestuurd (**actie: ledenraad**).

8b. Pensioen

De Pensioenkamer bestaat uit vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers (kandidaat-notarissen) terwijl de BMN de medewerkers vertegenwoordigt. Deze drie gremia vormen de sociale partners.

Voor het bestuur van het pensioenfonds (SPN) heeft de KNB drie leden voorgedragen die zijn benoemd. De BMN heeft een professionele vertegenwoordiging. Toezichthouders zijn het Verantwoordingsorgaan (VO) met zeven leden die worden benoemd en de Raad van Toezicht (RvT) waarvan het VO de leden benoemt. De RvT legt verantwoording af aan het VO.

Externe belanghebbende is de VPN (gepensioneerden) die hoorrecht heeft op het transitieplan maar niet betrokken is bij de besluitvorming. Het Pensioenfonds heeft verplichtingen jegens zowel de actieven als de inactieven. De VPN heeft een claim ingediend en tracht hiermee aan de gesprekstafel van de KNB te komen. Het gaat om een claim van 120 miljoen EUR en een besluit over een gedempte premiereregeling van het pensioenfonds in een periode dat dat (geoorloofde) besluit bij veel pensioenfonds werd genomen. Voor de voorbereiding op de eventuele procedure zijn professionals ingehuurd, wat een kostbare zaak is.

De vergadering wordt besloten verklaard. Na bespreking wordt de beslotenheid opgeheven.

8c. Governance Stichting Voorzieningsfonds/ Stichting Connie Bletz

Agendapunt 4.c. Concept Vergadernotitie werkgroep SVF - Stichting Connie Bletz (02)

Agendapunt 4.c Statutenwijziging Stichting Voorzieningsfonds van de Koninklijke Notarische Beroepsorganisatie_v2

Agendapunt 4.c Statutenwijziging 2000 Stichting VKNB 175 jaar KNB_ Vrouwen vechten voor hun plek in het notariaat

Vanwege de vele reacties op de voorgestelde statutenwijziging voor Stichting Voorzieningsfonds is het besluitpunt gewijzigd in een bespreekpunt. Met het oog op een nieuw te benoemen bestuur is de inwerkingtreding per 1 januari 2024 niet haalbaar. De ledenraadsleden zijn opgeroepen om geschikte leden voor het nieuwe bestuur voor te dragen. Onderzocht wordt of de nieuwe naam van de stichting geen problemen oplevert. Thijs Flokstra en Barbara van Kampen zullen de commentaren doornemen en zoeken naar de meest efficiënte vorm voor de controleverklaring om onnodige kosten te voorkomen.

Nadir Trabelsi is bereid namens de ledenraad in het nieuwe bestuur zitting te nemen. Er worden twee namen genoemd van personen die mogelijk als onafhankelijk bestuurslid kunnen optreden. De commissie pakt dit verder op.

9. Notulen ledenraad

9a. Notulen ledenraad d.d. 27 september 2023 - Open

2023.11.15 Agendapunt 9.a. - 2023.09.27 conceptnotulen vergadering LR d.d. 27-09-2023

Pagina 6, 7g, 5^e regel: “kregen die ruimte” wordt gewijzigd in “kregen/hadden die ruimte”.

Pagina 6, 8a, punt 1: “financiële middelen” wordt gewijzigd in “kantoormiddelen”.

Pagina 6, 8a, punt 3: “€ 8,20” wordt gewijzigd in “€ 8,22”.

Met inachtneming van voorgaande aanpassingen worden de notulen vastgesteld.

9b. Notulen ledenraad d.d. 27 september 2023

2023.11.15 Agendapunt 9.a. - 2023.09.27 VERTROUWELIJK conceptnotulen vergadering ledenraad d.d. 27-09-2023 - besloten

De notulen worden in besloten vergadering besproken. Na opheffing van de beslotenheid worden de notulen vastgesteld.

9c. Rondvragen met antwoorden d.d. 27 september 2023

2023.09.27 Binnengekomen rondvragen LEDENRAAD-voor vergadering

Een deel van de rondvragen die zijn binnengekomen is bij de betreffende onderwerpen besproken; de overige vragen worden schriftelijk behandeld.

De zorg wordt uitgesproken dat veel adviseurs de draagplichtovereenkomst bij particulier vastgoed en goede vastlegging van verschillende leningdelen te ingewikkeld en te risicovol vinden waardoor zij dat aan het notariaat overlaten. Het is een dure aangelegenheid voor de kopers terwijl er veel twijfel over een goede uitvoering bestaat. Het gaat om de eigen woningreserve en met name bij scheiding bestaat het risico dat men veel aftrek mist voor een toekomstige woning. Wellicht kan met de Belastingdienst worden gezocht naar een beter werkbare regeling omdat kleine fouten vérstrekkende gevolgen voor de consumenten kunnen hebben. De fiscus lijkt achteraf altijd ergens een fout te kunnen vinden en de vraag rijst of aan de eisen van de overheid in redelijkheid kan worden voldaan.

Draagplichtovereenkomsten komen niet veel voor. In het verleden gaf iemand die hypotheekadviseurs traint een lezing; notarissen konden naar hem verwijzen en hij zou voor 500 EUR een rapport opstellen.

Op advies van een financieel adviseur die uitgebreide rapporten maakt en daarin het verschil van wel of niet gebruik maken van de draagplichtovereenkomst aangeeft, wordt de overeenkomst wel gebruikt. Vanwege de ingewikkelde materie wordt er weinig gebruik gemaakt van de overeenkomst en het is de vraag wat de toekomstige waarde is als de hypotheekrenteaftrek minder wordt en misschien wordt afgeschaft.

9d. Actiepuntenlijst

2023.09.27 LR actiepunten

4a: het stappenplan procedure benoemingen Kamer voor het Notariaat is opgesteld en bij de laatste nominaties gebruikt. Alleen de nominatie voor het ressort Arnhem-Leeuwarden staat nog open. Nadat de input daarvoor is opgehaald wordt het stappenplan verspreid.

8c: het agenderen voor de ledenraad van best practices/werving van nieuwe bestuursleden voor de ringen loopt.

8a: de uitleg van de contributie, poortwachterstoelage en bijdrage SKN op NotarisNet is gepubliceerd.

10: de mogelijkheid om documenten op documentniveau in te zien op iBabs wordt onderzocht. De overige actiepunten zijn afgehandeld.

10. Inventarisatie agendapunten volgende vergadering

De extra vergadering op 13 december 2023 wordt online gehouden.

De volgende reguliere vergadering wordt op 7 februari 2024 in het Beatrixgebouw gehouden.

11. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17.00 u.

Dit verslag is nog niet vastgesteld.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Conceptnotulen
ledenraadsvergadering
7 februari 2024

Concept-notulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in het Jaarbeursgebouw te Utrecht op woensdag 7 februari 2024, aanvang 13:30 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Guido Tjadens en de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: mevrouw mr. Miranda Heemskerk de heer mr. Antal De Witte (beoogd inkomend ringvoorzitter)
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Jane de Vries en de heer mr. John Wijnmalen
- namens de ring Limburg: de heer mr. Bart Versteeg en mevrouw mr. Anna Nauta
- namens de ring Midden-Nederland: de heer mr. Nadir Trabelsi en mevrouw mr. Anne Schrama
- namens de ring Noord-Holland: de heer mr. Marcel ten Brinke en mevrouw Annamaria Lopez-Brea
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Cor van Dijk en mevrouw mr. Clarianne Jansen
- namens de ring Oost-Brabant: mevrouw mr. Barbara van Kampen en mevrouw mr. Jeannine Geurts
- namens de ring Overijssel: mevrouw mr. Diane Verbaan
- namens de ring Rotterdam: de heer mr. Lucas Louwerier en de heer mr. Saskia Mos-van Gool
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: mevrouw mr. Guus Goerée en mevrouw mr. Monique Rombouts

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- secretaris ledenraad: mevrouw drs. Jimke Roos;
- notulist: mevrouw Julie van Horn.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en doet de volgende mededelingen:

- gezien de vele nieuwe ledenraadsleden, stellen alle aanwezigen zich kort voor;
- Monique Wijnhoven is ernstig ziek;
- de geluidsopname van de vergadering is alleen voor notulen bedoeld.

Deze vergadering vindt plaats zonder bestuur vanwege de late verzending van de financiële stukken die een goede besluitvorming in de weg staan. De laatste tijd was er al vaak sprake van nazendingen.

Het is Barbara van Kampen niet bekend waarom zij niet per 1 maart 2024 wordt benoemd. Het is wel de bedoeling dat zij vanaf die datum met Annerie Ploumen meeloopt om meer kennis op te doen. De voorzitter zal navragen waarom de benoeming pas op 1 juli 2024 plaatsvindt (**actie: voorzitter**).

2. Vaststellen agenda

De evaluatie en de rondvraag zullen als laatste aan de orde komen. Het agendapunt Inventariseren wensen om te bespreken wordt overgeslagen.

3. Beslispunten

3a. Benoeming Kamer voor het Notariaat

2024.02.07 Agendapunt 4.a. Benoeming Kamer voor het Notariaat

De ledenraad maakt geen bezwaar tegen de benoeming van mevrouw mr. B.B. van Dis per 7 februari 2024 als plaatsvervangend lid in de Kamer voor het Notariaat ressort Arnhem-Leeuwarden voor de periode van vier jaar.

De ringen Noord-Nederland, Midden-Nederland, Overijssel en Gelderland hebben overlegd. De Kamer vond dat een vrouwelijke kandidaat het beste bij de overige leden zou passen. Uit de sollicitanten is gekozen voor een kandidaat uit de ring Gelderland, welke ring door slechts één persoon werd vertegenwoordigd. Los van de procedurele eisen lijkt mevrouw Van Dis heel geschikt te zijn voor de functie.

Besluit: Onder voorbehoud van de Verklaring omtrent gedrag en de governance verklaring stemt de ledenraad unaniem in met de gevraagde benoeming van mevrouw mr. B.B. van Dis in de Kamer voor het Notariaat.

3b. Mandaat bestuur WOO-verzoeken

2024.02.07 Agendapunt 4.b. Mandaat afhandeling WOO-verzoeken

Een mandaat van de ledenraad aan het bestuur maakt het formeel mogelijk de verwerking en beoordeling van ontvangen WOO-verzoeken aan het bestuur en het bureau uit te besteden. Op de internetlijst van overheidsorganen wordt de KNB vermeld.

De ledenraad is een zelfstandig orgaan binnen de KNB. De ledenraad kan worden aangesproken om openbaarheid te geven door middel van WOO-verzoeken.

Ook ringbesturen en de ringvergadering zijn bestuursorganen die vallen onder WOO.

Ringvergaderingen zijn niet openbaar maar de notulen zijn wel opvraagbaar op grond van de WOO. Het bureau werkt aan een conceptringreglement dat kan worden gebruikt in elke ring. Daarin kan ook een mandaat worden gegeven aan het bestuur met betrekking tot afhandeling van WOO-verzoeken (**actie: bureau**).

De ledenraad zal op de hoogte worden gehouden van ontvangen WOO-verzoeken aan de ledenraad. Het bureau handelt de verzoeken af en geeft een toelichting daarbij.

Daar de laatste tijd veel verzoeken om informatie en standpunten zijn ontvangen is afgesproken dat de voorzitters van de KNB en de ledenraad de verzoeken in eerste instantie bekijken en dan via de CvA terugkoppelen naar de ledenraad. Afhankelijk van de inhoud zullen niet alle verzoeken als bijlage bij de agenda van de ledenraad worden gestuurd. Ledenraadsleden die stukken willen lezen kunnen deze opvragen bij de secretaris van de ledenraad.

Besluit: De ledenraad stemt in om het bestuur een mandaat te geven voor de afhandeling van ontvangen WOO-verzoeken.

4. Mededelingen Commissie van Advies

4a. Verslagen 6 december 2023 en 16 januari 2023 (beide vertrouwelijk)

2023.12.06 Verslag_Commissie_van_Advies_Extra d.d. 06-12-2023 MB_voor LR

In de vergadering van de CvA is gesproken over de evaluatie van de organen; ledenraad, CvA, bestuur en bureau. Over de gehele evaluatie wordt verslag gedaan in de vergadering van de ledenraad in mei 2024.

De CvA moet worden uitgebreid: Jasper Nobel en Christ-Jan van Haperen trekken zich in de zomer van 2024 terug uit de ledenraad. Ervan uitgaande dat Barbara van Kampen wordt benoemd als bestuurslid, verlaat zij ook de CvA. De ledenraad heeft besloten dat men pas na één jaar deelname aan de ledenraad te hebben gezeten in de CvA kan worden benoemd. Dit vereiste wordt mogelijk losgelaten gezien het grote aantal wisselingen in de ledenraad. Uitgelegd wordt hoeveel tijd gemoeid is met de CvA en welke rol zij vervult.

Lucas Louwerier, Bart Versteeg, Nadir Trabelsi en Jeannine Geurts stellen zich beschikbaar voor de vacatures in de CvA. De vacaturecommissie zal contact opnemen met hen (**actie: vacature-commissie**). De portefeuilles (financiële commissie, ICT, pensioen en Wna) zullen worden verdeeld.

Guus Goerée, Marcel ten Brinke (als het ringbestuur nog bestaat) en John Wijnmalen stellen zich beschikbaar voor de toekomst.

Als Bart Versteeg wordt voorgedragen voor de CvA, zitten twee van de drie leden van de vacaturecommissie ook in de CvA, wat minder wenselijk is. Nadir Trabelsi meldt zich voor de vacaturecommissie als hij niet voor de CvA wordt voorgedragen. Guus Goerée meldt zich eveneens.

Barbara van Kampen is ook formeel voorzitter van de ledenraad. Het is wenselijk dat een van degenen die zich voor de CvA heeft aangemeld of al in de CvA zit, formeel voorzitter wordt. Nadir Trabelsi meldt zich aan.

Guido Tjadens stelt zich beschikbaar als voorzitter van de ledenraad en voor de CvA als de zittingstermijn van Mike Rib is verlopen.

De CvA is gestart als pilot. In aanmerking genomen dat men zes jaar in het ringbestuur zit minus de aanlooperperiode als ledenraadslid van één jaar is het de bedoeling voor langere tijd in de CvA te zitten om goed als sparringpartner voor het bestuur te fungeren.

4b. Terugkoppeling portefeuille overleggen

De financiële commissie heeft portefeuille overleg gehad. De late beschikbaarheid van de stukken voor de ledenraad was aanleiding voor opmerkingen richting het bestuur over de agenda. De commissie heeft een nieuw portefeuille overleg met het bestuur gevraagd dat moet plaatsvinden vóór de stukken op iBabs staan. Er is verzekerd dat de stukken uiterlijk op 21 februari 2024 op iBabs staan.

5. Notulen

5a. Notulen 15 november 2023

5a. Notulen open

5b. Actiepuntenlijst

5c. Rondvragen

De notulen, actiepuntenlijst en rondvragen worden ongewijzigd vastgesteld.

5b. Notulen 13 december 2023 LR Extra (besloten)

De vergadering wordt besloten verklaard; na bespreking van het agendapunt wordt de beslotenheid opgeheven.

6. Bespreekpunten

6a. Evaluatie NotarisID

De vergadering wordt besloten verklaard; na bespreking van het agendapunt wordt de beslotenheid opgeheven.

6b. Evaluatie samenwerking ledenraad, CvA, bestuur en bureau

De ledenraad wordt opgesplitst in groepen die elk een andere vraag beantwoorden die daarna plenair worden behandeld. De resultaten van dit gesprek worden meegenomen in het verslag van de evaluatie.

7. Rondvraag:

Miranda Heemskerk woont voor het laatst de ledenraad bij en wordt door voorzitter toegesproken en bedankt haar voor haar inzet.

8. Sluiting

De ledenraadsvergadering wordt op 6 maart 2024 fysiek in Utrecht gehouden.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit de vergadering om 17.49 uur.

Dit verslag is nog niet vastgesteld.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Concept-notulen
ledenraadsvergadering
6 maart 2024

Concept-notulen van de vergadering van de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in het Jaarbeursgebouw te Utrecht op woensdag 6 maart 2024, aanvang 14:06 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Guido Tjadens en de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: de heer mr. Christ-Jan van Haperen de heer mr. Antal DeWitte
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Jane de Vries en de heer mr. John Wijnmalen
- namens de ring Limburg: de heer mr. Bart Versteeg en mevrouw mr. Anna Nauta
- namens de ring Midden-Nederland: de heer mr. Jasper Nobel en de heer mr. Nadir Trabelsi
- namens de ring Noord-Holland: de heer mr. Marcel ten Brinke
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Cor van Dijk en mevrouw mr. Clarianne Jansen
- namens de ring Oost-Brabant: de heer Michel Kuijpers en mevrouw mr. Jeannine Geurts
- namens de ring Overijssel: de heer mr. Ronald Brinkman
- namens de ring Rotterdam: de heer mr. Lucas Louwerier en de heer mr. Saskia Mos-van Gool
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: mevrouw mr. Monique Rombouts

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- namens het bestuur van de KNB: mevrouw mr. Annerie Ploumen, de heer mr. Ed Engelen, de heer mr. Thijs Flokstra, mevrouw mr. Ingeborg Braun, mevrouw mr. Isabelle Cox en mevrouw mr. Iris Hoogendam;
- namens het bureau van de KNB: de heer mr. Hans Kuijpers, de heer mr. Willem Geselschap, de heer Bastiaan Kers, de heer Hens Meengs en mevrouw Bernadette Verberne;
- secretaris ledenraad: mevrouw drs. Jimke Roos;
- toehoorders: de heer mr. Jan Janssens, mevrouw mr. Barbara van Kampen, de heer mr. Jeroen Prinsen en mevrouw mr. Karen Verkerk;
- notulist: mevrouw Julie van Horn.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en doet de volgende mededelingen:

- de geluidsopname van de vergadering is uitsluitend voor de notulen bedoeld.
- Anne Nauta, Antal DeWitte en John Wijnmalen stellen zich kort voor;

2. Vaststellen agenda

De toehoorders, de beoogde toekomstige bestuurders, zullen bij de behandeling van agendapunt 4b aanwezig zijn om zich voor te stellen, daarna de vergadering verlaten en weer terugkomen. De vergadering heeft niet de oorspronkelijke agendavolgorde aangehouden. In de verslaglegging is deze wel aangehouden.

3. Inventariseren rondvraag

2024.03.06 Agendapunt 3 - Vergadernotitie ledenraad SKN 06 maart 2024

Een vraag van Jasper Nobel wordt bij het agendapunt Ingekomen stukken besproken.

4. Beslispunten

4a. Benoeming bestuursleden

2024.03.06 Agendapunt 4a - Oplegnotitie benoemingen leden KNB-bestuur

2024.03.06 Agendapunt 4a - Gezamenlijke voordracht nieuwe bestuursleden

2023.10.04 Agendapunt 4a - Profielschets inkomend voorzitter en 2 bestuursleden

De voorzitter vat de communicatie die de afgelopen periode rond de benoemingen van de bestuursleden heeft plaatsgevonden samen.

De ledenraad accepteert de situatie dat het bestuur naast de drie opengestelde vacatures gaandeweg de procedure een vierde vacature openstelde waarvoor ook een kandidaat beschikbaar was, met de kanttekening dat de ledenraad de gang van zaken niet gepast vindt en dat in het betreffende reglement Benoemingen bestuursleden onder andere een bepaling zal worden opgenomen om deze situatie in de toekomst te voorkomen.

Enkele leden van de ring Midden-Nederland waren het niet eens met het niet openstellen van de vierde vacature. Men vond het zorgelijk dat leden die in de toekomst hadden willen reageren op de vacature van de penningmeester daartoe niet in staat werden gesteld. De ring zal coöperatief meewerken aan de benoeming omdat er in het geval van een correcte voordracht, geen reden zou zijn geweest om niet in te stemmen met de benoeming van de vier bestuurders.

Het bestuur geeft aan uit de vele sollicitanten de beste kandidaten te hebben gekozen die een goed team kunnen vormen met de blijvende bestuursleden en zal de opmerkingen van de ledenraad ter harte nemen bij toekomstige benoemingen.

In het vooroverleg heeft de voorzitter met de voorzitter van het bestuur gesproken over de relatie tussen hen en over de relatie tussen de ledenraad en het bestuur die de laatste tijd wat meer onder spanning staat. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door enkele moeilijke dossiers die veel van het bestuur vergen en een kritische blik van de ledenraad vragen. De ledenraad heeft een andere rol dan het bestuur: het bestuur bestuurt terwijl de ledenraad sparring partner én toezichthouder is. De ledenraad mag kritische vragen stellen en is zich ervan bewust dat het bestuur zich volop inzet en ambitieus is. De scheiding van rollen brengt een andere blik op zaken met zich mee die de laatste tijd onder een vergrootglas zijn gekomen. In de toezichthoudende rol heeft de ledenraad een goede onderbouwing nodig van de besluiten waardoor de ledenraad zich soms ook richting de achterban en vragenstellers formeel moet opstellen. De ledenraad waardeert de tijd en inzet die de bestuursleden in het bestuur steken.

De voorgedragen bestuursleden Barbara van Kampen, Karen Verkerk, Jan Janssens en Jeroen Prinsen voegen zich bij de vergadering en stellen zich voor waarna de ledenraadsleden vragen kunnen stellen. Na enkele vragen te hebben beantwoord verlaten zij de vergadering.

Alle vier kandidaten lijken capabel en gedreven te zijn. De ledenraad stemt in met de benoeming van de voorgedragen kandidaten maar geeft er de voorkeur aan Barbara van Kampen per 6 maart 2024 en Jan Janssens per 1 juli 2024 te benoemen. De ledenraad hecht eraan dat een inkomend voorzitter zo lang mogelijk vóór de benoeming tot voorzitter in het bestuur zit - volgens de regeling één jaar van tevoren - om haar als bestuurslid een stem te geven.

Het bestuur twijfelt of penningmeester de juiste benaming is voor de functie die Jeroen Prinsen zal bekleden of dat meer moet worden gedacht aan een bestuurslid financiën, welke functie

mogelijk zwaarder zal worden ingericht. Daarnaast zal hij zich ook bezighouden met andere zaken.

Na onderling beraad van het bestuur en een uitgebreide discussie in en met de ledenraad waarin diverse opties worden geopperd wordt besloten het voorstel van het bestuur te volgen, met dien verstande dat de benoeming van Jan Janssens niet met terugwerkende kracht maar per 6 maart 2024 in werking treedt. Er wordt aldus besloten:

1. **De heer mr. J.A.M. (Jan) Janssens** notaris te Groningen. De heer Janssens volgt mevrouw mr. A.C. (Annette) van der Klooster op die per 1 maart 2024 het bestuur van rechtswege heeft verlaten. De heer Janssens wordt per 6 maart 2024 benoemd tot bestuurslid in het bestuur van de KNB.
2. **Mevrouw mr. B.M. (Barbara) van Kampen** notaris te Oss. Mevrouw van Kampen volgt de heer mr. T.P. (Thijs) Flokstra op wiens verzoek de ledenraad hem per 1 juli 2024 ontslag te verleent als bestuurslid. Mevrouw Van Kampen wordt per 1 juli 2024 benoemd tot bestuurslid in het bestuur van de KNB. Het voornemen is mevrouw Van Kampen in de vergadering van de ledenraad van 25 september 2024 voor te dragen om mevrouw mr. A.M.J.M. (Annerie) Ploumen op te volgen als voorzitter van het bestuur per 1 oktober 2024.
3. **Mevrouw mr. K.A. (Karen) Verkerk** notaris te Arnhem. Mevrouw Verkerk volgt mevrouw mr. A.M.J.M. (Annerie) Ploumen op. Op haar verzoek verleent de ledenraad haar per 1 oktober 2024 ontslag als voorzitter en bestuurslid. Mevrouw Verkerk wordt per 1 oktober 2024 benoemd tot bestuurslid in het bestuur van de KNB.
4. **De heer mr. J.G.R.C. (Jeroen) Prinsen** notaris te Deventer. De heer Prinsen volgt de heer mr. E.M.J.J. (Ed) Engelen op die per 1 mei 2025 het bestuur van rechtswege zal verlaten. Mogelijk zal de heer Engelen de ledenraad nog verzoeken hem op een eerder moment ontslag te verlenen. Besloten wordt derhalve om per 1 mei 2025 of, indien deze datum eerder ligt, de datum waarop door de ledenraad op verzoek ontslag wordt verleend aan de heer Engelen, de heer Prinsen te benoemen tot bestuurslid in het bestuur van de KNB. Jeroen Prinsen zal zijn functie als vertrouwensnotaris beëindigen als hij wordt benoemd.

Barbara van Kampen zal vanaf 6 maart 2024 elke woensdag meelopen met de voorzitter van het bestuur en samen met Jan Janssens zo veel mogelijk worden geïntroduceerd, ook bij stakeholders. Jeroen Prinsen gaat in het najaar meelopen met Ed Engelen die per 1 mei 2025 uit het bestuur treedt. Karen Verkerk wordt per 1 oktober 2024 formeel benoemd en loopt vanaf eind van de zomer mee met Thijs Flokstra waar het Futurepro(o)f betreft. Jan Janssens heeft al enkele weken meegekeken en is/wordt ingewerkt in de ICT-portefeuille door Isabelle Cox, voor Nobilex door Thijs Flokstra en hij zal samen met Barbara van Kampen worden belast met het relatiebeheer van de stakeholders.

Het reglement zal worden aangevuld met de door de ledenraad genoemde bezwaren zoals het aantal vacatures, aanwezigheid als toehoorder bij de ledenraad vanaf de benoeming (**actie: vacaturecommissie en bestuur**).

De voorzitter feliciteert de zojuist benoemde bestuursleden en overhandigt een attentie.

De voorzitter stelt het bestuur op de hoogte van de agendapunten die buiten hun aanwezigheid zijn besproken.

4b. Benoemingen ledenraad

2024.03.06 Agendapunt 4.b. Benoemingen in de ledenraad

Door het vertrek van Jasper Nobel en Christ-Jan van Haperen uit de CvA en de financiële commissie en van Barbara van Kampen uit de CvA, ontstaan vacatures:

Drie vacatures voor de CvA, twee voor de financiële commissie en een voor de voorzitter van de ledenraad.

De vacaturecommissie heeft gesproken met Nadir Trabelsi, Bart Versteeg (die zich tijdelijk uit de vacaturecommissie terugtrok), Lucas Louwerier en Jeannine Geurts. Jeannine Geurts stelde zich uiteindelijk in verband met drukke werkzaamheden als reserve voor de CvA beschikbaar.

De vacaturecommissie geeft een positief besluit aangaande de benoemingen.

Besluit: Overeenkomstig het advies van de vacaturecommissie stemt de ledenraad ermee in om Lucas Louwerier, Nadir Trabelsi en Bart Versteeg te benoemen als CvA-leden.

Dit betekent dat in twee opzichten wordt afgeweken van de verordening Ledenraad: tijdelijk zullen er twee leden uit eenzelfde ring (ring Midden-Nederland) deelnemen aan de CvA (tot aan het afscheid van Jasper Nobel in mei 2024) en niet alle nieuwe CvA-leden maken minimaal een jaar deel uit van de ledenraad.

Behalve Jeannine Geurts hebben ook Marcel ten Brinke, Guido Tjadens (als opvolger van Mike Rib) en John Wijnmalen zich ook voor de toekomst beschikbaar gesteld voor de CvA.

Besluit: De ledenraad stemt in met de benoeming van Lucas Louwerier, Nadir Trabelsi en Bart Versteeg in de financiële commissie. Zij zullen worden ingewerkt door Christ-Jan van Haperen en Jasper Nobel. De secretaris van de ledenraad zal op korte termijn een afspraak maken met de leden van de financiële commissie (**actie: secretaris**).

Nadir Trabelsi heeft zich als enige kandidaat beschikbaar gesteld als formeel voorzitter van de ledenraad en volgt daarmee Barbara van Kampen op.

Besluit: Onder de opschortende voorwaarde dat de benoemingen geagendeerd onder 4.a worden aangenomen stemt de ledenraad in met de benoeming van Nadir Trabelsi die Barbara van Kampen opvolgt als formeel voorzitter. Hij zal na de vergadering het mandaat aan Joyce Leemrijse als uitvoerend voorzitter ondertekenen. Barbara van Kampen zal per 6 maart 2024 de CvA verlaten.

5. Ingekomen stukken (besproken buiten aanwezigheid van het bestuur)

Ontvangen is een brief van Gijs Alferink die informeerde waarom grotere kantoren verplicht zijn om een accountantsverklaring in te leveren en of de criteria voor grotere kantoren nog juist zijn. Het betreft de criteria voor de omzet die na de vaststelling in 2013 niet zijn geïndexeerd en voor de inzet van notarissen waarbij standaard van fulltime wordt uitgegaan. Deze criteria worden vastgesteld door het Ministerie. Het bestuur zal Gijs Alferink laten weten met het Ministerie te gaan bespreken om de criteria voor de accountantscontrole in heroverweging te nemen (**actie: bestuur**).

6. Mededelingen Commissie van Advies (besproken buiten aanwezigheid van het bestuur)

Er zijn geen mededelingen.

7. Mededelingen bestuur

De geagendeerde mededelingen van het bestuur komen in de volgende vergadering aan de orde.

8. Bespreekpunten

8a. Terugblik jaarplan 2023, vooruitblik jaarplan 2024 en bijgestelde begroting 2024

2024.03.06 Agendapunt 8a - LR-notitie begroting 2024

2024.03.06 Agendapunt 8a - Presentatie voor de LR 6 maart 2024

2024.03.06 - Agendapunt 8a - Jaarplan 2024

Aan de hand van een presentatie licht Thijs Flokstra de begroting toe. Het bestuur zoekt naar mogelijkheden om een eerdere behandeling van de begroting in de toekomst te borgen. In enkele dossiers die vorig jaar financieel veel impact hadden is gewacht met de aanpassing van cijfers. Gedurende de discussie omtrent de cijfers bleek dat de vragen van diverse portefeuillehouders en de activiteiten die het afgelopen jaar zijn ontplooid niet pasten in de standaard begroting. Het bestuur heeft ervoor gekozen om eerst met de ledenraad in gesprek te gaan over de kosten van de ambities. Als de ledenraad de ambities ondersteunt is de begroting snel gemaakt. In het andere geval moet de begroting opnieuw worden herschreven.

De hamvraag is hoe de ambities die al vaker zijn besproken, in 2024 kunnen worden gefinancierd. De complexiteit voor een toekomstbestendig notariaat neemt toe en de ontwikkelingen gaan steeds sneller waardoor de ambities in de strategische agenda blijven groeien. Als de ledenraad achter de ambities staat, zullen de financiële implicaties worden besproken.

Het is belangrijk de regie in handen te houden, de aansluiting met de EU te behouden en het notariaat als één organisatie te beschouwen. Het bestuur is bezig met de verlenging van de strategie voor de komende drie jaar waarin in grote lijnen niet veel zal veranderen: digitalisering, Futurepro(o)f, belangenbehartiging en de notaris in de maatschappij zullen blijven bestaan. Deze onderwerpen zijn al vaker besproken, maar het bestuur verwacht de komende jaren meer geld nodig te hebben dan tot nu toe in begroting is opgenomen.

In de bijgestelde begroting zijn de door de portefeuillehouders gewenste bedragen opgenomen en wordt bepaald of daarvoor voldoende geld is, of temporiseren nodig is of dat van zaken moet worden afgezien. Jaarlijks is meer geld nodig. Eind 2023 was er een negatieve cashflow van twee miljoen EUR als gevolg van grote investeringen in ambities die niet pasten in de begroting en door de overname van de lening aan Nobilex. De ambities voor 2024 resulteren in een tekort van 9,2 miljoen EUR. Uit de algemene reserve heeft de KNB aandelen verkocht om te zorgen voor voldoende cashflow zodat voor 2024 een aanvulling van 5,4 miljoen EUR nodig is. De komende jaren is de financieringsbehoefte jaarlijks op 7,5 miljoen EUR geraamd om de strategie goed te kunnen realiseren. Voor digitalisering (onderhoud, regie houden bij de KNB en NotarisID) is het meeste geld extra nodig en daarnaast voor belangenbehartiging en Wna.

Jaarlijks ontvangt de KNB 7,1 miljoen EUR aan algemene bijdragen; aanpassing daarvan moet worden goedgekeurd door de ALV, deze verhoging kan echter pas per 1 januari 2025 worden doorgevoerd. De kantoorkosten worden daarmee omgeslagen over alle notarissen.

Voor het gebruik van BRP en VIS wordt nu een poortwachterstoelage van 1,40 EUR per akte berekend. De KNB kan de toeslag per 1 april 2024 verhogen naar 2,20 EUR per akte waarmee het tekort van 2024 wordt gedekt. Dit leidt echter tot veel discussie hoewel de kosten kunnen worden doorberekend aan cliënten.

Een verhoging van zowel KOS (KNB Online Services) en contributies lijkt meer acceptabel vanwege de andere verdeling per kantoor. De verhoging van de poortwachterstoelage heeft de meeste impact, de verhogingen van KOS en de algemene bijdrage hebben een relatief beperkte impact maar daarmee worden de lasten per notaris meer verdeeld.

De ledenraad krijgt de gelegenheid vragen te stellen:

- Vraag: de maandelijkse betalingen van 600.000 EUR aan NotarisID zullen binnenkort grotendeels stoppen. Betekent dat dat de ambitie veel hoger is dan de 9 miljoen EUR? Zonder een goede onderbouwing met details over de betreffende projecten, de toerekening van de kosten, de aansluiting van de inkomstenstroom van voorgaande jaren en de gevolgen voor de KNB en de leden kan de ledenraad niet besluiten over de begroting.

Antwoord: het tekort over 2024, verhoogd met de negatieve cashflow 2023 wordt deels opgelost door de verkoop van aandelen. Als de aandelen in 2023 waren verkocht was de cashflow 2023 positief geweest. Het bestuur verwacht ruim zeven miljoen EUR extra nodig te hebben op basis van de ambities waarover in het jaarplan meer duidelijkheid zal worden gegeven maar Nobilex en NotarisID vertroebelen het beeld. Door de bijzondere uitgaven is een negatief resultaat ontstaan, waardoor de leden moet worden gevraagd om in te stemmen met de verhoging van heffingen.

- Vraag: het bestuur zou een plan met ambities en de daarmee gepaard gaande kosten moeten presenteren op basis waarvan de ledenraad kan besluiten of het verantwoord is de ambitie te steunen.

Antwoord: vanzelfsprekend doet het bestuur geen onverantwoorde voorstellen. Het bestuur neemt de bestuurlijke vrijheid die het wenst te nemen, maar gezien de omvang van de impact kiest het bestuur ervoor eerst de ledenraad te raadplegen.

- Vraag: zijn de poortwachterstoelagen eerder verhoogd? De naam poortwachterstoelag zou in verband met de publieke opinie moeten worden aangepast omdat het geld ook voor andere dossiers wordt gebruikt. Wwft en poortwachtersrol staan los van dataveiligheid. Aan de samenleving moet duidelijk worden gemaakt dat een adequate beveiliging van het notariaat als totale organisatie van 850 kantoren, veel geld kost. Daarvoor zal vermoedelijk veel meer begrip zijn dan voor verhoging van de poortwachterstoelag. Wellicht kan worden overwogen om de I&P-toelag die onderdeel is van de contributie, te verhogen.

Antwoord: het bestuur realiseert zich dat de term poortwachterstoelag niet de lading dekt én dat de toelag in de verdere toekomst niet meer op dezelfde wijze kan worden geïncasseerd. Uiteindelijk zal er volledig voor een abonnementsstructuur moeten worden gekozen om de inkomensstroom te garanderen voor de toekomst. De poortwachterstoelag is economisch afhankelijk, wat ook geldt voor de abonnementen.

De financiële commissie heeft geopperd een nieuwe bijdrage belangenbehartiging in het leven te roepen. De poortwachterstoelag is echter gemakkelijker door te berekenen dan het verwerken van contributies in de algemene kantoorkosten en in het honorarium; uiteindelijk is het wel zo dat alle kosten bij de cliënten worden neergelegd. Hiertegen wordt aangevoerd dat de klant gebonden kosten lager zijn en dat het de voorkeur verdient de kosten over de beroepsgroep te verdelen. De meningen lopen hierover uiteen.

In de financiële commissie is gesproken over de totstandkoming van een evenwichtige verdeling door middel van de genoemde drie categorieën (de poortwachterstoelag, de ledenbijdrage en KOS). Niet mogelijk is deze categorieën omzet gerelateerd om te slaan over de kantoren maar misschien kan een evenwichtige spreiding met een bepaalde verdeling worden benaderd. Er zijn veel suggesties gedaan, maar er staan nog veel vragen open. De commissie vindt een omzet gerelateerde verdeling evenwichtiger, waarbij de sterkste schouders de hoogste lasten dragen maar het hangt af van het soort praktijk: het ene kantoor heeft veel akten en veel cliënten en zal veel tikken betalen, maar er zijn ook praktijken met een heel andere verhouding. Op macro-economisch niveau maken de kosten niet veel uit maar voor een bepaalde cliëntengroep of een kostenstructuur maakt het veel verschil of de tikken, de abonnementenstructuur of de ledenbijdrage omhoog gaat. Als de kosten worden omgeslagen via de ledenbijdrage zullen

kantoren met weinig cliënten en weinig akten relatief een groter deel van de kosten meebetalen. Als er een plan wordt gemaakt voor 2025 en de kosten op een bepaalde manier worden omgeslagen, is het verstandig bij dat voorstel ook de gevolgen te schetsen.

Veel van de extra kosten houden verband met digitalisering. De transactiepraktijk profiteert het meest van digitalisering. Daar betaalt men wellicht meer tikken maar men realiseert ook de grootste kostenbesparing doordat bepaalde onderdelen in de digitalisering zo efficiënt worden dat andere kosten teruglopen. Het is belangrijk dat goed uit te leggen, zeker als er facturen komen die één op één worden doorbelast aan de cliënt.

Het is de vraag hoe rechtvaardig de voorgestelde keuze is voor de beroepsgroep, als gemak het uitgangspunt was voor de verhoging van de inkomsten. De verhoging moet passen bij de ambities, aansluiten op de kantoren die daarvoor worden belast en kunnen worden doorbelast aan cliënten. Daarnaast moeten de voorstellen ook uitvoerbaar/inbaar zijn.

Voor het draagvlak is een duidelijke uitleg met een goede onderbouwing zowel van de inkomsten als de uitgaven nodig. Het bestuur moet aangeven welk ambitieniveau belangrijk is en welke kosten daarbij horen. De ledenraad gaat niet akkoord met het ambitieniveau, zoals meegestuurd met de agendabundel, waarbij de financiële informatie ontbreekt op basis waarvan kan worden beoordeeld of de uitgaven verantwoord zijn.

Nu er de afgelopen jaren niet is geïndexeerd lijkt het de voorkeur te hebben om te bezuinigen, geleidelijk aan te indexeren en daarop de ambities aan te passen. Het bestuur geeft aan dat er al is bezuinigd: niet alle wensen ingediend door de portefeuillehouders zijn ingewilligd. Als de ledenraad vindt dat de ambities te hoog zijn gegrepen, zal het bestuur zaken laten vallen. Indien de ledenraad met de ambities instemt, brengt dat bepaalde kosten met zich mee. Als de kosten moeten worden gehalveerd, stelt het bestuur een nieuw plan op.

De afgelopen jaren voorzag al het bestuur dat verhogingen van bijdragen nodig zouden zijn, de financiële positie van de KNB was echter zo riant dat een voorstel voor verhoging zou zijn weggehoond. Sommige zaken kunnen niet tot in detail worden onderbouwd. In juli 2023 is de begroting voor 2024 vastgesteld, terwijl het in de loop van het jaar duidelijk werd dat extra inkomsten nodig waren. Daaruit is het plan dat hiervoor is gepresenteerd voortgekomen, waarin al enkele miljoenen zijn bezuinigd.

Afgesproken wordt dat het bestuur op korte termijn een aangepaste begroting presenteert, deze deelt met de financiële commissie en terugkoppelt met de CvA, en dat de vragen van de financiële commissie van 3 januari 2024 worden beantwoord (**actie: bestuur**). De ledenraad spreekt zich niet uit over de ambities; wellicht moet de oorspronkelijke ambities worden bijgesteld als deze te veel geld vragen. De ledenraad stemt niet in met de ingangsdatum van 1 april 2024 voor de verhoging van de poortwachterstoelag.

Om inzicht te krijgen waaraan geld wordt besteed zullen de in het jaarplan 2024 verwoorde ambities worden voorzien van financiële informatie, conform de gebruikelijke begroting. Het bestuur zal de planning aanpassen voor het opstellen van de begroting: volgens de huidige planning moet de begroting vroeg in het jaar worden opgesteld (**actie: bestuur**).

8b. Evaluatie NotarisID

Zoals besproken in de vergadering van 7 februari 2024 wil de ledenraad in samenspraak met het bestuur een extern onderzoek om de lessons learnt voor de toekomst vast te leggen. Aan deze commissie zal/zullen één of meer bestuursleden worden toegevoegd (**actie: bestuur**).

9. Verslag vorige vergadering d.d. 07-02-2024

Het verslag wordt in de volgende vergadering besproken.

10. Rondvraag

ECH organiseert elk jaar een event, waar software leveranciers en financiers zijn vertegenwoordigd. De bijeenkomst op 17 april 2024 is niet alleen voor (kandidaat-)notarissen maar ook voor notariële medewerkers interessant. De secretaris zal de digitale flyer sturen aan de ledenraadsleden ter verspreiding in de ringen (**actie: secretaris**).

11. Inventarisatie agendapunten volgende vergadering

In de volgende vergadering worden de begroting, de jaarstukken 2023, de governance van de Stichting Voorzieningsfonds besproken. Aansluitend aan de volgende vergadering op 22 mei 2024 wordt een diner gehouden.

12. Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17:27 uur.

Dit verslag is nog niet vastgesteld.

CONCEPT

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Concept-notulen
ledenraadsvergadering
29 april 2024

Concept-notulen van de vergadering van de extra ledenraadsvergadering van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, gehouden in het Jaarbeursgebouw te Utrecht op maandag 29 april 2024, aanvang 18:00 uur.

Aanwezig:

- namens de ring Amsterdam: de heer mr. Guido Tjadens en de heer mr. Mike Rib
- namens de ring Den Haag: de heer mr. Christ-Jan van Haperen de heer mr. Antal De Witte
- namens de ring Gelderland: mevrouw mr. Jane de Vries (online) de heer mr. John Wijnmalen
- namens de ring Limburg: de heer mr. Bart Versteeg en mevrouw mr. Anna Nauta
- namens de ring Midden-Nederland: mevrouw mr. Anna Schrama de heer mr. Nadir Trabelsi
- namens de ring Noord-Holland: de heer mr. Marcel ten Brinke en mevrouw mr. Diane Verbaan
- namens de ring Noord-Nederland: de heer mr. Cor van Dijk (online) en mevrouw mr. Clarianne Jansen
- namens de ring Oost-Brabant: mevrouw mr. Jeannine Geurts
- namens de ring Overijssel: de heer mr. Ronald Brinkman
- namens de ring Rotterdam: de heer mr. Lucas Louwerier en de heer mr. Saskia Mos-van Gool
- namens de ring Zeeland/West-Brabant: -

Voorts zijn aanwezig:

- mevrouw mr. Joyce Leemrijse, gemandateerd voorzitter van de ledenraad (hierna te noemen: voorzitter);
- namens het bureau van de KNB: de heer mr. Hans Kuijpers en de heer Robin Perik;
- namens het bestuur: mevrouw mr. Annerie Ploumen, de heer mr. Ed Engelen, mevrouw mr. Isabelle Cox, de heer mr. Thijs Flokstra (online) en de heer mr. Jan Janssens (online);
- secretaris ledenraad: mevrouw drs. Jimke Roos;
- notulist: mevrouw Julie van Horn.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom bij deze extra ledenraadsvergadering.

2. Mededelingen

- De geluidsopname van de vergadering is uitsluitend voor de notulen bedoeld.

3. Bijgestelde begroting

2024.04.29 Voorlegger LR-notitie begroting 2024 versie 27 maart 17.00
2024.04.29 Bijlage A 2024.01.03 Verslag financiële commissie d.d. 03-01-2024 (002)
2024.04.29 Bijlage B Antwoorden bij verslag financiële commissie 3 januari 2024 (002) versie 27 maart 16.00
2024.04.29 Bijlage C Kopie van Tarieven lidmaatschap 1.2 270324
2024.04.29 Bijlage C Tarieven 2024 en voorstel
2024.04.29 Bijlage D Verschil begroting 2024 overall analyse 27 maart 2024 17.00
2024.04.29 Bijlage E Verschil geactualiseerde begroting 2024
2024.04.29 Bijlage F Vraag toeno's
2024.04.29 Bijlage G Vergadernotitie actielijnen 'In het hart' v 17-01-2024
2024.04.29 Bijlage H 2024.08.04 Verslag CvA

Uit de bijgestelde begroting blijkt dat er naast de eerder voorgelegde begroting voor ICT, belangenbehartiging en Futurepro(o)f extra geld nodig is. Om het tekort op te vangen stelt het bestuur voor de poortwachterstoelag per 1 juni 2024 te verhogen van 1,40 EUR naar 2,22 EUR en om in de ALV een verhoging van de jaarlijkse contributie voor te leggen. Deze voorstellen zijn besproken in de financiële commissie en de CvA.

Bijlage D waarin de verschillen ten opzichte van de begroting zijn geanalyseerd in de drie voornoemde portefeuilles is de basis voor de navolgende bespreking.

ICT, Innovatie en Procesoptimalisatie:

In 2023 kon de solvente afwikkeling van NotarisID nog niet adequaat worden begroot. De inkomsten zijn anders dan begroot door aanpassing van de prognoses waarop de inkomsten zijn gebaseerd en door stijging van lasten. ICT-medewerkers zijn anders ingezet als gevolg van de Europese regelingen voor eIDAS, wallets en Kunstmatige Intelligentie.

Op Europees niveau wordt veel samengewerkt. Enkele landen werken met veel hogere budgetten maar door de samenwerking worden kosten bespaard door het delen van kennis.

Belangenbehartiging

Zowel nationaal als internationaal (met name Europa) is belangenbehartiging belangrijk. Ook de overheid wordt geleid door Europese wet- en regelgeving.

Het bestuur heeft een plan laten maken om de strategie belangenbehandeling binnen de KNB te herijken en de organisatie daarop aan te passen. Het bureau moet zich bij communicatie bewust zijn om de zichtbaarheid van het notariaat (inter)nationaal te vergroten. Dat blijkt te werken en dat vergt vooral meer menskracht, er zijn veel vacatures. Op de iets langere termijn zijn acht à negen mensen nodig.

De KNB is lid van de CNUE waarvan Nederland in 2027 voorzitter wordt en de UINL.

Internationaal zijn de kosten deels voor rekening van de CNUE. De additionele uitgaven hebben betrekking op 2024 en 2025. De vacatures zullen achtereenvolgens worden ingevuld.

Het voorzitterschap is geen verplichting, elk land is eens in de 22 jaar aan de beurt. Kleine landen kunnen het niet aan. Het bestuur denkt het wel aan te kunnen en het te moeten doen, omdat er de afgelopen jaren al veel is geïnvesteerd in Europa. Van de betere zichtbaarheid worden de vruchten geplukt, ook bij het lobbyen op hogere niveaus in Europa. Als Nederland het voorzitterschap niet op zich neemt, wordt het niet meer serieus genomen.

De kosten verbonden aan het voorzitterschap worden nu onderzocht om een plan en begroting te maken. De begrotingen van CNUE voor de komende jaren staan nog ter discussie terwijl de kosten afhangen van de wijze van invulling van het voorzitterschap. Alle leden van CNUE betalen contributie en het land met het voorzitterschap ontvangt een vergoeding. De kosten verbonden aan het voorzitterschap zijn niet opgenomen in de ledenbijdrage belangenbehartiging van 575 EUR. Zodra de begrotingen van CNUE over 2026 en 2027 bekend zijn worden de kosten voor het plaatsvervangend voorzitterschap in 2026 en het voorzitterschap in 2027 begroot.

De cijfers van de belangenbehartiging laten een beleidswijziging zien. Belangenbehartiging gaat een grotere rol spelen om de maatschappelijke rol van het notariaat meer zichtbaar te maken. Door vroegtijdig betrokken te zijn bij de internationale wetgeving verwacht de KNB de implementatie van de wetgeving te versoepelen.

In het verleden is aan belangenbehartiging niet veel aandacht besteed. Ook bij stakeholders was merkbaar dat het notariaat onzichtbaar was. Er zijn in Brussel maar ook in Den Haag specialisten nodig om het bestuur in contact te brengen met relevante partijen.

De CNUE behartigt de belangen van het internationale notariaat maar niet alle notariaten in Europa hebben dezelfde competenties als Nederland. Frankrijk doet niet veel op het gebied van ondernemingsrecht. Europa heeft besloten de “digital decade” in te gaan waardoor er een grote hoeveelheid wet- en regelgeving aankomt. De grote impact van regelgeving vereist een grondige analyse die ook capaciteit vergt.

In vergelijking met andere landen doet Nederland weinig aan lobbyen voor het notariaat. Het gaat niet alleen om het op de kaart zetten van het Nederlandse notariaat maar ook om het behoud van de positie. Juist omdat het Nederlandse notariaat de meeste competenties heeft is het belang groot. De afgelopen jaren hebben andere landen voor Nederland gelobbyd, maar koste wat kost moet worden voorkomen dat beslissingen een andere kant op zullen vallen. Door belangenbehartiging uit te breiden zal het Nederlandse notariaat beter op de hoogte zijn van ontwikkelingen, beter kunnen anticiperen, plannen en begroten. Daarnaast kan er tijdig zo nodig worden ingegrepen.

Er moet eigenlijk al worden begroot op de toekomstige EU wet- en regelgeving. Het nadeel is dat er een reserve wordt gecreëerd waar mogelijk lange tijd niets mee gebeurt; de ledenraad moet dan instemmen met een bestemmingsreserve zodat het geld niet voor andere doeleinden wordt gebruikt en vrijvalt als het niet meer nodig is.

Futurepro(o)f

Futurepro(o)f is een relatief nieuw programma waarvoor pas sinds anderhalf jaar een begroting is. De kosten in relatie met Futurepro(o)f, anders dan de beroepsopleiding, vallen binnen de KNB. Een deel van de kosten van de beroepsopleiding wordt gedekt door bijdragen van de deelnemers aan de opleiding. Dát deel zal na het beëindigen van het programma (lees: de ontwikkeling van jaar 1, 2 en 3) (vrijwel) kostendekkend moeten worden. Alle andere kosten, zoals imago, diners enz. blijven in het budget van de KNB.

Het bijgestelde mediabudget voor campagnes van 300.000 EUR is gebaseerd op de uitgaven van de laatste anderhalf jaar. Bij campagnes met een bredere impact dan Futurepro(o)f, wordt intern gekeken of er een overlap is met een ander programma om niet onnodig te begroten of geld uit te geven.

De Inrichting organisatie PE-plannen wordt als p.m.-post beschouwd waarbij het gaat om FTE. Er is onvoldoende capaciteit voor de ambities. Volgens de regelgeving kunnen mensen zich melden voor accreditatie. Binnen de KNB wordt gediscussieerd over de prioritering. Hopelijk kan in 2024 worden volstaan met de huidige FTE's maar in de toekomst moet iemand worden aangetrokken. Voor de ontwikkeling van de PE-plannen wordt geen overschrijding van het huidige bedrag verwacht.

Onderdeel van de “uitvoering onderwijsactiviteiten” zijn de kosten ontwikkeling beroepsopleiding. Het geld voor de voorinvestering zal bij de KNB vandaan moeten komen. Op termijn zal het onderdeel kostendekkend zijn. Nu wordt niet verwacht dat er veel meer dan het huidige budget nodig is, vandaar de vermelding “To be discussed” (TBD).

De wettelijke taak van de KNB om de beroepsopleiding te verzorgen is nu is gedelegeerd aan de Stichting Beroepsopleiding Notariaat (SBN) die de uitvoering aan CPO Kyden heeft uitbesteed. SBN betaalt voor de opleiding jaarlijks een bedrag uit de opbrengsten van de deelnemers. SBN betaalt onder andere een winstmarge omdat CPO Kyden een commerciële organisatie is maar is niet tevreden over haar dienstverlening. Gaandeweg is de gedachte ontstaan om de opleiding intern te organiseren. De 20% marge die nu aan CPO Kyden wordt betaald kan beter in eigen beheer worden gehouden, zeker omdat de KNB ook het risico draagt. Interne uitvoering wordt efficiënter en kostendekkend nadat is geïnvesteerd onder andere in het aannemen van mensen, digitale leeromgeving op de eigen systemen en het opstellen van de jaarrekening in eigen beheer. Of het volledig kostendekkend wordt, zal na verloop van tijd blijken.

SBN heeft recent 150.000 EUR bijgedragen. Na afronding van de opleiding over anderhalf jaar zal een nieuwe stichting voor de nieuwe opleiding worden opgericht en met SBN fuseren. SBN berekent de kosten voor het afmaken van de bestaande opleiding en zal een bijdrage doen voor de ontwikkeling van de nieuwe opleiding én geld in kas houden om het eigen werk af te ronden. Dat zal waarschijnlijk om een paar ton gaan.

De 150.000 EUR wordt aangewend voor de diensten die worden afgenomen om de opleiding te realiseren. De 20% die wordt bespaard door de interne opleiding en het geld dat overblijft kunnen voor andere doeleinden (zoals verdere ontwikkeling) worden gebruiken.

Advies: Terugkomend op de additionele uitgaven “TBD” bij uitvoering onderwijsactiviteiten wordt besloten om hieraan een stelpost van maximaal 100.000 EUR te koppelen; bij overschrijding zal de ledenraad worden gehoord. De financiële commissie, de ledenraad en het bestuur gaan hiermee akkoord.

Het bestuur van de nieuwe stichting voor de opleiding is nog niet exact bekend maar zal bestaan uit KNB-vertegenwoordigers zoals portefeuillehouders, Hans Kuijpers en leden van het Tiktok-team als gevolmachtigden. De ledenraad wordt geïnformeerd zodra er meer bekend is over de bestuursamenstelling (**actie: bestuur**).

Conclusie

Het bestuur heeft de bedoeling om de bijdrage belangenbehartiging van 575 EUR per 1 juli 2024 voor het eerste halfjaar te laten ingaan en de poortwachterstoelage per 1 juni 2024 te verhogen. Daarmee wordt het tekort min of meer gedekt. In de loop van 2024 zal blijken of de poortwachterstoelage kan worden verlaagd. Hierover wordt met de financiële commissie overlegd. Als het tekort alleen via de contributie zou worden gedekt gaat het om een aanvullend bedrag van duizenden euro's per lid, dat weliswaar in de kantoortarieven zou kunnen worden verwerkt. De poortwachterstoelage kan worden doorberekend aan cliënten. Aanvankelijk was het de bedoeling om het tekort volledig op te lossen door middel van de poortwachterstoelage maar de financiële commissie was daarvan geen voorstander en stelde voor alle ondernemers ook een bijdrage voor belangenbehartiging te laten betalen. Het bestuur heeft daarna besloten om de bijdrage hoofdelijk over alle leden om te slaan omdat alle leden belang hebben bij de belangenbehartiging. In samenhang met de verhoging van de poortwachterstoelage beschouwt het bestuur dat als de meest eerlijke verdeling. Dit voorstel is in samenspraak met de financiële commissie tot stand gekomen.

De financiële commissie die intern en met de CvA en het bestuur enkele keren overlegde spreekt haar waardering uit voor de bestuursleden. Alle (onderliggende) cijfers zijn doorgenomen. Het bestuur heeft veel moeite gedaan om de cijfers uit te leggen. De financiële commissie is van mening dat het voorstel van het bestuur kan worden goedgekeurd. De commissie begrijpt dat het bestuur wordt geconfronteerd met zaken uit het verleden en ontwikkelingen in de toekomst die

niet te voorzien waren, maar adviseert het bestuur na te denken over de begrotingscyclus. Dit was ook een onderwerp in het Voorjaarsberaad van het bestuur. Eigenlijk zou een eerste bijstelling van de begroting al in december moeten plaatsvinden.

Het is belangrijk om de doelmatigheid van uitgaven te beoordelen en van tevoren contact op te nemen met de commissies en de ledenraad en niet pas ná het nemen van acties. Een andere planningscyclus biedt die mogelijkheid. Het is de CvA en de financiële commissie duidelijk dat het gaat om grote zaken die een goede aanpak vragen.

Desgevraagd bevestigt het bestuur nogmaals de wijze van financiering opnieuw te bekijken en niet automatisch via de contributie om te slaan als blijkt dat de kosten van belangenbehartiging en Futurepro(o)f in de toekomst alsnog hoger uitvallen dan nu verwacht.

De leden worden door middel van de notulen op de hoogte gesteld over de achtergrond van de nieuwe bijdrage belangenbehartiging en de verhoging van de poortwachterstoeslag. Er zal een A4 verschijnen met uitleg en het bestuur zal zo veel mogelijk ringvergaderingen bezoeken om tekst en uitleg te geven en vragen te beantwoorden. Wellicht kunnen de ringvoorzitters een soort notitie krijgen voor de beantwoording van vragen (**actie: bestuur**).

De bestuursleden geven aan niet altijd in de gelegenheid te zijn alle ringvergaderingen bij te kunnen wonen. Indien dit wel is gewenst, dienen de vergaderdata onderling en met het bestuur te worden afgestemd. Bestuursleden kunnen vergaderingen ook digitaal bijwonen, al zou dat in sommige ringen exorbitante kosten met zich meebrengen.

Advies: De voorzitter constateert dat de ledenraad instemt met verhoging van de poortwachterstoeslag per akte naar 2,22 EUR per 1 juni 2024 en bespreking in de ALV van de bijdrage belangenbehartiging van 575 EUR per 1 juli 2024.

De voorzitter bedankt het bestuur, de financiële commissie en Hans Kuijpers en Mary van Wensveen voor hun inspanningen.

4. Herbenoemingen Kamer voor het Notariaat

2024.04.29 Agendapunt 4.b. Herbenoemingen Kamer voor het Notariaat

De ledenraad stemt er unaniem mee in om te herbenoemen mr. G. Venema, mr. H.R. Grievink, mr. J.A.H. Bruggemann en mr. C.G. Zijveld als plaatsvervangende notarisleden van de Kamer voor het Notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden voor een periode van vier jaar per 13 mei 2024 tot en met 12 mei 2028.

5. Rondvraag

De volgende vergadering wordt gehouden op 22 mei 2024, met diner waarvoor men zich moet aan- of afmelden.

De voorzitter verzoekt de ledenraad met klem de ALV op 18 juni 2024 te Kamerik bij te wonen.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 19:16 uur.